

Atatürk Trabzonda çok mühim tetkikler yaptılar

Atatürk hükümet ve parti beraberliğinin iyi neticelerinden memnun olmuşlardır

Trabzon, 11 (Hususi) — Atatürk bugün saat 16 da refakatlerinde Dahiliye vekili Şükrü Kaya, Üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uzer, Ordu müfettişi Orgeneral Kâzım Orbay ve Korgeneral Muzaffer Ergüden olduğu halde maiyetleriyle beraber vilâyet makamını teşrif buyurmuşlardır. Büyük bir halk kitlesi yollarda ve vilâyet konağı önünde Ulu Önderi heyecanla alkışlıyor ve Karadeniz ülkesini ışıklandıran türk güneşini doymaz bir iştiaqla seyrediyordu.

Atatürk vilâyet konağında bir nüddet kaldıktan sonra Cumhuriyet Halk partisine gitmişlerdir. Büyük Önder gerek vilâyet makamında ve gerek Parti merkezinde Trabzon vilâyetinin işleri ve inkişafı, halkın refahı hakkında verilen izahatı dinlemişler, hükümet ve parti beraberliğinin iyi neticeleri, parti faaliyetinin inkişafı, azâ adedinin yükselmesi hakkındaki izahattan memnun olmuşlardır.

Bundan sonra Üçüncü umumî müfettişlik merkezini teşrif buyurdular. Burada Erzurum, Gümüşane, Erzincan, Kars, Rize, Çoruh, Ağrı valileri, belediye reisleri, Umumî meclis üyeleri, Parti ve Halkevi reisleri, Millî kurumlar başkanları, Halk teşekkülleri mümessilleri kendilerini istikbal etmişlerdir. Atatürk kendilerine takdim edilen bu zevata iltifat ettikten sonra Üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uzerin izahatını dinlemişlerdir.

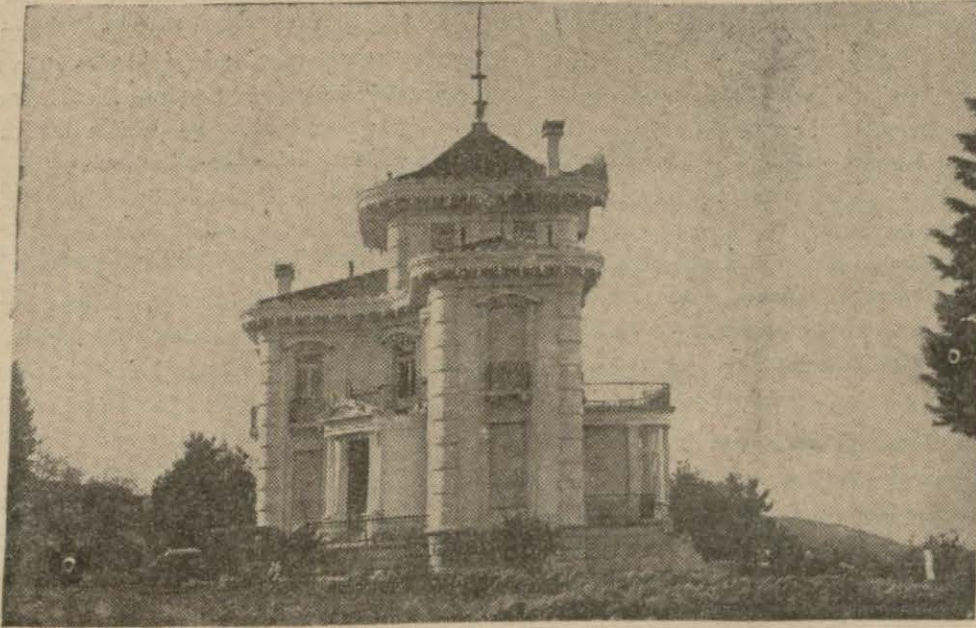
Deniz yolu ile Trabzon - İran transit yolunun yapılması Erzurumdaki büyük inşaat, kasabalarda su ve elektrik tesisi, kooperatif teşkilatı, Erzincan ve Iğdır ovalarının sulanması ve buna müsals işlerin alâkadar vilâyetlerde doğurduğu inkişaf ve refah ve bundan dolayı halk gelirinde ve umumî vaziyette görülen mütemadî tezayüd hakkında verilen bu izahatla Ulu Önder yakından ilgilenebilmişlerdir.

Atatürk bundan sonra halkevine gitmişlerdir. Halkevinin önünde büyük bir halk kitlesi heyecanla Ulu Önderi alkışlıyordu. Atatürk halkevinin temsil, halk dershaneleri, spor, dil, tarih, edebiyat, köycülük, içtimai yardım gibi faaliyetleriyle halkın halkevine artan iştiaqla ve rağbetinden dolayı salonların küçük geldiğine, bir çok kimselerin yersizlikten dolayı tatmin edilemediğine dair başkanın verdiği malûmatı dinlemişler ve memlekete büyük faydalar vadeden halkevi faaliyetinin artırılmasını tavsiye buyurarak halkevi salonunun tevsiine dair halkın dileğini tasvib etmişlerdir.

Ulu Önder halkevindeki elişleri sergisini gezmişler ve takdirlerini izhar buyurmuşlardır.

Halkevinden sonra Ulu Önder sokakları tamamiyle kaplamış olan halkın (Sonu 5 inci sayfada)

Atatürk muhtelif çalışmalar sahasındaki işlerle çok yakından alâkalanmışlardır.

Atatürk'ün Trabzon'da Soğuksudaki köşkleri

Kamutay toplantısında

Bir çok mühim kanun projeleri kabul edildi

Adliye, Millî müdafaa ve Kültür bakanlarımız izahlarda bulundular

Kamutay dün B. Tefvik Fikret Silaym reisliğinde toplanmıştır. Celse açılınca Cumhur reisliğinden gelmiş olan Ziraat vekilinin istifa ve bu vekâlete B. Şakir Kesebir'in tayini hakkındaki telgraf okunmuş ve mebuslarımız yeni vekile muvaffakiyetler temenni etmişlerdir. Bundan sonra başkan bugün öğleden evvel toplanmaya zaruret olduğunu söylemiş ve bu teklif kabul edilmiştir.

2442 sayılı kanunun birinci maddesinin G fıkrasının ve Siyasal bilgiler okulu hakkındaki 2777 sayılı kanunun 6 ncı; bazı maddelerden istihlak vergisi alınması hakkındaki 2731 sayılı kanunun birinci maddesinin beşinci fıkrası, kazanç vergisi kanununun 3 üncü maddesinin 5 ve 21 inci fıkralarının tefsirine dair olan mazbatalar, bazı münakaşalardan sonra kabul edilmiştir.

2442 numaralı kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun projesiyle, Gümüşhane mebusu B. Edip Servet Tör'ün, bu kanunun birinci maddesinin G fıkrasının tefsiri hakkındaki takririni dolayısıyla bütçe encümeninin hazırladığı mazbata kabul edildikten sonra Yozgad mebusu B. Emin Dramanın, Kocaeli valisi B. Hamid Oskaym maaş meselesi hakkında arzual encümeninin kararının müzakeresi hakkındaki takririnin görüşülmesine başlanmıştır. B. Emin Draman vaziyeti uzun boylu izah etmiş ve "1700 numaralı kanundaki dereceler, bahse mevzu 163 numaralı tefsir fıkrasının derece tabirine dahil olup olmadığı tefsir edilmek üzere keyfiyetin dahiliye ve bütçe encümenlerinde tetkikini, istiyen bir takrir vermiştir. Neticede B. Rasih Kaplan müracaat sahibinin evvelâ hakkını Dev-

(Sonu 7. inci sayfada)

Atatürk ile Afgan Kralı arasında

Afgan istiklâlinin yıl dönümü münasebetiyle reisicumhur Atatürk ile Afgan kralı arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur.

Majeste Mohammed Zahir Han

Afganistan Kralı
Kâbil

Afgan istiklâlinin yıl dönümü münasebetiyle majestelerine en halisane tebriklerimi takdim eder ve şahsî saadetleriyle Afgan milletinin refahı hakkındaki temennilerini arz ederim.

K. ATATÜRK

Ekselâns Kemal Atatürk

Türkiye Reisicumhuru
Ankara

Lutufkâr tebriklerinden dolayı ekselânsınıza teşekkür eder ve şahsî saadetleri ile kardeş milletinin refahı hususundaki samimî temennilerini arz ederim.

Afgan Kralı
MOHAMMED ZAHİR HAN
(A. A.)

Sovyetler birliğinde yapılan tevkipler

Bir çok kimseler hiyanet suçuyla mahkemeye verildi

Moskova, 11 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: Aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

İç işler halk komiserliği organları tarafından muhtelif tarihlerde tevkiif edilen Tukaşevski, Yakir, Uboroviç, Kork, Aydeman, Feldman, Prenkov ve Putna meselesinin tahkikatı bitmiş ve mahkemeye verilmiştir.

Yukarıda ismi geçen mevkûflar, askerî vazifelerini fena kullanmak, yeminlerinden dönmek, vatana, Sovyetler birliği milletlerine ve işçi ve köylü kızıl ordusuna hiyanetle suçludur. Tahkikat evrak, bunların Sovyetler birliğine karşı dostça olmayan bir politika güden yabancı devletlerden birinin askerî zimamdar mahfilleri ile işbirliği halinde devlet aleyhinde harekâta iştiraklerini tesbit etmektedir. Bu devletin askerî casusluk kurumuna dahil bulunan suçlular, bu devletin askerî mahfillerine sistematik bir surette kızıl ordunun vaziyeti hakkında casusluk malûmatı vermekte, Sovyetler birliğine karşı askerî bir tecavüz ihtimalinde kızıl ordunun bozgununu hazırlamak maksadıyla bu ordunun kuvvetini zayıflatmak üzere bozgunculuk faaliyeti yapmakta idiler. Bunların hedefini, Sovyetler birliğinde büyük toprak sahipleri ve kapitalistler rejiminin yeniden kurulmasına yardım etmek, teşkil eylemekte idi.

Bütün suçlular, kendilerine isnad edilen suçları tamamiyle itiraf etmişlerdir.

Davâ, bugün, 11 haziranda, Sovyetler Birliği Yüksek Divanının hususî mahkemesi önünde, gizli bir celsede görülecektir.

Mahkemeye, Sovyetler Birliği Yüksek Divanı askerî mahkemesi reisi Ülrık başkanlık etmektedir.

Mahkeme azâları şunlardır:

Sovyetler Birliği müdafaa halk komiser muavini ve kızılordu hava kuvvet-

leri şefi Alksnis, Sovyetler Birliği mareşali Budienni, Sovyetler Birliği mareşali Blüher, kızılordu büyük kurmay reisi Şapoşnikov, beyaz Rusya askerî bölgesi kuvvetleri kumandanı Belov, Leningrad askerî bölgesi kuvvetleri kumandanı Di-benko, şimali Kafkasya askerî muntakası kuvvetleri kumandanı Kaşirin ve Stalin'in ismini taşıyan altıncı kazak suvarî kolordusu kumandanı Gorişev.

Tevkiif edilenlerden General Aydeman ve Mareşal Tukaşevski

Yeni Ziraat Bakanı dün vazifeye başladı B. Tahsin Coşkan ikinci siyasî müsteşar oldu

Ziraat Bakanı B. Şakir Kesebir'in yeni bir resmi

İkinci Siyasî Müsteşar B. Tahsin Coşkan

Yeni Ziraat Bakanı B. Şakir Kesebir dün akşam üzeri bakanlığa gelmiş ve bakanlık ileri gelenleri ile diğer zatlardan tebriklerini kabul etmiştir. B. Şakir Kesebir saat 19 za doğru yanlarında siyasî müsteşar B. Ali Rıza ve idarî müsteşar B. Naki olduğu halde bakanlık dairelerini gezmiştir. Yeni ziraat bakanımız dün kendisini ziyaret eden bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"— Büyük şeflerimin yüksek emirleriyle tayin edildiğim Ziraat bakanlığı vazifesine şimdi başla-

dım. Bütün çalışmalarımın hedefi ziraat hayatımızın bir an evvel inkişafa mazhar edilmesi olacaktır."

B. Tahsin Coşkan siyasî müsteşar oldu

Hükümetimizin zirai kalkınmaya verdiği ehemiyet ziraat bakanlığına ikinci bir siyasî müsteşarın tayini ile daha iyi anlaşılmaktadır. İkinci siyasî müsteşarlığa Kâstomonu mebusu B. Tahsin Coşkan tayin edilmiştir. Halen İngiltere'de bulunan B. Tahsin Coşkan önümüzdeki hafta içinde şehrimize gelecek vazifesine başlayacaktır.

Bugün 12 sayfa

- 2 incede: Burhan Belge'nin güzel bir yazısı: Mısırlı münevver. İç haberler. Yankılar.
- 3 üncüde: Neşet Halil Atay'ın İstanbul mektubu. Dış İcmal.
- 4 üncüde: Askerlik bahisleri: İngiltere filosu.
- 5 incede: Tayyare piyango numaraları
- 6 incede: Kızılây haftası başlıyor - bugünkü maç.
- 7 incede: Bugünkü kamutay.
- 8 incede: M. T. A. nasıl çalışıyor?
- 9 uncuda: Hikâye - Dünyada neler oluyor
- 10 uncuda: Havai adaları civarında cümlelilerle meşkün bir ada.

Mısır da münevver

Günlük gazetelerin tirajı 15 bin ile 70 bin arasındadır. Bunların muntazam idarehaneleri ve modern baskı daireleri vardır. Muktataf gibi bir edebî mecmua yahud al - Musavvar gibi bir magazin 20.000 kadar satılabilmektedir.

YAZAN

Burhan Belge

Mısır'da bugün geniş bir münevver tabakası vardır. Bunun nasıl olduğunu anlatmazdan önce, Mısır'lı münevverleri üzerinde taşıyan platformdan bahsetmek isterim.

Günlük gazetelerin tirajı 15 bin ile 70 bin arasındadır. Bunların muntazam idarehaneleri ve modern baskı daireleri vardır. Bundan bir kaç yıl öncesine kadar, gazeteyi sattıran başmuharirinin imzası imiş. Fakat bugün "information" gazetesi tipi daha çok sevilmektedir. Bu tipi Elehram'dan sonra genç Al - Mısır gazetesi temsil etmektedir.

Mısır gazeteleri, muharrirlerine, muhabirlerine, çeşitli sütunlar idare eden şeflerine ve roman muharrirlerine güzel paralar vermektedirler.

Al - Muktataf gibi bir edebî mecmua yahud Al - Musavvar gibi bir magazin 20.000 kadar satılabilmektedir.

Bundan başka Kahire üniversitesi ile Ezher, her yıl hayata atılan ve memleketin davalarıyla yakından ve fikren alakadar olan yüzlerce münevver yetiştirmektedir. Kahire üniversitesinin bilhassa tıp fakültesi şayanı dikkat bir terakki göstermekte ve bunu yeni hastahane ve klinik binalarına borçlu bulunmaktadır. Kahire hastahaneleri, on binlerce yatağa daha bugünden malik bulunmaktadır. Tesisatta tekniğin son sözü geçmektedir.

Nasyonal ve istiklâli hareket, Mısır fikir hayatını besleyen üçüncü âmilidir. Mısır'lı politikacı, Avrupa tarihini iyi bilen kültürlü bir adamdır. Çok zamanlar muharrir, değilse mühendistir, doktordur yahud ilim adamıdır.

Mısır fikir hayatını yüksekte tutan bir sebep de, turizmde en büyük hamilerini bulmuş olan tarih tetkikleridir. Ehramlardaki hafriyatı bakan genç bir Mısır'lı arkeologla konuştum. Ayak üstü verdiği izahat ile, sadece bir egyptolog olduğunu değil kendi memleketinin en eski tarihine inanan idealist bir ilim adamı olduğunu anlatmaya muvaffak oldu. Ve gerçekten, Mısır'da, Mısır nasyonalizminin esaslarını İslam tarihinin ötesinde aramak lüzumunu duyan genç kâfalar mevcuttur. Bilhassa bu cihet Mısır'lı münevverin düşüncesine ve duygusuna orijinal bir eda vermektedir.

Bütün bu sebepler bir araya gelince, Mısır'lı münevverin karnı tek, ilmi yahud politik haysiyeti yerinde bir adam olmaması için sebep kalmaz. İyi bir romancı 20.000 satıldıktan sonra, neden mizacında ve zevkinde ve hattâ ahlâkında serserileşmek lüzumunu duysun?

Mısır'da kalbur üstünde pek çok münevver kalmaktadır. Bunların hepsinin kendi evleri, hattâ hususî arabaları ve şoförleri vardır. Yazlığa çıkmak, bir başka memlekette seyahat yapmak, davetlerde bulunmak ve davetlere gitmek, kendileri için bir mesele değildir.

Ummu - Kalsur gibi bir kadın, konserleri ve film sergisinde, tarlada "bersim" koparıırken hayalinden bile geçmeyen bir hayattır, dört beş sene gibi kısa bir müddet zarfında karşısına bulmuştur. Mısır'da, artist için de, çalışma ve muvaffakiyet nisbetinde kazanç, refah ve bahtiyarlık mevcuttur.

Mısır'lı münevver, çok malûmatlı ve seviyeli bir adam olmakla beraber, memleketinin davalarını, henüz kucaklayamamıştır. Düşüncelerinin henüz sağlam bir mihreri yoktur. Ve memleketinin ne sosyal, ne ekonomik, ne politik ne de kültürel bakımdan, henüz tam bir tarifini yapmış değildir.

Şimdilik liberal düşünün Mısır'lı ile aynı odada "totaliter" düşünmek zarfunda olan dostunu bulursunuz. Yahud aynı adamda, hem İslam hem lâik temayüller görürsünüz. Bazı münevverler panslamizmden bahsediyorlar. Birçok-

ları fakat panarabizmi tutmaktadır. Fakat, bunlar da iki türdür. Bir kısmı için, panarabizm'in belkemiği İslâm dindir ve bu Arab milletlerini birleştiren en büyük bağdır. Diğerleri için ise, panarabizm, dilde mevcuttur. Ve kuvvetini dilden ve kültürden almaktadır. (Buraya kadar ki kanaatlerde bile ne kadar tezaad mevcuttur...)

Bunların yanında, bir de, Mısır'ı diğer Arab memleketlerinden tecrid ederek onu Mısır tarihine yani Firavunlar devrine bağlamak isteyenler mevcuttur.

Fakat bu görüşlerden hiç birisi, işlenmiş değildir. Belki şimdi, yani Mısır'ın politik ve ekonomik istiklâlini mühim miktarda temin etmiş olan son iki hâdiseden sonra, Mısır'lı münevver, bu mühim davaları esaslı bir surette münakaşa etmek ve bir neticeye bağlamak fırsatını bulacaktır. Son iki hâdiseden birisi Mısır ile İngiltere arasında akdolanmış olan ittifak mukavelesi diğeri de kapitülasyonların ilgası kararıdır.

Malûm olduğu üzere, kapitülasyonların ilgası için 12 yıllık bir intikal devresi kabul edilmiştir. Bu devre esnasında, Mısır, kanunî mevzuatını ve idare teşkilâtını, her hangi bir Avrupa memleketinin kanunlarına ve teşkilâtına benzetmek teahhüdüne girmiştir. Bu gayeye varmak mecburiyeti Mısır milletine âdetâ inkilâbî mahiyette bazı esasları kabul ettirecektir. Öyle ki, bu on iki yıl, bütün Mısır münevverleri için çetin bir imtihan devresi olacaktır.

Bugün Mısır'da bilhassa evkaf işleri ile adliye davası, hükümet adamlarıyla Mısır'lı münevverlerden yalnız ypratıcı bir çalışma değil aynı zamanda cesurca kararlar beklemektedir.

Evkaf meselesinde, daha bugünden, bazı vakıfları devletin malı telâkki etmek kanaati mevcuttur. Mısır evkafının ne kadar zengin bir müessese oldu-

Balkan Ralli Yarışları

İstanbul, 11 (Telefonla) — Yunan Otomobil ve Turing kulübü tarafından tertib edilen Balkan Ralli yarışlarına iştirak eden Yunan turing ve otomobil kulübünden iki otomobille Türk turing ve otomobil kulübünden iki otomobil bu akşam saat 17 de Taksimden Atina'ya hareket etti. Türk otomobillerinden birini Bayan Azize idare etmektedir.

Sporcular hareketlerinden önce Takım abidesine bir gelenk koymuşlar ve turing kulübü reis ve âzalarıyla kabalık bir halk kütlesi tarafından uğurlanmışlardır.

Yarışlara Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan ve Arnavutluk da iştirak etmektedirler. Toplantı yeri Atınadır. Fevkalâde bir engel çıkmazsa yarışlara 25 otomobil iştirak etmiş olacaktır.

Yunanlı sporculardan B. Moskov Kızılay cemiyetine ve rum fıkrası perver cemiyetine yüzler lira verdi.

B. Nurullah Esad Sümer'in tetkikleri

İstanbul, 11 (Telefonla) — Sümer Bank umum müdürü B. Nurullah Esad, Sümer bugün Sümer Banka bağlı fabrika müdürleriyle fabrika vaziyetleri hakkında konuştu. Yarın sabah Gemlik ve Bursa'yı giderek orada kurulmakta olan suni ipek ve merinos fabrikalarının inşaatını gözden geçirecektir.

Tekirdağ'da yeni arpa mahsulü

Tekirdağ, 11 (A.A.) — Dün Tekirdağın Ferhadanlı ve Yazır köylerinden zahire borsasına iki bin kilo taze arpa gelmiştir. Bu münasebetle zahire borsasında bir tören yapılmış ve yeni mahsulün kilosu 2 buçuk kuruştan satılmıştır.

Gazi köprüsü inşaatı

İstanbul, 11 (Telefonla) — Nafia vekâleti yeni projeyi tatbik ettiği için Gazi köprüsünün geri bırakılan inşaatı bir haftaya kadar yeniden başlıyacaktır.

ğu düşünülecek olursa, bu meselenin ortaya atılması yüzünden ne gürültülü münakaşalar ve ne tehlikeli mücadeleler yapılabileceği göz önüne getirilebilir.

Adliye davasına gelince, eğer on iki yıl sonra kapitülasyonlar kalkacaksa, "şerî hukuk" ve "medenî hukuk" ikiliğine nihayet verilmesi lâzım gelecektir.

Ceza muhakemeleri usulü Kanunun değişen bazı hükümleri yürürlüğe giriyor

Ceza muhakemeleri usulü kanununun 174, 175 ve 365 inci maddelerinin değiştirilmesine dair olan kanun yarından sonra yürürlüğe girecektir.

İstanbul belediyesi benzin zammını yersiz görüyor

İstanbul, 11 (Telefonla) — İstanbul belediyesi benzin fiyatlarına yapılan zam hakkındaki tahkikatını bitirdi ve zammın yersizliği neticesine vardı. Bu iş için hazırlanan rapor belediye reisliği makamına verildi. Ticaret odasının da bu mesele hakkında yaptır-ğı tetkikler de aynı neticeye varmıştır.

İstanbul'un imar planı

İstanbul, 11 (Telefonla) — İstanbul beş senelik imar planının yol ve kanalizasyon kısımları için hazırlanan iki programın tatbikine bütçe tasdikten gelir gelmez başlanacaktır.

Suriyede bulunan türk emläki

Suriyede bulunan Türk tabiiyetinde olanlarla Suriyede bulunan Suriyelilere aid emläkin 1926 tarihli emläk itilâfnamesine göre halli için Berutta iki tarafın mümessillerinden mürekkep bir komisyon toplanacaktır. Bu komisyona hükümetimiz adına dış bakanlıktan B. Hasan Basri, iç bakanlıktan Nufus Genel direktörü B. Muhtar ve finans bakanlığından bir zat iştirak edecektir.

HAVA

Dün hava kısmen bulutlu geçti

Dün şehrimizde hava kısmen bulutlu geçmiş ve ısı 20 derece olarak kaydedilmiştir. Meteoroloji İşleri Genel direktörlüğünden verilen malûmata göre dün yurdun Karadeniz sahillerinde hava kapalı, Trakya, Şarkı ve Orta Anadolu mntakalarında bulutlu, diğer mntakalarda ise açık geçmiştir. Dün en çok yağış Sinobta olmuş ve kara metreye 4 kilogram su bırakmıştır. Dün en düşük ısı Vanda 6, en yüksek ısı da Antalya'da 33 derece olarak kaydedilmiştir.

YANKILAR

Sanatta intihal

Sanatın hangi şubesinde olursa olsun her sanat adamı, kendinden öncekilerin ve hattâ muasırlarının tesiri altında kalmak, beğendiği sanatkarı az çok taklit ve tekrar etmek kadar tabii ne olabilir? Dünyada her fikir söylenmiş, her his anlatılmıştır: Değişen söylenme ve anlatılma tarzıdır.

Fakat bir başkasının eserini kendi eseri gibi ve imzası altında neşretmeğe ne isim verebiliriz? Bu hareketi intihal kelimesi ile tarif edebilir miyiz?

Bir tesadüf, dün önmüze, biri Avrupa'da ve diğeri İstanbul'da basılmış iki dergiyi getirdi. Bu dergilerin ikisinde de sinema yıllızı Lilian Harvey'in, Avrupa'da basılanı renkli ve İstanbul'da basılanı düz siyah, iki karikatürü vardı: Çizgisi çizgisine, biçimi biçimine - malûm tabirle - elifi elifine eş iki karikatür... Bunlardaki tek fark birinin bir viyanalı ve ikincisinin bir istanbullu tarafındandır. imzalanmış olması idi. Viyana dergisinin çıktığı tarih haziran başlangıcı, İstanbul dergisinin taşıdığı tarih 11 haziran ve resimlerden birinin renkli, diğerinin düz siyah olduğuna göre bu çirkin te-

sa h ü b Viyana dergisinde yapılmış olmamak gerektir.

Emek sarfetmeden başkasının maline temellüke kalkışmak, bazı sahalarda insanı şöhrete değil, ne-bete götürür. Sanatta bu zararlı yola sapmış olanın çarpacağı en büyük ceza ise önce gülünç olmak ve sonra unutulmaktır. Halbuki sanatkarın gururu sadece sanatkar olması değil midir? — N. B.

Bir prensin aşkı

Geçenlerde Hollanda kraliçesinin kızı ile evlenen Prens Bernahdt de Lippe'in büyük kardeşi Prens Ernest - Leopold de Lippe, Berlin mağazalarında çalışan bir genç kızla evlenmiştir. Avrupa'nın demokrat geçinen gazeteleri, bu münasebetle, soruyorlar:

— Günün birinde Hollanda kraliçesi olacak bir prensesin eltişi, bir satıcı kız nasıl olabilir?

— Prens de Lippe gibi, aile meclisinin kararını dinlemez, sevdiği bir kadınla evlenir ve çalışarak hayatını kazanan bir genç kız da, böylece, bir prensesin baldızı olur!

Memur namzedi olmak için

Almanya'da devlet kadrolarında çalışabilmek, yani memur namzedi olabilmek için evlenmek lâzma geldiğine dair

olan karar iyi neticeler vermeğe başlamıştır: mecburi evlilik adı verilebilecek olan bu sistem kurulduğundanberi geçen üç yılda - Paris - Soir gazetesine göre - evlenme nisbeti % 23 artmış ve doğum ise 971.184 den 1.479.025 e çıkmıştır.

dalgınlık

Adamcağzın biri evine dönerken rastladığı arkadaş, yorgun haline ve tozlu kunduralarına bakarak böyle nereden geldiğini sordu ve şu cevabı aldı:

— Karım, evdeki kediyi uzaklaştırmak için ormana götürüp bırakmamı istemişti. Kedinin bir daha geri gelmemesi ancak çok uzaklara gitmesi ile kabil olacağı için onu ormanın sık ağaçları arasına bırakmağı düşündüm ve bu sabah kalkarak, orman içinde on kilometre yürüdüm. Fakat yolumu şaşırımdı. Bana evimin yolunu gösteren gene aynı kedi oldu.

Hikâye

İngilterede vaktiyle kadınlar tiyatrodan oyuna çıkmazlar, yani artistlik etmezler ve kadın rollerini de erkekler yapardı. Bir gün, kral ikinci Şarl, gittiği tiyatrodan, oyunun bir tür-lü başlamadığını görerek müdürü çağırtp neden geçikildiğini sormuş:

— Majeste, kraliçe henüz tıraş oluyor!

Kanun, ceza muhakemeleri usulü kanununun 6 ncı maddesini ve 124, 129, 174 ve 175 inci maddelerini şu şekilde değiştirmiş ve yeni maddeler şu hükümleri ihtiva etmekte bulunmuştur:

Madde 124 — Tevkif ve kefaletle salıverme hakkındaki kararlar salâhiyetli hakim tarafından verilir.

Cumhuriyet müddeiumumisinin tevkif talebine karşı maznunun mevkuf olmuyarak tahkikatının icrasına ve tevkif ve tevkifin istirdadına ve kefaletle salıvermeğe ve muhakemenin menine dair sorgu hakimi tarafından verilecek kararlar mensub olduğu asliye mahkemesi reisi veya hakiminin tasdiğiyle tekemmül eder.

Cumhuriyet müddeiumumisi salâhiyetli olan merciden maznunun tevkifini isteyebilir. Bu merci red veya kabul hakkında bir karar vermeğe mecburdur.

Son tahkikatın açılmasına karar verildikten veya cumhuriyet müddeiumumisi tarafından iddianame ile iş mahkemeye itikal ettikten sonra mahkeme reisi dahi acele hallerde aynı salâhiyeti haizdir.

Madde 129 — Yakalanan şahıs aleyhine evcelle hukuku âmme davası açılmış ise bu şahıs hemen veya önce sulh hakiminin huzuruna götürülmüş ise bu hâkimin kararnameyle salâhiyetli mahkeme veya sorgu hakimine götürülür.

Mahkeme veya sorgu hakimi o şahsın getirildiğinin nihayet ertesi günü ya bırakılmasına veya tevkifine karar verir.

Madde 174 — Hükümetin teklifi aynen.

Madde 174 — Cumhuriyet müddeiumumiliğinin talebnameyi üzerine soru hakimi tarafından ilk tahkiatın açılmasına dair ittihaz olunup da 135 inci maddeye göre bildirilecek olan karara maznun bundan evvelki maddenin birinci fıkrasında yazılı sebeplerden birine istinad ile muhalefet edebilir. Bu muhalefetin yerinde olup olmadığının asliye mahkemesi reisi veya hakimi karar verir.

Madde 175 — Maznun, 173 üncü maddenin ikinci ve 174 üncü maddenin birinci fıkrasında yazılı hallerde salâhiyetsizlik hakkındaki talebini reddeden ve sorgu hakiminin veya asliye mahkemesi reisi veya hakiminin kararı aleyhine acele itiraz yoluna müracaat edebilir.

Diğer hallerde maznun tarafından dermeyan edilen muhalefetlerin reddini veya ilk tahkiatın açılmasını muvazamam olan asliye mahkemesi reis veya hakiminin kararı aleyhine hiç bir kanun yoluna müracaat olunamaz.

Madde 330 — Katileşen bir hüküm ile neticelenmiş olan bir davâ aşarında yazılı hallerde maznun veya mahkûmun aleyhine olarak muhakemenin idadesi yolu ile tekrar görülür.

1 — Duruşmada maznunun veya mahkûmun lehine ihticac olunan ve hükme müessir olmuş bulunan bir vesikanın sahteliği tebeyyün ederse,

2 — Yemin verilerek dinlenmiş olan bir şahid veya ehli hibrenin hükme müessir olacak surette maznun veya mahkûm lehine kasid veya ihmal ile hakikat hilâfında şahidlikte bulunduğu veya rey verdiği anlaşılırsa;

3 — Hükme iştirak etmiş olan hakimlerden biri aleyhine ceza tatbikatını ve kanunî bir ceza ile mahkûmiyeti istilzam edecek mahiyette olarak vazifelerini ifada kusur etmiş ise;

4 — Maznun beraat ettikten sonra suça müteallik itimada şayan bir iktarada bulunmuş ise.

Madde 365 — Suçtan zarar gören her şahıs tahkikatın her halinde müdahale yolu ile hukuku âmme davasına iltilhak edebilir.

Bu suretle âmme davasına iltilhak edenler şahs haklarını da isteyebilirler.

Orta ve şarkî Avrupada Almanya

Orta ve şarkî Avrupada Almanya

Alman Dış Bakanı Von Neurath'ın orta ve şarkî Avrupa seyahati programı mucibince yapıldı: Dış Bakanı, Önce Belgrad'ı ziyaret etti. Orada naip Prens Paul tarafından kabul edildikten ve Stoyadinoviç ile müzakerede bulunduktan sonra tayyaresile Sofyaya uçtu. Oradan da Macaristan'a gitti.

Von Neurath'ın seyahat programı göz önünde tutulacak olursa, bu ziyaretlerin istihdaf ettiği gaye de anlaşılar: Alman dış bakanı Macaristan ve Bulgaristanı ziyaret ediyor ki bu iki devlet büyük harbtan beri revizyonisttir. Aynı kategoriye dahil olan Avusturya'yı ihmal etmesine sebep, evvelâ, Almanya ile bu devlet arasındaki münasebetlerin son zamanlarda iyi olmaması ve ikinci bir sebep olarak da birkaç ay evvel yaptığı bir seyahatin ne kendi, ne de Avusturya devlet adamları üzerinde iyi bir intiba bırakmamasıdır. Avusturya ile Almanya arasında münasebetler öyle garib bir safhadadır ki bir alman bakanının Viyanayı ziyareti, başlı başına, Avusturya efkârında uyandıracak akisler itibarıyla, çok nazik bir mesele haline almıştır. Her halde alman bakanlarının, Viyanayı ziyaretlerini Avusturya devlet adamları arzu etmeseler gerekir.

Eğer Von Neurath'ın ziyareti Budapeşte ve Sofya'ya münhasır kalsa ve hattâ Viyana'ya kadar da uzatılmasaydı, hiç bir tarafa büyük alaka uyandırmazdı. Von Neurath'ın bu tur içine Belgrad'ı da almasıdır ki dikkate şayan görülmektedir. Malumdur ki ötedenberi İtalya ve Almanyaya, küçük antant ve Balkan antantını dağıtmak maksadları isnad edilmektedir. Her halde Almanya Çekoslovakya'yı tecrid etmek için küçük antantın dağılmasını istiyor. İtalya da Roma - Berlin mihveri kurulak Almanya'yı yardım ediyor.

İtalya ve Almanya, Yugoslavyayı bu antantlar zincirinin en zayıf halkası telâkki ediyorlar. Filhakika Yugoslavya her iki kombinezon içinde ehemiyetli bir rol oynamaktadır. Ve eğer yerinden kılmıdayacak olursa, her iki antant da hemen bozulur. Malumdur ki küçük antant orta Avrupa hududlarını, Balkan antantı da Balkan hududlarını garanti ediyor. Ve orta Avrupa hududlarını münakaşa eden Macaristandır. Balkan hududlarını münakaşa eden de Bulgaristandır. Eğer Macaristan ve Bulgaristan orta Avrupa ve Balkan hududları arasında Yugoslavya'ya aid olanlarını münakaşa etmekten vazgeçerlerse, ve eğer Yugoslavya da buna güvenerek ve buna kanarak siyasi manada "yerinden kılmıdarsa," maksad hasıl olur. Bu diplomasiyi ince ve zarif bir tarafı yoktur. Bir gaye, bir hedef üzerinde toplanan devletlerin aralarındaki anlaşma için ötedenberi tatbik edilen eski bir diplomasi usulüdür. Almanya da daha geniş olan Avrupa siyasetinde aynı usulü tatbik etmeye uğraşılıyor.

Fakat bugün, Balkanlarda ve orta Avrupa'da böyle bir siyasetin bütün muvaffakiyet şartları mevcut değildir. Bu şartlar mevcut olmak için her şeyden evvel, karşılıklı teahhüd altına giren devletler, girişimleri teahhüdün dolaylı herhangi bir tazyik altında bulunmalıdırlar. Ne Balkan antantını ne de küçük antantı teşkil eden devletler böyle maddi ve manevi bir tazyik altında değillerdir. Bilâkis çok rahattırlar. Teşkil ettikleri kombinezon kendilerine umdukları emniyeti temin etmiştir. Karşı tarafın da anlaşmak ve uzlaşmak için el uzatması her iki kombinezonun sağlamlığına delâlet eder. Filhakika Yugoslavya, müttefiklerinin muvafakatiyle Bulgaristan tarafından uzanan eli almış ve sıkıştırılmış. Fakat bu, Balkan antantını zayıflatmamış, bilâkis takviye etmiştir.

Macaristana gelince; bu memlekette, son zamanlarda yalnız Yugoslavya ile bir anlaşmaya varmak için değil, bütün komşularıyla, yani Romanya ve Çekoslovakya ile uzlaşmak için de bir cereyan belirmiştir. Bay Kanya bu uzlaşma şartlarını birkaç defa bildirmiştir. Şimdilik:

1 — Macaristan'ın silah müsavatı - nın tanınmasından ve;

2 — Macar ekalliyetlerinin hukuku -

Ispanyanın kontrolu anlaşma geri kaldı

Asi kuvvetler Bask cephesinde yeni bir taarruza hazırlanıyorlar

Londra, 11 (A.A.) — Almanya, İtalya ve Fransa büyük elçileri bugün saat 15 de birbiri ardından dış bakanlığına gelerek B. Eden ile buluşmuşlardır. Bu dört devlet adamı kontrol filolarının emniyetini garanti hususundaki anlaşmanın metnini hazırlıyacaktır.

Londra, 11 (A.A.) — B. Eden'in Almanya, İtalya ve Fransa büyük elçileriyle yaptığı birkaç saatlik görüşmeden sonra kısa bir tebliğ neşredilmiştir.

Tebliğde dört devlet anlaşması metninin tesbitinde mühim terakki olduğu bildirilmektedir.

Yarın bir toplantı daha yapılacaktır.

Roma mahfilleri nikbin değil

Roma, 11 (A.A.) — Londradaki dörtler görüşmeleri hakkında pek az nikbinlik mevcut olmakla beraber, bu görüşmelerin son günlerdeki kararsızlık ve gerginliklerden sonra cereyan edebilmesi memnuniyeti mucib olmaktadır. Bu görüşmelerde Avrupa teşriki mesaisi için bir başlangıç imkânı görülmüyor.

Doyçland yaralılarından biri daha öldü

Londra, 11 (A.A.) — Doyçland zirh. ısı yaralılarından biri daha bugün Cebelütarık hastanesinde ölmüştür.

Cephelerde

Hükümetçilere göre

Londra, 11 (A.A.) — Hükümetçi kaynaklardan bildiriliyor. Guadalajara cephesinin şimalinde, geçen gece muvaffakiyetli bir taarruz yapan hükümetçiler 130 kadar esirle mühim miktarda harb malzemesi elde etmişlerdir. 1931 sınıfına mensup olan esirlerin hepsi ispanyoldur. Asilerin Alkarina'daki bir taburu uykulu halinde iken baskına uğratılmıştır. Biskaya cephesinde Leon bölgesinde hükümetçiler âsi mevzilerini bombardıman etmişlerdir. Diğer bölgelerde sü-kûn vardır.

Asilerin daha şiddetli bir taarruza hazırlandıkları anlaşılmıştır. Fakat cümhuriyetçiler de hazırlıksız değildirler.

Bask cephesinde düşürülen tayyareler

Havas muhabiri bildiriyor: Resmi kaynaktan alınan haberlere göre, Amurrio cephesinde Lorgorri mevzileri üzerinde istikşaf uçuşu yapan bir âsi tayyare mitralyözle düşürülmüştür.

Keza Gorbea yakınında başka bir tayyare aynı suretle düşürülmüştür.

Yeni bir destroyer filosu hizmete girdi

Bilbao radyosunun bildirdiğine göre, yeni bir destroyer filosu Bask hükümetinde hizmete girmiştir. Bu filotilla en son sistem malzeme ile teçhiz edilmiş olup fevkalâde müsellah bulunmaktadır.

Bilbao milli müdafa bakanının radyoda ilâve ettiğine göre bu filotilla ispanyol sularında bulunan alman veya italyan denizaltı gemilerini oralardan uzaklaştıracaktır.

Asilere göre

Asi kaynaklardan bildiriliyor: Madrid, Biskaya ve Santander cephelerinde işarete değer bir şey yoktur.

Asturi ve Aragon cepheleri: milislerin yapmış oldukları taarruzlar püskürtülmüştür.

Endülü cephesi: tüfek ateşi teati edilmmiştir.

Zayıf miktarının 500 ü bulduğu tahmin edilmektedir.

Düşürülen hükümetçi tayyareler

Hükümet tayyarecileri bugün Saragosa'yı bombardıman etmeye teşebbüs etmişlerse de tardedilmişlerdir. Dört

Fon Noyrrt Peşteye gitti

Sofya, 11 (A.A.) — Dün akşam başbakan B. Köseivanof alman dış bakanı Fon Noyrat şerefine bir ziyafet vermiş, ziyafeti de parlak bir kabul resmi takib etmiştir. Ziyafetin sonlarına doğru B. Köseivanof bir nutuk vererek iki memleket arasındaki ananevi dostluk bağlarını ve Fon Noyrat'ın ziyaretinin ehemiyetini tebarüz ettirmiş ve bulgar hükümetinin bundan duyduğu minnet duygularını anlatmıştır. Alman dış bakanı da gördüğü iyi kabulden dolayı teşekkür ederek ve büyük harb esnasındaki silah arkadaşlığı ve mütarekeden sonraki müsterek felâketli günleri anmış, Bulgaristanla Almanya arasındaki dostluk münasebetlerinin genişleyişini memnuniyetle kaydetmiştir.

Sofya, 11 (A.A.) — Alman dış bakanı Fon Noyrat ve maiyeti bugün saat 16 da Sofyaya ile Budapeşteye hareket etmiştir.

Alman hariciye nazırı tayyare meydanına giden yolları doldurmuş olan halk tarafından şiddetle alkışlanmış ve hareketinde kuralın delegeleriyle başbakan Köseivanof bütün hükümet erkânı, İtalya, Yugoslavya, Avusturya ve Macaristan elçileri ve diğer bir çok zevat tarafından selâmlanmıştır.

Fon Noyrat Budapeştede

Budapeşte — Alman dış bakanı Fon Noyrat bugün öğleden sonra dört gün kalmak üzere Sofyadan buraya gelmiştir. Macar telgraf ajansı bu ziyaretin "Almanya ve Macaristanı birbirlerine bağlayan dostluk bağları dolayısıyla sulha hizmet edeceğini" yazmaktadır.

Arşidük Otto niçin İspanyada kalıyor?

Viyana, 11 (A.A.) — Kıralcıların şefi B. Visener bir gazeteye yaptığı beyanatta, İspanyada bulunan Arşidük Otto'nun hiç bir politik maksad güdmediğini ve İspanyada kuralığın kurulumasıyla hiç bir alakası olmadığını, kendisinin ispanyol âsilerini tanımak ve yaralı olan amucasını görmek üzere İspanyada bulunduğunu anlatmıştır.

Istanbuldan bir kaç satır

Yollarda nakil vesaiti için işaret meselesi - avrupalı gazeteci ve Babiâli gazetecisi

Mr. Rogers anlattı. dün dedi; — Beyoğlu'ndan Dolmabahçe'ye, kestirme nasıl inebilirim, diye düşün-düm. Otomobilimle yan sokaklardan birine saptım. İlerledim, dik ve merdivenli bir yokuş başına geldim. Yol dar olduğu için dönemedim. Düz ol-madığı için geri yürüyüş yapamadım. Fevkalâde sıkıldım. Ve otomobili merdivenlerden indirdim.

Ve sordu, niçin dedi;

— İstanbulda otomobillerin geçebilecekleri ve geçemeyecekleri sokaklara birer işaret koymıyorlar:

Otomobiller Galatada Domuz Sokakının başına kadar tramvayların arkasından gelirler sonra takib edemez sağa dönerler, yahud Köprüden

onun temininden, başka bir şey istemiyor. Küçük antant devletleri de bu şartları tetkik etmişler ve bazı teminat mukabilinde bunlara razı olacaklarını söylemişlerdir. Her halde bir anlaşma zemini bulunacağı benziyor. Macaristanın komşularıyla bir anlaşmaya varmasını Londra taç giyme merasiminde İngiltere de teşvik etmiştir. İtalya tarafından terkedildikten sonra Avusturya'nın da komşularıyla anlaşmaya pek ziyade mütemayıl olduğu malumdur. Esasen Von Neurath'ı yola çıkaran âmil, bu defa Londra'da yardımına mazhar olduğu anlaşılacak ve Almanyayı bu mntakalarda politika manevrasından mahrum edecek olan umumi bir uzlaşma cereyanının belirmesidir.

A. Ş. ESMER

YAZAN

Neşet Halil Atay

sonra Sirkeciye doğru tramvay yolundan gidemezler. Seyri-sefer emniyeti için bunlar işaretlerle otomobil kulanaları gösterilemez mi?

Avrupa ve Amerika şehirleri arasında sapılacak yollara yalnız işaretler değil, ilk varılacak şehirle bulunduğunuz yer arasındaki mesafeyi gösteren rakamlar bile konmuştur. İstanbul gibi bir çok yerlerinden tekerlekli vasıtalarla geçmek mümkün olmuyorsa, yan inişli - çıkışlı, dar - geniş, sokaklı bir şehirde, bu türlü işaretler kullanılsa, benim gibi, şehrin acemisi olan yabancıların işleri ne kadar kolaylaştırılmış olur !...

Berlinde bulunduğum zaman büyük bir mecmuanın direktörü bana; bize fotoğraf yollayınız, demişti;

— Mecmuada çıkacak resimler için size yirmi beşten elli marka kadar ödeyebiliriz.

İstanbulda arkadaşım Tenik, bir albüm için intihab edilen ve biri Avuranın büyük fotoğraf mecmualarında çıkan 10 fotoğrafını 10 liraya satılabildi. Sebebi ne biliyor musunuz?

Makas !

Hikâyede, romanda, haberde olduğu gibi resimde de makas yerli kabiliyetin inkişafına mani oluyor. Bir

sütün telif hikâye veya roman en az bir kaç saatte hazırlanabilir. Ter-cüme en çok yarım saatte yapılır.

Hele, hikâye veya romanın içindeki insan ve şehir isimlerini türkçeleştirerek millileştirmek (!) kabil olduktan sonra! Bu işi çok iyi beceren bir arkadaşım;

— Fenamı yarım saatte kahramanlar, müellifler, her şey ve herkes millileşiyor,

Diye alay bile etti.

Asyofya mozaiklerini temizleyen mütehassıslar masraflarını mozaiklerin resimlerini satarak ve etüdlerini neşrederek çıkarıyorlar. Belki de kazanıyorlar. Sultanahmeddeki hafriyatı için Baxter de böyle yapıyor.

Mr. Rogers'in, The Geographie Magazine Türkiye'den göndereceği beher resim en az yüz dolara mal olacak.

Bunları gazete ve mecmua işleri ile uğraşan bir arkadaşımın konuşturdum. Arkadaşım, ehemiyet verme cancağazım diye teselli etti,

— Bütün bu yazılar, ve resimler otuz kırk bir arada basılıp çıktıktan sonra bir mecmua halinde elli kuruşa bize gelir ve biz bu otuz kırk resmin içinden en iyi dört beşini seçer, basar (istilâhla konuşarak ve gülererek) garb ırfanından istifade atışıyla yanan kâ-rilerimize beş, yedi buçuk kuruşa sunarız.

Neşet Halil ATAY

Basın temali

Sümer Bank ve devlet endüstrisi

CUMHURİYET'te Yunus Nadi, Sümer Bankın umumi heyet toplantısı, idare heyeti raporu ve bu toplantıda Ekonomi Bakanımız tarafından verilen izahat dolayısıyla yazdığı bir makalede ekonomik hayatımızı bugünkü ferah ve yüksek vaziyetine kavuşturmak için rejimin başarmış olduğu büyük işleri hatırlatarak diyor ki:

Belki faydasız sayılamayacak olan bu mukaddimeden sonra parti programımızın ehemiyetli bir faslını tatbikata geçirmeye memur olan Sümer Bankın ve onun müesseselerinin ne demek olduğunu daha iyi anlayabiliriz. Türk memleket ve milleti en zaruri ihtiyaçlarında dünya-nın harağüzârı olmakta devam etmek mecburiyet ve mevkîinde bir memleket ve millettir. Kapitülasyonların kaldırılmasından sonra bunun filiyata geçirilmiş bir hakikat olarak isbatı bizim için bir zaruretti. İşte devlet eliyle kurulan Sümer bank ve müesseseleri bu büyük milli ihtiyaca cevap veriyorlar. Sümer Bankın bilançosu ancak böyle bir bakımla tahlil olunabilir.

Bu tahlil gözlerimizin önüne gönüllerimize inşirah veren hakikatler koymuştur, ve koymak yolundadır. Tahlilimizin neticesi de budur.

Türk ihtiyacının en belli başlılarını türk işi ve türk işçisi temin etmeye başlamıştır. Bunda bizim için büyük, hayatı ve milli baha biçilmez menfaat vardır, fakat kimseye mazarrat yoktur. Yer yer yükselen fabrikalar çiftçi ve işçi türk halkının içtimai seviyesini yükselttikçe dış âlemle münasebetlerimiz eksilmek şöyle dursun, bilâkis daha fazla olacaktır.

Başbakan İsmet İnönü'nün ve arkadaşlarının yarattığı efsanevi işlere karşı hayranlığımızı söylemeyi ve Ekonomi Bakanıyle Sümer Bank müesseselerindeki bütün yardımcıların takdir ve tebrik etmeyi vazife biliriz.

Lilian Harvey'in son gelen Das Magazin gazetesinde çıkan resmi

(İmza bir yabancıdır.)

Lilian Harvey'in son bir mizah gazetesinde çıkan resmi

(İmza bir ressamımızdır.)

Askerlik meseleleri

İngilterenin silâhlanması

İngiltere filosu süratle büyüyor

YAZAN:
Edmond Delage
Lô Temps gazetesinde

ram evvelki senelerin inşa vaziyetine nazaran daha geniş tutulmuştur. Millî endüstri âmirallığın tahminlerinden fazlasını yapmak kapasitesini gösterdiği için, aynı senenin temmuzunda ikinci bir manzum bütçe tanzim edildi. Bu yeni tahsisatla bir tayyare gemisi, iki kruvazör, bir filotilla, bir kaç torpido ve dört deniz altı yapılabilecekti.

Programdaki iki büyük zırhlının "Prince of Wales," ile "King George V.," in yapılması geçen senenin 23 temmuzunda Gammell-Laird ve Vickers firmasına tevdi edildi. Her iki gemi 1 sonkânun 1937 de tezgâha konuldu. Halli gereken en mühim mesele bu gemilerin toplarının kalibresinin ne olacağıydı? İngiltere âmirallığı en büyük topların 356 milimetreden yüksek kalibrede olamayacaklarını bildirdi. Filhakika, 1936 Londra muahedesi, büyük harp gemilerindeki topların azamî kalibre haddini böyle tesbit etmişti. Ancak bu kayıd Vashington muahedesi âkidlere tarafından 1 nisan 1937 ye kadar kabul edilmediği takdirde kalibre 406 milimetreye kadar çıkarılabilecekti.

Japonyanın harp gemilerine 406 milimetrelilik toplar koymak hususundaki kararına rağmen, âmirallik ilk kararına uygun olarak bu yeni gemiler için 356 milimetreye kaydını idamesine karar verdi. Deniz makamları gemilerin diğer karakteristikleri hakkında tam bir ketumiyet muhafaza etmişlerdir. Yeni gemilerin 35 bin tonluktan aşağı olmayacakları ve süratlerinin 30 mili bulacağı tahmin edilmektedir. Fakat bunlar ancak tahminlerden ibarettir.

1936 programında 7 kruvazörün inşası dahil idi. Bunların ikisi 9000 tonluktur. 152 milimetrelilik 12 topla ve daha küçük kalibrede beş topla mücehhezdirler; diğer beş kruvazör beş bin tonluk kruvazörler cinsindendir.

Bu kruvazörler bir yandan sipariş edilirken, evvelki programların tatbikatı da süratle ilerliyordu. 1933 programından iki kruvazör 1936 başlangıcında tamamlandı, 1934 programından 3 kruvazör 20 haziran, 23 temmuz ve bir eylülde suya indirildi. 1935 programında 3 kruvazör 17 şubat suya indirildi. Küçük kruvazörlerden 1933 programına dahil Penelope, âmirallığa 18 ilk kânun 1936 da teslim edildi.

Geçen sene, torpidolar hususunda

hissedilen eksikliği tamamlamak için büyük bir gayret sarfedildi. Hardy ve H sınıfından 8 torpido 1937 sonkânunu sonunda teslim edildi. Bunlar Akdeniz ikinci filotillasına verildi. İngelefield ve I sınıfından 8 muhrib 1936 ilkkânununda hemen tamamiyle suya indirilmişlerdi. Jervis ve J sınıfından 8 ünitenin, 1936 programına uygun olarak siparişine karar verilmişti.

1935 manzum bütçesiyle yapılmasına müsaade edilmiş olan Tribal sınıfından yedi torpidonun imaline 1936 nisaniyle haziranı arasında başlanmıştır. 1936 programının Tribal tipi 9 muhribine ağıstosla ilkkânun arasında başlandı. Bunlar 1850 tonluk, 115 milimetrelilik 8 topla mücehhez gemilerdir.

Denizaltı ordusunu inkişaf ettirmek hususunda İngiltere, Fransanın derecesinde olmak için, daha çok gayret sarfetmek zarurettedir. Bununla beraber bir çok denizaltı üniteleri geçen sene tamamlanmış veya inşasına başlanmıştır. Bu meyanda üç denizaltı tamamlanarak teslim edilmiş, dört ünite suya indirilmiş ve iki denizaltı sipariş edilmiştir.

1935 programıyla yaratılmış olan "Karokol," denilen yeni sınıftan bir denizaltı tezgâha konulmuş, aynı sınıftan dört ünite sene sonunda sipariş edilmiştir. Daha küçük tipten üç denizaltı da geçen sene son teşrininde sipariş edilmiştir.

Şalopaların miktarı da çok artmıştır. Eylül ve ilk teşrinde Grimsby sınıfından ve 1934 programında 990 tonluk iki ünite donanmaya iltihak etmiştir. Halcyon tipinden 815 şer tonluk iki gemi de haziran ve temmuzda ikmal edildi. Hebe ve Sharpshooter isminde diğer iki gemi de ilk teşrin ve son teşrinde suya indirildi. 1936 programından aynı sınıftan iki gemi tezgâhtadır. Mayın tarayıcı diğer üç şalopa da geçen seneki programa konulmuştur.

"Kılavuz," denilen şalopalardan iki tanesi tamamlanmış, biri inşa halinde ve ikisi de proje halindedir. 585 tonluk sahil şalopalarından Kingsfisher sınıfından beş gemi tamamlanmış veya tamamlanmak üzere bulunuyor.

Çok süratli torpil atıcıların miktarı ehemiyetli surette artmıştır. 1935 manzum bütçesine bunlardan altı ünite ilâve edilmiş ve aynı sene zarfında teslim edilmişlerdir. Diğer altı taneside ertesi sene ismarlanmıştır. Bunlar hava kuvvetlerinin emrinde bulunan tahliye gemileri neviden yeni bir tipe mensupturlar. 15 tonluktan hacminde olan bu gemiler dört küçük top ve iki torpili hamildirler; süratleri 40 milidir, fırtınalı denizlerde 30 mil yap-

mak kabiliyetini gösterdikleri söyleniyor.

Bu senenin bütçesi deniz silâhlanmasının süratini artırmak imkânını vermiştir. Donanmaya tahsis edilen kredi yakını 105,065,000 sterlin lirasıdır; fakat bunun 27 milyonu istikraz suretiyle temin edilecektir. Geçen seneye nazaran tahsisatta artış miktarı 24 milyona yakındır. Bu tahsisatın en büyük kısmı yeni inşaat ve evvelki mukaveleler dolayısıyla âmirallığın ödemek mecburiyetinde bulunduğu taksitlere tahsis edilmiştir.

Bir takım eski gemilerin yenileştirilmesi de dahil olmak üzere mevcut donanma idare masrafları eskisine nazaran 4 milyon sterlin fazladır; donanmanın asker mevcuduna 11.000 kişi ilâve edilmiştir.

Yeni inşaat programında evvelâ "Kıral Beşinci Corc," tipinde üç büyük zırhlı vardır. Bu zırhlılar da büyük toplar 356 milimetrelilik 12 toptan ve küçük toplar 150 milimetrelilik 12 toptan mürekkettir. Havaya karşı müdafaa silâhları kuvvetlidir. Her gemide dört tayyare vardır. Makinelerin kuvveti 166.000 beygirdir.

Programda, bundan başka; iki tayyare gemisi vardır. Ark-Royal tipinde olması muhtemel bulunan bu gemilerden her biri 22000 tonluktan hacminde, 30 mil süratindedir ve 115 milimetrelilik toplarla mücehhez olarak, 70 tayyare taşımaktadır; ayrıca 8000 tonluk beş ve 5300 tonluk iki kruvazördür; J sınıfından 16 destroyer; 7 denizaltı; 6 torpido ve iki depo gemisi de dahil olmak üzere daha bir çok küçük üniteler vardır.

Yeni inşalara müvazi olarak, eski gemilerin yenilenme ameliyesine de faaliyetle devam edilmektedir. Akdenizden dönmüş olan Valiant gemisi tamir edilmektedir; tersanede yenilenerek çıkmış olan Warspite'in yerini Queen-Elizabeth almıştır. 1933 ve 1934 programlarından beş kruvazör bu sene filoya iltihak edeceklerdir.

Amirallığın dikkati aynı zamanda uzak deniz üslerinin takviyesi hususuna da çevrilmiştir. Baş lord bu hususta meclise şu beyanatta bulunmuştur:

"Singapur üssünün ıslâh faaliyetleri memnuniyet verici bir surette ilerlemektedir; burada büyük harp gemilerinin istifade ettikleri kolaylıklar %50 artmış olacaktır."

Yapılması kararlaştırılan yeni gemiler şimdiye kadar görülmemiş bir süratle tezgâha konulmaktadır. İnşalarına başladığı ilk sene zarfında üç büyük zırhlı için yarım milyon sterlin tahsis edilmiştir; 8000 tonluk kruvazörler için de ayrılan tahsisat 250 bin sterlindir.

Hizmete konulmuş olan yeni gemiler arasında 9000 tonluk Newcastle ve Southampton kruvazörleri silâhlarının ve bilhassa hava müdafaa vasıtalarının kuvvetiyle ve tayyarelere mahsus hangarlarıyla temayüz etmektedir. Ark - Royal tayyare gemileri için mükemmel bir örnektir. Fakat İngiltere donanması bilhassa umumî heyeti itibariyle teşir yapmaktadır. Son programın bütün gemileri denize indirildiği zaman, İngiltere 500.000 tonluk yeni inşa edilmiş gemiye sahip olmuştur: Bu, modern fransız donanmasının mâtür tonajına hemen hemen müsavidir.

Bibliyografya

Köylüler Arasında

Kırşehir Basımevi, sayfa 84

Köylülük ve köy mevzuu etrafında daha önce de bazı neşriyatından bahsetmek fırsatını bulmuş olduğumuz Kırşehir valisi Bay M. Saylam, bu defa "Köylüler arasında," ismiyle yeni bir eser neşretmiştir. Vali ve bilhassa Parti İlyönkuru reisi sıfatıyla köylerde ve köylüler arasında edindiği intibaları bir sıra notlar şeklinde tesbit eden Bay M. Saylam, bu notlardan istifadeli bir eser vücude getirmiştir. Köy ve köylü, Cümhuriyet rejiminin en büyük, en esaslı davasını ve meselesini teşkil eder. Bu mevzu üzerinde bütün aydınlarımızın, elimizden geldiği kadar intibalarımızı ve bilhassa müsbet müşahadelere istinad eden kanaatlerimizi yaymamız bir vazife olacaktır.

Değerli bir valimiz olan Bay M. Saylam, mesleki vazifesi dışında, bu mühim dava üzerindeki düşünce ve kanaatlerini broşürler vasıtasıyla neşretmekle büyük bir hizmette daha bulunmaktadırlar.

Benim Köy Kanunum

Kırşehir valisi Bay M. Saylam, ayrıca "Benim köy kanunum," başlığı altında, tasarladığı bir köy kanunu projesini ihtiva eden küçük bir broşür neşretmiştir. Müellif, ilk önce 20 maddelik yeni bir köy kanunu projesini kaydetmekte, bundan sonra istediği bu kanunun mucip sebeplerini ayrıca anlatmaktadır. Müellif, bilhassa, köylerin asgarî nüfus haddi üç binden aşağı düşmemek üzere, birleştirilmelerini, her köye valî tarafından bir müdür tayin edilmesini, Nahiye teşkilatının ilgasını ve bütün köylerin doğrudan doğruya kazalara bağlanmasını tavsiye etmektedir. Bay M. Saylam, eserinin mucip sebepler kısmında, bu yoldan temin edilecek iktisadî, içtimai, kültürel ve idarî faydaları hulâsa etmekte ve küçük köylerin köy kalkınmasına en mühim mani olduğunu söylemektedir.

Yolculuk

İstanbul Bozkurt basımevi
104 sayfa. Fiyat 25 kuruş.

O Ferda Güley, bu, bir kitabı üzerinde, hattâ matbu bir yazı altında ilk defa rastladığımız bir imzadır. Bununla beraber, küçük şüirlerden mürekkep bu kitabın sahibi, üzerinde ilk adımlarını attığı sanat yolunun fazla acemisi de gözükmüyor. Bir kısmı yalnız birer kıtadan mürekkep olan bu şüirlerde olgunlaşmaya namzed bir hassasiyet ve sanat arzusu sezilmektedir.

Yeni Adam

180 inci sayı çıktı. İçindekiler: İsmail Hakkı, Tiyatro piyesleri Suphi Nuri İstanbul üzerine düşünce, Adnan Cemil, Politika. Hasan Ali, Netocka, H. Avni, köy ve fabrika, H. Bozok, Ham madde harbi, İ. H., Artistik durum, Dr. İzzeddin Şadan, akıl hastalıkları, Nusret, son senelerdeki mühim keşifler, İç sosyete, ilim, kültür haberleri, haftanın düşünceleri, kısa tetkikler, André Gide'nin Rusyadan dönüş ve İsmail Hakkı'nın hayatım tetkikleri, Epikürün bahçesi ilâvesinin 10 uncu formatı, okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Tefrika No. 50

Şekspirden Hikâyeler

Yazarlar: Mary ve Charles Lan...
Çeviren: Nurettin ARTAM

Venedikli tacir

olmadığını, çünkü bunu kendisine karısının verdiğini; fakat onun yerine Venedikte bulunacak en kıymetli yüzüğü alıp hediye edebileceğini söylüyordu.

Bunun üzerine Portia,

— Siz bana bir dilenciye nasıl cevap verileceğini öğrettiniz. Diyerek mahkemeden ayrıldı.

Antonio:

— Aziz Bassanio, dedi, bırak da bu yüzüğü de alsın. Onun benim için yapmış olduğu büyük bir hizmet ve benim hatırım karımın biraz canı sıkılmasına sebep olabilecek kadar değerli değil midir?

Bassanio, nankörlük ettiğinden mahcub olarak bu teklifi kabul etti ve Gratiano'yu yüzükle beraber Portia'nın arkasından gön-

derdi. Bunun üzerine kâtib Nerissa da Gratiano'dan evcele vermiş olduğu yüzüğü, aynı suretle, istedi. Hiç bir işte efendisinin yolundan ayrılmıyan adamcağız da yüzüğünü çıkardı ve kâtibeye verdi.

İki kadın da evlerine vardıkları zaman yüzüklerini başkalarına veren kocalarına nasılsı kırsacaklarını ve onları, mutlaka iltiham edeceklerini düşünerek gülmekten katılyorlardı.

Portia, evine geldiği zaman, iyi bir iş görmüş olanlardaki vicdanî huzur ve rahatı duyuyor, her gördüğü şey kendisini sevindiriyordu.

Ay, şimdiye kadar ona bu kadar parlak görünmemişti. Ay, bulutun altına girince kendi evinden gelen bir ışık ona gene o kadar fazla neşe vermiş ve hayalini kuvvetlendirmişti. Nerissa'ya dedi ki:

— Şu gördüğümüz ışık evimin salonunda yanıyor; şu küçük mum, ışıklarını ne kadar uzaklara kadar gönderiyorsa bu kötü dünyada iyi bir iş de böyle parlar.

Biraz sonra evinden gelen bir musikiyi de duyarak ilâve etmişti:

— Bana öyle geliyor ki bu musiki, gündüzkinden daha tatlıdır.

Portia ve Nerissa eve girdiler ve yenisinden kadın kılığına girerek kocalarını beklemeye başladılar, ki onlar da yanlarında Antonio olduğu halde arkalarından geldiler. Bassanio, arkadaşını karısına takdim etti. Hoş geldiler, tebrikler yapıla dururken salonun bir köşesinde Nerissa ile kocasının bir kavgaya tutuştuklarını gördüler. Portia:

— Ne o Kavgayı dedi, ne var, ne oluyor?

Gratiano cevap verdi:

— Nerissa bana, üzerinde "beni sev, beni bırakma" yazılı değersiz bir yüzük vermişti; onun için kavgaya çıktık.

Nerissa dedi ki:

— Üzerinde şiirin, yahud yüzüğün değerinin ne kıymeti var? Siz, ben onu size verdiğim zaman ölünceye kadar muhafaza edeceğinize yemin etmişsiniz. Şimdi bunu avukatın kâtibine verdiğinizi söylüyorsunuz. Ben pekâlâ biliyorum, onu bir kadına vermişsinizdir.

Gratiano cevap verdi:

— Ellerimin üzerine yemin ederim, onu ferasetiyle Antonio'nun hayatını kurtaran avukatın sizden daha yüksek boylu olmayan genç kâtibine verdim. Bu çocuk ayrılınca bunu bir ücret olarak benden istediği ben de vermemezlik edemedim.

Portia:

— Gratiano, dedi, karınızın verdiği ilk hediyeyle böyle başkalarına vermek sizin kabahatiniz. Ben de Bassanio'ya bir yüzük vermişim; eminim, bütün dünya bir araya gelse, onu onun elinden alamaz.

Gratiano şimdi, kendini mazur gösterebilmek için dedi ki:

— Bassanio, kendi yüzüğünü avukata verdi; onun üzerine yazı yazarak yorulan genç kâtib de benim yüzüğümü istedi; ben de ona verdim.

Portia, bunu duyunca hiddetlenmiş gibi göründü ve kendi yüzüğünü verdiği için Bassanio'ya çıkıştı ve Nerissa'nın söylediği gibi, onun da yüzüklerin bir kadına gittiğine kanaat getirdiğini söyledi.

Devamı var

Ticaret ve sulh Atatürk

Milletler arasında mübadelelerin serbestçe inkişafına mani olan harp tehlikesidir. Halbuki serbest mübadeleye karşı konulmuş olan engeller ve otarşi bu tehlikeyi arttırmaktadır. Bu çıkmazdan sıyrılmak kabilmidir? LÖ Tan gazetesinden

Paris'te açılan milletler arası ticaret parlömanter konferans, ve B. Musolini'nin korpusyonlar meclisinde söylemiş olduğu nutuk, milletler arasında ekonomik münasebetler ve hat- ta sadece münasebetler meselesini tekrar ortaya koymaktadır. Bu iki teza- hürde bugün dünyamızı muztarip eden dramatik ihtilâf meydana çıkmakta- dır. İki görüş çarpışmaktadır: Otarşi ve iş bölümü ve mübadeleler yoluyla enternasyonal tesanüd.

Otuzdan fazla milletin temsil edil- diği parlamentolar konferansı, millet- ler arasında ekonomik iş birliğinin bir tezahürünü teşkil etmektedir. Burada söylenilen nutuklar enternasyonal ti- caret hakkında klâsik fikirden mül- hemdi. Gerçi hiçbir hatip yarın için tamamen serbest ticareti temenni et- medi. Böyle bir programın tahakku- kuna karşı ne kadar engellerin mev- cud olduğu herkesce malumdur. Bu- nunla beraber dünyanın her tarafın- dan gelmiş olan mümessiller için ser- best mübadelelerin irişilmeye gayret e- dilmesi gereken bir ideal olarak kal- dığı hissedilmektedir.

Henüz içinden çıkmamış buhranın bize verdiği dersler boşuna olma- mıştır. Bu buhran bu kadar ağır ve uzun olduysa, milletler arası münase- betlerde hükümetlerin yaptıkları mü- dahalelerin buna sebebiyet vermiş ol- duğu gitgide daha iyi anlaşılmakta- dır. Gümrük tarifeleri, kontenjan sis- temleri, ithal yasağı, dumping, kam- biyo ve sermaye hareketlerinin kont- rolu, paranın kıymeti ile oynamalar emtiasın tedavülüne engel oldu ve muhtelif memleketlerde ekonomik in- kişafına mani teşkil etti. Enternasyo- nal ticaretin umumî hacmi 1932 de 1929 a nazaran % 30 nisbetinde azal- mıştır. O zamandan beri tekrar yük- seldi, fakat terakki çok yavaştır ve halâ bugünkü mübadele seviyesi 1929- unkiye nazaran % 10 ilâ 15 aşağıdır. Dünya-buhranı bitmiş olduğu söy- lenebilir. Fakat halâ bir sıkıntı devam etmektedir. Bunun en büyük âmili milletler arasındaki mübadelelere karşı konulmuş olan sedlerdir.

Bu sedler kaldırılmadıkça dünya hakiki ve devamlı bir refah bilmece- ceğidir. Hemen bütün memleketlerde bu- sule gelen ekonomik kalkınma ekse- riya iç piyasalara münhasır kalmak- tadır, ve bu kalkınmanın âmillerinden en mühimmi silâhlanma yarışdır. Şu anda, ham madde piyasalarında ve borsalarda görülen fiyat sukutunun yeni bir yavaşlamayı haber vermekte olduğu söylenebilir. Bu depresyon belki geçicidir, fakat bunu bir ibhar telâkki etmek ve B. Bastid ile beraber:

"yalnız ekonomik salâhı tebarüz ettir- mek için değil fakat aynı zamanda re- fah devrini sağlam temeller üzerinde kurmak için milletler arasında müba- delelerin inkişafı gereklidir." demek lâzımdır.

Parlamentar konferans, şüphesiz ki, mübadelelerin genişlemesini kolay- laştırabilecek olan pratik çarelerden bazılarını gösterecektir. Bu konfe- rans, tarifelerin indirilmesi, konten- janların kaldırılması, ticaret anlaşma- larının akdi, para-bazm istikrarı hak- kındaki meseleleri tetkik edecektir. Bu yolda bazı terakki müshade edilmiştir. Fakat milletleri mübadele yoluna sevkeden kuvvetler, onları in- firada sürükleyen başka kuvvetlerle karşılaşmaktadır.

Fransa hükümeti milletler arasında iş birliği zihniyetine bağlıdır. Ve ser- best bir gümrük politikası misalinin vermiştir. Bununla beraber, Fransa'da gümrük tarifelerinin yükseltilmesi za- rureti karşısında kalmış değil midir? Bir milleti yabancı rakibi karşısında ekonomik bakımdan daha zayıf mev- kie düşüren sosyal bir politika onu himayeciliğe sevkeder. Her güdümlü ekonomi sistemi aynı zamanda bir eko- nomik infirad sebebidir, çünkü dev- let, gümrüklerini serbest bıraktığı takdirde, plânlarının bozulduğunu gö- rür. Rusya, Almanya ve İtalya gibi güdümlü ekonomi memleketleri, aynı zamanda kapalı ekonomi memleketle- ridir. Nihayet, silâhlanma yarışı da otarşi temayüllerini kuvvetlendirmek- tedir.

Serbest mübadele fikrine karşı ileri sürülen itirazlardan biri de bu siste- min ancak sulhu bu dünyada kabil ola- cağıdır. B. Musolini de geçen-gün aynı şeyi söylüyordu: "dişine kadar silâh- lanmış bugünkü dünya gibi bir dün- yada, otarşi silâhını terketmek, yarın harp halinde - harpetmek için hudud- suz surette her şeye malik olanların eline düşmek demektir. " Bu muha- keme tarzile ekonomik sahadan çkıl- maktadır. Enternasyonal iş bürosu mü- dürü B. Butler'in dediği gibi "eğer gözetilen, bir harp hali için yedek id- har etmekse, ham maddeler meselesi ekonomik bir mesele olmaktan çıkar. " Hattâ bu şekilde hareket edilmekle ekonomik gereklilere de karşı kon- maktadır. Çünkü böyle sun'î surette elde edilmiş bir otarşi bütün bir mil- letin hayat seviyesinin düşmesi ile öde- nir. Aynı zamanda bu politika bir har- be sürüklemek tehlikesini de doğur- maz mı? B. Musolini, ekonomik is- tiklâlin bir millet için sulh garantisi olduğu iddiasındadır. Bu iddia, ken- disinden daha zengin bir rakip tara- findan tehdit edilen ve ihtiyaçlarını

Trabzonda

(Başı 1. inci sayfa)

sürekli alkışları ve "Yaşa" sesleri ara- sında belediye teşrif etmişlerdir. Ken- dilerine takdim edilen belediye meclisi üyelerine ve ecnebi devletlerin Trab- zondaki konsoloslarına iltifat etmişler- dir. Belediye reisi Trabzon su ve elek- trik işleri hakkında izahat vererek u- zun senelerdenberi hal şeklini bekliyen Trabzon suyunun 30 kilometre Mesafe- deki Kalyon deresinden getirilmesi için mütehasıslar tarafından bir proje ha- zırlanmış ve elektrik tesisatının be- lediye devri hakkında halkın dilek- lerini arz etmiştir. Ulu Önder Trabzon su ve elektrik işlerinin bir an evvel halledilmesini tasvib ve bunu halk mü- messillerine beyan buyurmuşlardır.

Atatürk bundan sonra mevki komu- tanlığına gitmişler orada toplanan ko- mutanlarla bir müddet görüştükten son- ra Trabzonun denize nazır kalesinin burcları üzerinde kurulmuş olan Güzel- hisar parkına teşrif etmişlerdir. Kara- denizin engin ufuklarına nazır bu gü- zel bahçede bir müddet istirahat buyu- rmuşlardır. Halk Ulu Önderi hararetle alkışlıyordu.

Atatürk bundan sonra kırsayı teftiş buyurarak oradaki askere bazı tatbi- kat yaptırmışlardır. Ulu Önder öne- rinde resmi geçid yapan askeri selâm- ladıktan sonra komutan subay ve erlere iltifatlarını beyan buyurmuşlardır.

Saat 18.30 da Atatürk'ün ikametle- rine tahsis edilen köşkte bir garden parti verilmiştir. Köşkü ve bahçesini yüzlerce davetli doldurmuştu.

Çoruh, Bayburt, Vakfıkebir ve Erzu- rumdan gelen halk oyun heyetleri muh- telif millî danslarını oynamışlar ve Atatürk'ün takdirlerine mazhar olmuş- lardır. Bayburt heyetinde iki tane de genç kız bulunuyordu. Vekar ve maha- retleriyle nazarı dikkati celbeden bu yav- rular türk kadınının yurdun uzak yerle- rindeki içtimai mevkii de pek güzel canlandırıyorlardı. Türkün ulu güneşine kavuşmuş olan Trabzon şehri şevk ve he- yecan içindedir.

hariçten temin edemiyen bir millet için doğru olabilir. İtalya için vaziyet böyle midir? Ve eğer bu sistem umu- mileşirse, bütün milletler ekonomik bakımdan hemen hemen müstakil bir hale gelirlerse, birbirlerinin üzerine atılmak arzusunı duymayacak mıdır- lar?

Harp korkusu şüphesiz ki emtia- nın serbestçe mübadelesi esasının ye- niden kurulmasına bir manidir. Fakat bu tehlikeyi ortadan kaldırmanın en iyi çaresi, serbest mübadele esasının kurulmasına çalışmaktır. Enternasyo- nal mübadeleleri inkişaf ettirmek için dünyada sulhun hükümran olması bek- lenirse, bu yolda hiç birşey yapılmış olmaz. Bilâkis ancak harp tehlikeleri çoğaltılmış olur. Enternasyonal tesa- nüd, elde edilmesi uzun ve güç bir eserdir. Fakat medeniyet kurtarılmak isteniyorsa bu hususta azimle çalış- mak lâzımdır.

na etmiş olduğunu bildirdi. Grandet, buna, korkunç iflasları ile kardeşinin ölümüne se- beb olan noterle borsa acentasının yaşa- makta ve itibarlarını kazanmakta oldukları için bir miktar para kurtarmak ve bu suret- le de açığı kapatmak üzere bunları tazyik etmesi lâzım geldiği cevabını verdi. Dör- duncü yılın sonunda açık bir milyon iki yüz bin frank olarak resmen tesbit olundu. Ala- caklılara tasfiyeciler ve tasfiyecilerle Gran- det arasında tam altı ay mektublaşma sür- dü. Nihayet, sözünü yerine getirmek husu- sunda şiddetle sıkıştırılan Saumur'lü Gran- det, o yılın dokuzuncu ayı sonuna doğru, i- ki tasfiyeciyi, Hindistanda servet sahibi olan yeğeni babasının borcunu tamamen verece- ğini kendisine yazdığı cihetle ona danış- madan borcu ödemeği üzerine alamıyacağı- nı bildirdi.

Beşinci senenin ortasına doğru, alacaklı- lar, büyük altından gülen ve bir de küfür savurmaksızın "Ah, şu paris- liler!" sözünü tekrarlamaıyan ulvi fıçı tar- rafından daima mağlub vaziyette bulund- u. Fakat alacaklılar ticaret tarihini- de işitilmemiş bir talie mazhar oldular. An-

PIYANGO ÇEKİLDİ

Kazanan numaraları sırasile yazıyoruz

İstanbul, 11 (Hususi) — Tayyare piyangosunun yirmi üçüncü tertibinin ikinci çekilişi bugün yapılmıştır. Bu- günkü çekilişte ikramiye isabet eden numaraları bildiriyorum:

10000 lira 18072, 3000 lira 2991 ve 12266, 1000 lira 36891 ve 37429.

500 lira kazanan numaralar:

32999 18934 18938 3886 11946 6989
35392 28156 1885 22097 163 38673
432 17392 1650 15463 31770 946
31245 6378.

200 lira kazanan numaralar:

4297 19071 12112 39828 8786 37243
3614 6387 11204 28205 38897 34477
29849 35086 37043 23832 16795 13888
18193 27441 33754 13735 19784 19186
31231 25304 6447 2900 4893 5850
30129 28297.

100 lira kazananlar:

29885 24116 14104 18388 9736 16604
30049 2867 21675 25499 1025 10599
36784 17926 12431 23307 31531 3672
27778 11013 6617 33432 28546 23316

31756 24480 16298 35405 16980 3861
14617 28440 25458 19099 15696 9611
16475 11931 38124 37779 11494.

50 lira kazananlar:

33090 9484 17003 18173 18436 16650
11331 39659 7933 23963 6440 6428
7442 39554 39615 36525 15205 15509
31990 32305 27058 16630 38880 29061
21162 39637 23920 21350 27308 1053
38055 35886 22113 11797 21197 15818
33291 19319 26399 12370 18735 11196
63190 30009 12993 981 25634 4763
649 27786 32875 38876 22314 4411

30 lirakazananlar:

5515 37540 2842 38334 30948 7155
28630 21459 2727 9234 34209 24449
39687 34913 7861 1745 25400 35561
34365 1776 20879 10129 654 7081
15789 22802 8779 2111 36770 1893
31573 39553 35146 16863 31098 38811
26834 21711 16107 18971 30602 22627
22672 33622 31370 22211 6067 31088
23237 36899 46 17148 4077 26305
5129 8043 21771 24679 25867 11656
31751 7683 34763 26860 21681 7207
7795 6755 5636 4002 6358.

B. Van Zeeland Amerikaya Gidiyor

Brüksel, 11 (A.A.) — B. Van Zee- land, bugün saat 16 da Parise gitmek ü- zere Brüksel'den ayrılacaktır.

Başbakan, yarın saat 15 de Şerburg'da Berengaria vapuruna binerek Ame- rikaya gidecektir.

Salâhiyetli mahfiller, başbakanın bu seyahatinin hususi mahiyette olduğunu bildirmektedir.

Öğrenildiğine göre, B. Van Zeelan- d'ın seyahatinin hakiki gayesi, Avrupa- da başlamış olduğu geniş tahkikatı A- merikada tamamlamaktır.

Bilindiği üzere Belçika başbakanı bir cihan ekonomi konferansını toplantıya çağırarak istemekte olduğu suretindeki kendisine isnad olunan tasavvuru daima reddetmiştir.

Öyle sanılıyor ki, kendisinin maksadı, muhtasırın kendisini tahkikata memur etmiş olanlara tevdi etmek üzere dosya- sını tamamlamaktır.

B. Van Zeeland Pariste

Paris, 11 (A.A.) — B. ve Bayan Van Zeeland akşam üzeri Parise varmışlar ve istasyonda dış bakanı ile Belçika bü- yük elçisi tarafından selâmlanmışlar- dır.

Mareşal Fon Blomberg Almanyaya dönüyor

Roma, 11 (A.A.) — Alman harbiye nazırı Fon Blomberg Katane limanında Aurora yatından ayrılarak tayyare ile Floransaya gitmiştir. Floransaya mu vasalatında mahalli askeri ve sivil erkân tarafından karşılanmıştır.

Mareşal pazara kadar Floransada ka- lacak ve akşamlayın tayyare ile Berli- ne dönecektir.

KÜÇÜK İÇ HABERLER

× Bandırma bina tahriri — Ban- dırmanın bina tahriri, nizamı dairesinde tekemmül etmiştir. Bu finans yılından itibaren bu kasabada bina vergileri ye- ni iradlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilecektir.

× Ankara — Afganistan hükümeti, 12 eylül 1923 tarihinde Cenevrede im- zalanı ahlâka mugayir neşriyatın meni hakkındaki mukaveleye 10 mayıs 1937 ta- rihinden itibaren iltihak ettiğini milletler cemiyeti umumî kâtibliğine bildirmiştir.

Kızılayın nurlu ışığı daima ağılayanları arar

ULUS'un Tercüme kitablari

Dörtte bir ucuzluk

Seri halindeki satışlarda aşağı- daki fiatlardan dörtte bir indirile- cektir.

	Büyük sayfa	Kuruş
Bir konferans	42	25
Bernar Şov		
İnsanlığın Hâli	302	75
Andre Malro		
Cihan Şampiyonları	162	60
Pol Moran		
Evlilik ve Ötesi	340	75
Jak Şardon		
	Orta sayfa	
Kırmızı Zambak	372	75
Anatol Frans		
Levis ve İren	139	30
Pol Moran		
San Mişele'nin Kitabı	408	100
Aksel Munte		

Seri kitablara Basımewi giselerimiz- dedir.

Tefrika No. 70

Eugénie Grandet

Yazar: Honoré de Balzac
Türkçeye çeviren: Nasuhi Baydar

Grandet, alacaklıların keyiflerindeki de- ği- klilikleri tetkik etmişti, ve kardeşinin ala- caklıları da onun her hesabına tabi oldular. azılları kızıp notere senedleri tevdi etmek klifine katı bir "hayır" la mukabele etti-

Grandet, des Grassins'den bu hususta al- ı mektubları okudukça ellerini oğuştur- a:

— Alâ, diyordu, işler yolunda!

Diğer bazı alacaklılar senedleri notere di etmeğe ancak haklarının hiç bi- len vaz geçmiyeceklerinin iyice it olunması ve hattâ borçlunun iflasını etmek hakkının kendilerine tanınması

şartıyla razı olacaklarını bildirdiler. Bu, ye- ni bir muhavereye kapı açtı ve mektublaş- malar nihayetinde Saumur'lü Grandet, ileri sürülen bütün ihtiyat kayıtlarına muvafa- kat etti. Bu muvafakat sayesinde yumuşak alacaklıların sert alacaklılara düşüncelerini kabul ettirmeleri kabil oldu. Bir kaç itiraz dermeyer edilmekle beraber senedlerin no- tere verilmesine nihayet imkân bulundu.

Bazıları des Grassins'e:

— Bu adam sizinle de, bizimle de alay e- diyor, denildi. Guillaume Grandet'nin ölü- münden yirmi üç ay sonra, Paris iş hayatr- ının faaliyetine kendilerini kaptıran bir çok tacirler Grandet'den olan alacaklarını ya u- nutmuşlar ve yahud: "Sanırım ki bu işten elimize geçecek para yüzde kırk yediden i- baret" demek üzere o alacakları hatırla- makta bulunmuşlardı.

Eski fıçı, "iyi delikanlıdır" dediği za- manın kudretini hesap ediyordu. Üçüncü yılın sonunda, des Grassins, Grandet'ye yaz- dığı mektubta, Grandet ticaret evinin geri kalan borcunu teşkil eden iki milyon dört yüzbin frangın yüzde onu ödenmek şartıyla alacaklıları ellerindeki senedleri iadeye ik-

cak, görülecektir ki, bu hikâyedeki hâdis- ler sevgiyle tekrar meydana çıkacakları za- man gene aynı halde idiler.

Devlet rantları yüz onbeşi bulduğu za- man, baba Grandet, bunları satıp Paris- ten, altın olarak iki milyon dört yüz bin frank kadar bir para aldı ve bu parayı, altın fıçılarında, kayıd muamelesinin vaktiyle kendisine, mürekkebe faiz getirmiş olduğu altı yüz bin franga ilâve etti.

Des Grassins Pariste kalyordu; işte se- bebi: evelâ mebus seçildi. Sonra, aile baba- sı, fakat Saumur'un sıkıcı hayatından usan- mış bir insan olan banger, Madame tiyatrosunun en güzel artistlerinden biri ile, Flo- rine'le sevdi. Bu hareketi hakkında bahis yürütmek faydasızdır; fakat Saumur'de ah- lâka ziyadesiyle mugayir sayılmış olduğ- nu ilâveye de lüzum yoktur. Karısı, bir ta- raftan, mallarını kurtarmış olduğu için, ve di- ğer taraftan Müsyü des Grassins'in çılgın- lıkları yüzünden servetinde husule gelen rahneleri tamir etmek maksadiyle bankası- nı gene onun adına idare edecek cesareti göstermiş bulunduğu için kendisini bahti- yar sayıyordu.

Devamı var

Harpte ve sulhde derdimizin devası Kızılay haftası bugün başlıyor

Kızılaya yazılmak hepimize borçtur

A tâtürk bir nutkunda:

"Kızılay üye adedinin milletin rüştü içtimasıyla mütenasib bir dereceye varmasını ve bütün milletin bu tenasübü temin etmesini dilerim," demişlerdi.

Her işte Büyük Önderinin emirlerine uymağı şiar eden milletimiz için bu işaret kâfi idi. Kızılay şubelerinin de gayret ve faaliyeti buna inzıam etti. Geçen yıllarda bu suretle birçok yurddaşlar sulh ve harb günlerinde milletin en şefik ve en yakın yardımcısı olan cemiyete üye yazıldılar.

Fakat, günden güne kabaran üye sayısını Büyük Önderin işareti ve hile, milletimizin içtimai rüştüyle mütenasib dereceye çıkarmak vazifesi henüz tamamlanmış değildir.

İşte, Kızılay cemiyeti bu maksada ermek gayesiyle her yıl haziranın 12 sinde başlayan bir haftayı "Kızılaya üye olmak haftası", olarak kabul etmiştir. Harbin acılarını dindirmeğe, binbir felâketin doğurduğu yoksullukları, fenalıkları gidermeğe çalışan Kızılay cemiyeti, bu suretle saflarına girecekler için bir kapı açmış bulunmaktadır. Her işte rüştünü ispat eden yurddaşlar çok tabiidir ki bu fırsattan istifade edeceklerdir.

Bu hususta bir vazife de münevver yurddaşlara düşmektedir: bu bir hafta içinde mümkün olduğu kadar çok kimseyi Kızılaya üye yazılmağa teşvik etmek..

Kızılay cemiyeti Ankara şubesi reisliği "üye yazılmak", haftasını canlandırarak ve hâtıralarda uzun müddet yaşatmak gayesiyle güzel bir program hazırlamıştır. Bugünden itibaren şehrin her tarafı türk ve kızılây bayraklarıyla süslenecek, yer yer büyük caddelere dövizler asılacaktır. Büyük mağazalar vitrinlerini haftanın manâsına uygun bir şekilde tanzim edeceklerdir.

Kızılay şubesi, hafta içinde beş zâtın radyoda söz söylemesini temin etmiştir. Bugün akşam Dr. Ragıp konuşacaktır.

Bundan başka, tayyarelerimiz, üzerinde vezirler yazılı bulunan kâğıtlar atarak Ankara havasından haftanın açılışına katılacaklardır.

Bazı dükkân sahipleri Kızılaya başvurarak bu bir hafta içinde muayyen günlerde bir günlük safi hasılatlarını cemiyete bırakmak istediklerini söylemişlerdir. Cemiyet, bu istekleri memnuniyetle karşılamıştır.

Haftanın iyi geçmesi için tanınmış bazı sanatkarların getirilmesi de kararlaştırılmış ve kendileriyle muhabereye girilmiştir. Mutabık kalındığı takdirde, B. Şadi halkevi temsil komitesi üyeleriyle birlikte meşhur komedilerinden birini oynayacak. B. Münür Nurettin de bir konser verecektir.

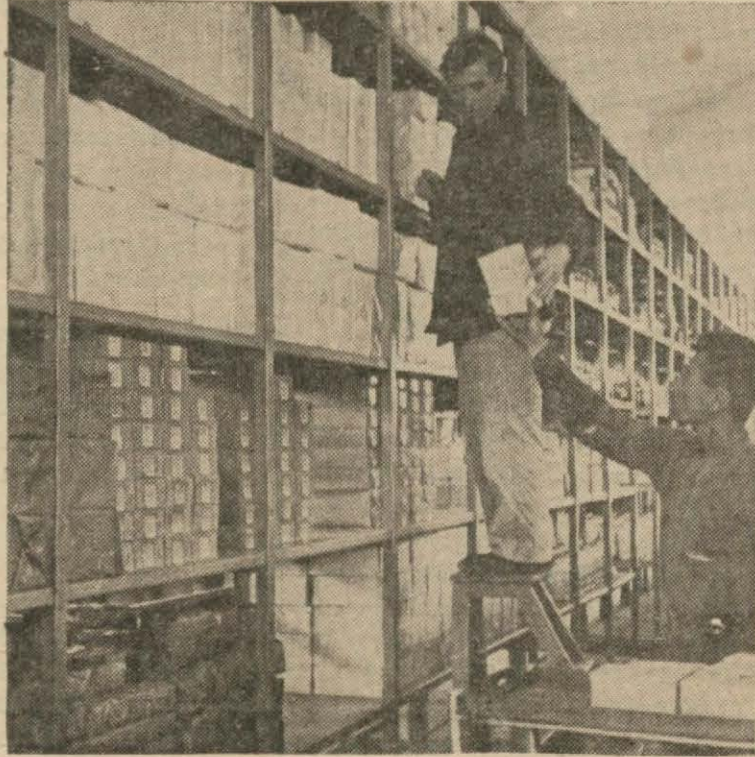
Bir hafta piyangosu hazırlanmıştır. Yirmi beş kuruş olan biletlerden satın alanlar bu az para ile hem şanslarını tecrübe edecekler, güzel hediyeler kazanacaklar, hem de cemiyete yardımda bulunmuş olacaklardır.

Haftanın son günü bir sünnet düğünü ile kapanacaktır. Bu düğün için Şehir bahçesi hazırlanmaktadır. Zengin bir program tatbik edileceği için ankaralılar o gün güzel eğlencelerle neşeli bir gün geçirmiş olacaklardır.

Kızılay cemiyeti, insanlık ve şefkat duygularından doğarak bundan 60 yıl önce kurulmuş bir hayır müessesesidir. Savaşta askerlerimizin yaralarını saran, barışta da yangın, su baskası, yer sarsıntısı, kuraklık, açlık, bulaşık hastalık gibi insanların başlarına gelmekte olan felâketlerde yardıma koşan bu cemiyettir.

Yurddaşlarımızın ve bütün dünya milletlerinin sevgisini kazanmış olan Kızılay cemiyeti, cumhuriyetimizin kurulduğu 29 ilkteşrin 1923 den 30 nisan 1937 tarihine kadar, vazifesini başarmak

Kızılayın Eti - mesuttaki büyük malzeme depolarından bir köşe

Kızılay bizim için nasıl çalışıyor?

uğrunda 4 milyonu mütecevaz para sarfetmiştir.

Bu gelirin bir kısmı, cumhuriyet hükümetimizin cemiyete temin ettiği bazı kaynaklardan elde edilmiştir. Fakat mühim bir kısmı da milletimizin üye aidatından ve hususî teberrularından biriktirilmiştir. "Damlaya damlaya göl olur", atalarsözünün en canlı misalini bize Kızılay vermektedir. Türk ulusu felâket zamanlarında yardım beklediği Kızılayı yaşatmak için ona üye olmak ve yardım etmek borcunu asla unutmamıştır.

Günde en az on para hesabıyla yılda bir lira vererek üye olmak her halde bütçelere de ağır gelen bir şey değildir. Bilhassa, verdiğiniz paraların hesabını her an vermeğe hazır bulunan Kızılaya..

Kızılay cemiyeti umumî merkezi yurd içinde bir küllü olarak yurddaşlara birçok hizmetler yapmıştır. Bunları ayrıca yazmak bizim için bir zevk olacaktır. Bu küllün içinden bir cüz olarak Ankara şubesinin 1936 yılı faaliyetini anlatalım:

Ankara Kızılay şubesi geçen yıl 10 bin 429 lira 12 kuruş varidat tahakkuk ettirmiş ve bunun 8 bin 584 lira 25 kuruşunu hayır işlerine sarfetmiştir.

Müteferrik ve zarurî masraflar istisna edilirse, sarfiyatın en büyük kısmını imdad, muavenet ve umumî merkeze gönderilen paralar teşkil etmektedir. (Şubelerin varidatlarının yüzde 60 ını umumî merkeze yollamaları nizamname iktizasındandır. Umumî merkez bütün şubelerinden kendisine yollanan bu yüzde 60 larla harb, zelzele, tuğyan yangın ve kıtlık gibi felâketlere uğrayanlara umumî ve büyük mikyasta yardımlar yapmaktadır.)

Şubelerin yardımları daha ziyade mevzîî kalmaktadır. Memlekete şamil ve umumî yardımlar için umumî merkeze yollamakla beraber, Ankara merkezinin veremlilere, malûllere ve yoksullara, göçmenlere, yetim ve fakir çocuklara ve nihayet şefkat yurdunun masraflarına harcadığı paranın yekünü bir yılda 3 bin 950 lira 49 kuruştur.

1936 temmuzunun birinden 936 haziran ayının sonuna kadar Kızılay Ankara merkezinin işlerinden bazıları şöyle hülâsa edilebilir:

Bütün masrafları şubeye aid olmak üzere iki veremli tedavi edilmek üzere İstanbul'a gönderilmiş, ayrıca 18 veremliye para yardımında bulunulmuştur.

Bir kısmı harb sakatı olan 18 sakata yardım edilmiş, birisi memlekete gönderilmiştir.

37 hastaya muavenet edilerek 26 sırtın ilaçları alınmıştır.

56 fakir ve yetim mektep çocuğunun elbise ve çamaşırları, şapka ve fanileleri temin edilmiş bazılarının yol parası verilmiş, kitapları alınmıştır.

Bunlardan başka, 84 yoksul ve fakir şahıs ve aileye yardım edilmiştir.

936 temmuzunda başlayan ve bu ayın sonuna kadar üzerinde çalışılmakta bulunan bütçenin yedi aylık varidatı da 10 bin lirayı geçmiştir. Bunun içinden umumî merkeze yollanan 1900 liradan ve Şefkat yurdundaki talebeye ve fakir ailelere verilen yemek ve sair ihtiyaçlar karşılığı olarak ödenen 2 bin 925 liradan başka 405 liralık muavenetle bulunulmuştur. Bu arada:

19 malûle, biri altı çocuklu aileye ve 29 şahsa yardımda bulunulmuş, 58 mektep çocuğu giydirilmiştir. 28 veremli tedavi ettirilmiş, ilaçları alınmış ve ikisinin masrafları verilerek prevantoryoma gönderilmiştir.

Selden zarar gören iki aile ile Melek köyünden her şeyi yanan bir ailenin elinden tutulmuştur.

Üye sayısı 4 bine çıkarılmıştır. Bu sayının artması için de çalışmalara devam edilmektedir.

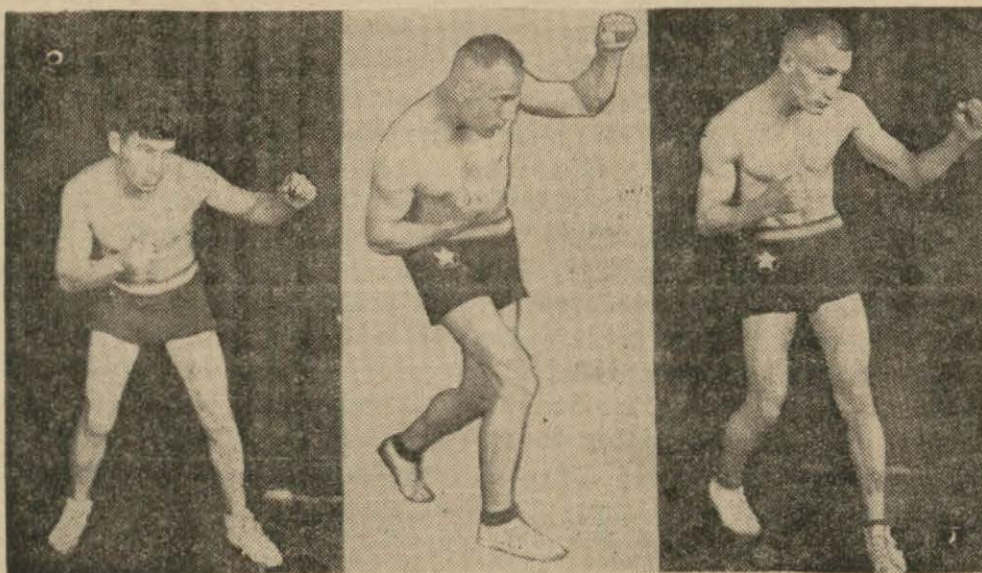
Bir müddet önce bahsettiğimiz Şefkat yurdu, Kızılay Ankara merkezinin en güzel eserlerinden biridir. Geçen yıl tamir bedeli olarak sarfedilen mikdar da dahil olduğu halde bu yurda 4300 lira harcanmıştır.

Yurdda 1000 lira ile Kızılay gençlik teşkilâtı, 250 lira ile Halkevleri sosyal yardım şubesine yardım etmiş ve Kızılay Ankara merkezi 1950 lira tahsis etmiştir. Ayrıca hayır severlerden 470 liralık bir yardım görülmüştür. Geliri sırf bu maksadları kollamak için bastırılan Kızılay takviminin hasılatı olan 550 lira da yurd emrine verilmiştir.

Güneş kulübünden dört boksör yurd içinde bir geziye çıktılar

İstanbulun Güneş Kulübüne mensub dört boksör : Cihad, Ali, Nazar ve Cavid yurd içinde bir turneye çıkmışlar ve Ankara'ya gelmişlerdir.

Güneşli boksörler, buradan İzmir ve Adanaya gideceklerini ve İstanbul'a döndükten sonra, Balkan memleketlerinde bir seyahat yapacaklarını söylemektedirler. Oralarda muvaffakiyet kazanırlarsa Orta ve Garbî Avrupaya da gitmek niyetinde olduklarını ilâve etmektedirler.

61 kiloda Ali, 66 kiloda Nazar 57 kiloda Cihad

SPOR

Bugün yapılacak maç

Viyanalı profesyoneller bugün gençler birliği takımıyla karşılaşılıyor

Avusturya'lı profesyoneller bugün saat 17.30 da ikinci maçlarını Gençler Birliği ile yapıyorlar. Perşembe günü viyanalıların güzel oyunlarını görenler her halde tribünleri dolduracaklardır. Öğleden sonra daire ve müesseseler de tatil olduğundan bugün stadyomda seyirci rekoriyle karşılaşmamız ihtimali çoktur. Bizce, futbolu, heyecanı sevenler için bu maçı görmek bir fırsattır. Bilhassa futbol oynayanlar ve oynamak hevesinde olanlara Rapid takımı bir çok şeyler öğretecek vaziyettedir.

Viyanalı sporcular, İstanbulda birinci devresi çok güzel geçen bir oyundan sonra, Fenerbahçeyi kolayca yendiklerini söylüyorlar. İkinci yenildikleri maçı için, hakeme ve Taksim stadyomu sahasına kabahat buluyorlar.

Ankarada güzel bir sahada hakiki oyunlarını göstermek fırsatına kavuştuklarından dolayı memnun görünuyorlar.

Yalnız, seyahat yorgunluğunu da ilâve etmeği unutmuyorlar.

Futbolu çok seven ve çok iyi anlayan bir arkadaşımızın anlattığına göre, filhakika Fenerbahçe, birinci devresini çok iyi çıkardı bir maçın ikinci haftayında bazı talihsizliklerle karşılaşmıştır. Rapidin maçı kazanması müsaid şartlardan istifade suretiyle ve biraz da tesadüf olmuştur.

Taksim stadyomunun halini bildiğimiz cihetle ikinci maçı hakkındaki düşüncelerine bir dereceye kadar hak veriyoruz. Hakem için naklettikleri şeyler de B. Nihadın Ankaradaki idaresini görenleri gene bir dereceye kadar inandırabilir.

Biz bu takım hakkında düşüncelerimizi ancak buradaki görüşlerimize göre söylemek vaziyetindeyiz. Tam bir kanaat sahibi olmamakla beraber, Rapid - Ankara Gücü maçı, bize bu hususta konuşmak için kâfidir.

Takımı evvelâ ferd itibarıyla ele alalım :

Kaleci Kravsen, boyu ile kaleyi doldurmaktadır. Havadan gelen topları tutuşu ve bloke ettikten sonra atacağı yeri buluşu fevkalâdedir.

İki bekten Wagner daha ağır başlı görünüyor. Enternasyonal Luef, hem de profesyonel bir oyuncudur. Birinci maçlarında iki golün de mesulüdür.

Haf hattında Probst'un yer tutuşu

ve bilhassa geriye yardım edişi nazarı dikkati celbediyor. Orta haf Smistik, birinci sınıf bir oyuncu, pas dağıtırı harikulâde. Birinci maçta yedi golden hememen dördünü o hazırladı.

Skoumal da takım içinde zaman zaman görünebiliyor.

Sağ açık Hovlice sürati, ortalayışları itibarıyla çok güzel, sağ iç Flegel eski ve maruf tâbirle tam beleşçi.

Binder başlı başına bir takım.. Yalınız bilmem 'ihtiyarlamış mı? Manevraları çok ağır. Dahışları ve şutleri ile Rapid içinde bir tanedir. Boyuna bosuna rağmen nezaketi de dikkate şayandır.

Sol iç Hobec'in adı çok geçmiyor. Fakat bu, her halde üzerinde durulması lâzım gelen bir oyuncudur. Birinci maçta dikkat edenler görmüşlerdir: sol iç, hücumlarda daima mihver vazifesini görmüştür. Santr hafın hazırladığı gol vaziyetlerini o pişmiş bir halde arkadaşlarına devretmektedir.

Sol açık Pesser atletik kabiliyeti en göze çarpan ve top sürüşü fevkalâde bulunan bir futbolcu. Bilhassa atlatmaları çok enfes..

Takım halinde Rapid; görebildiğimiz orta Avrupa ekiplerinin, çok iyi değilse de, vasattan aşağı olmıyan bir örneğidir. Profesyonelliğin bütün hilelerine vakıf, fakat bunları çok seyrek tatbik eden bu takımın oyunu her zaman zevkle ve heyecanla seyredebilir.

Ankaralı sporcular bunlardan, paslaşmak, topu tutmak ve yer muhafaza etmek gibi belki basit sayılanlardan futbolun yüksek tâbiyesine kadar birçok şeyler öğrenebilirler.

Futbol bir takım oyunudur. Birliği ahengi kuran vaziyetini % 50 garanti etmiş demektir. Rapidde tam bir birlik var.

Bugün Ankarada çok güzel bir saha üzerinde oynuyorlar. Yorgunlukları geçti. Hakem için hiç bir diyecekleri olmaz. Onun için kendilerinden hakiki Avusturya oyunu bekliyoruz. Bakalım, Gençler Birliği karşısında buna muvaffak olabilecekler mi?

Gençler Birliği oyuncularını, eğer enerjilerini kullanmağı bilirler, yani iki devreye taksî medebilirler ve karşılarındaki takıma göre oynarlarsa alacakları netice her halde perşembe gününden daha iyi olacaktır. Buna birinci maçın ikinci devresi iyi bir misaldir.

YARINKİ MAÇ

Yarın at koşuları dolayısıyla Rapid üçüncü maçı 14,15 de başlayacaktır. At koşuları 16,15 dedir.

ANKARA GÜÇLÜLER GİTTİLER

Millî küme maçlarının sonlarında güzel oyunlarla dikkati üzerine toplayan Ankara Gücü takımımız yarın Fenerbahçe ile karşılaşmak üzere dün İstanbul'a hareket etmiştir.

Altınordu kongresi

Altınordu idman yurdu başkanlığından:

5.6.1937 tarihinde davet edilen kongrede ekseriyet hasıl olmadıgından kongre 12.6.1937 cumartesi günü saat 15 de yurd binasında toplanacaktır.

Mesud bir nikâh

Başbakanlık Müsteşarı B. Kemal Gedeleg'in kızı Bayan Ruhsar Gedeleg ile Marsilya Vis konsolosu Bay İrfan Karasar'ın nikâhları evvelki gün saat 12 de Belediye salonunda iki taraflı akraba ve dostları arasında akdedilmiştir. Genç evlilere kuracakları yuvada uzun saadetler dileriz.

Dünyâ Kamutay toplantısında

(Baş 1 inci sayfa)

let şûrasında aramasını isteyen takriri kabul edilmiş ve birinci görüşülmesi yapılacak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

İhtiyat zabıtları ve ihtiyat askeri memurları kanununun 23 üncü maddesinin değiştirilmesine ve 29 uncu maddesine bir fıkra eklenmesine dair olan kanun projesi general Zeki Soydemir'in bir tadilnamesiyle kabul edildikten sonra Ereğli şirketinden alınan liman, demiryolu ve madenler, Kozlu ve Kilimli demiryollarının işletilmesi ve Havzadaki deniz işlerinin inhisar altına alınması hakkındaki projenin görüşülmesine başlanmıştır. Hükümetin müstaceliyet talebi kabul edilmiş, BB. Refik İnce ve Mithat Altok projenin taşıdığı hususi ehemiyeti ve Havzanın istihsal bünyesinde yaratacağı ehemiyeti tebarüz ettirmişlerdir.

Göçmenlere ve muhtaç çiftçilere tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki kanun projesiyle, gümrük ve inhisarlar teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanuna bağlı kadro cedvelinde değişiklik yapılmasına dair olan kanun projesi kabul edilmiş ve hava müdafaa genel kumandanlığının kurulması hakkındaki projenin görüşülmesine geçilmiştir.

Refik İnce ve Rasih Kaplan, koruma tertibatı hakkındaki madde görüşülürken burada kullanılan (yaptırır) kelimesi üzerinde durmuşlardır. B. Salih Turgay (Kayseri) hava tehlikesinden korunma yolunda şimdiye kadar alınmış olan tedbirleri izah etmiştir.

Kültür bakanlığının aldığı tedbirler

Bundan sonra Kültür bakanımız kürsüye gelmiş ve şunları söylemiştir: "— Demin bir arkadaşımızın verdiği çok kıymetli izahat üzerine bir iki malûmat arzedeceğim.

Bir kere zehirli gazlardan korunmak için kültür bakanlığının bir tedbir almasını istediler. Kültür bakanlığı geçen seneden beri bütün orta mekteplerde resmî programa idhal edilmiş ders halinde zehirli gazlardan korunma derslerini okutmaktadır. Bunun kitabı yazılmış ve mekteplere dağıtılmıştır. Bu dersleri okutacak muallimler geçen sene burada ve İstanbulda kurs görmüşlerdir. Binaenaleyh bu iş yürümektedir.

İkincisi, Kızılay ikinci reisi sıfatıyla arzedeğim ki açılmış olan maske fabrikasında halka ucuz maske vermek için maske fiatlarında mühim tenzilât yapmak imkânı hasıl olmuştur.

Gl. Kâzım Sevüktekin (Diyarbakir) — Bravo çok güzel.

Sığınaklar kanunu

B. Saffet Arıkan (Devamla) — Bu kanun maddesinde bir tesis kelimesi vardır. Arkadaşlar, bu münasebetle sığınaklara temas ettiler. Sığınaklar için dahiliye vekâleti bir kanun tanzim etmiştir, dahiliye encümeninde tetkik ediliyor. Bu, teknik bir iştir. Nerelerde sığınak yapılmalıdır, nasıl yapılacaktır veya yapılmayacaktır? Bu noktalar ancak o kanunun müzakeresinde konuşulabilir. Binaenaleyh bu tesis kelimesinin içinde sığınak kaydı yoktur. Ve sığınak mefhumu olmadığı kaydının zabta geçmesini bilhassa rica ederim. Çünkü vekâletimizin yüz küsur orta mektebi 36 lisesi vardır. Bunlar hakkındaki yapılacak masrafları bu tesis kelimesiyle şimdiden kabul etmiş olmayalım. Bu kaydı şimdilik açık bırakalım.

B. Refik İnce, gene (yaptırır) kelimesi üzerinde durdu. "İcra vekilleri heyetine direktif veren bir kanun burada çıkamaz. Teşkilâtı esaslı bunların geliş ve suretini göstermiştir. Binaenaleyh ben genel kurmayca tesbit olunan telimatnameyi icra vekilleri heyetinin muhalefet edemez şeklinde olan bu madde hakkında teselli verecek izahat verilerse memnun kalırım.", dedi. Bundan sonra millî müdafaa bakanımız söz aldı, ve şunları söyledi.

Maddenin manâsı

"— Genel kurmayın vekâletlere direktif verdiğini hangi kelimelerden kardıklarını anlıyamadım.

Refik İnce (Manisa) — Direktif verir demedim.

General Kâzım Özalp (Devamla) — Genel kurmayda bu salâhiyet yoktur. Teşkilâtı esaslı kanunu ile, ona verilen salâhiyet ve vazifeler tayin edilmiş

Bugünkü Kamutay

Kamutay bugün toplanacaktır. Ruznamede Hatayın istiklâline aid vesikaların tasdikı hakkındaki kanun projesi vardır. Bugün Kamutayın görüşeceği kanun projelerinin listesini bu sayfamızda başka sütunlarda bulacaksınız.

tir. Vakti hazerde Genel kurmay vekâletlerle doğrudan doğruya muhabere eder, doğrudan doğruya başvekil ve dolayısıyla heyeti vekilenin emrindedir.

Binaenaleyh böyle teşkilâtı esaslı kanunu ile mevkii, vaziyeti ve salâhiyeti tayin ve tahdid edilmiş olan bir makamın, buradan çıkacak bir kanunun bir kelimesine istinaden, vekiller heyetine direktif verir gibi, encümenlerden böyle geçmiştir, şeklinde bir mana verilmesini anlıyamıyorum. Bu, böyle değildir. Genel kurmay, şimdiye kadar çıkmış olan kanunlarla bazı talimatlar yapmıştır. Bu talimatların vekâletlere aid olan kısımları ekseriya vekiller heyetinden geçer. Kanuna dikkat buyrulursa görülür ki, hava kumandanlığının hiç bir vekâletinin maiyetindeki hiç bir makama emir verdiğine dair hiç bir kelime ve kayıt yoktur. O gene vekili adile muhabere edecek, ona yazacak ve ancak vekili aiddir ki kendi teşkilâtına emir verecektir. Kanun hak ve salâhiyetleri ihlâl etmeyecek şekilde yazılmıştır. Bunun hatırı ve hayale gelmeyen bir mana verilmesine hiç bir sebep görmüyorum. Genel kurmayın yapacağı talimat, bu komisyonun nasıl çıkacağına ve kanunun temasta bulunacağı makamlarla nasıl muamele yapacağına da irdir ki bu hususati tesbit eden maddeler nizamname olmaz, talimat olur.

Nizamname denirse onun hududu baskadır. Bittabi bunu genel kurmay yapamaz. Talimatname denmişse o talimatnamenin hududu göz önünde bulundurulur ona göre yapılır. Eğer nizamnameye ihtiyaç varsa nizamname için Meclisten salâhiyet alınır. Zaten nizamnamenin hangi makamlardan geçeceği malûmdur. Talimatname denmişse onun hududu dahilinde bir takım maddeler tanzim edilecek demektir. Yoksa şuraya emir verecek, buraya emir verecek gibi hatırı hayale gelmeyen bir takım maddeler çıkarmak ve şüpheye düşmek doğru bir şey olmasa gerektir.

Bakanın bu izahlarından sonra madde kabul edildi.

Kan güdme sebebiyle işlenen katiller

Kan güdme sebebiyle işlenen katiller hakkındaki kanun projesi görüşülürken Adliye Vekilimiz B. Şükrü Saracoğlu şu izahlarda bulundu:

"— Memleketimizin bazı yerlerinde sizlerden son ilâci bekleyen bir hastalık var: Kan güdme hastalığı. Maarifin ve mekteplerin yayılması, ictimâî seviyemizin tedricen yükselmesi, şüphe yok, bu hastalığın şiddetini çok azaltmıştır. Denilebilir ki bu hastalık yalnız çok dar sahalarda ve hattâ bu çok dar sahalarda sayılı aileleri içinde yaşamaktadır. Köklerini asırların derinliklerinde bulan bu kin ve intikam hastalığının son dönüklerini uzun süren zamanın tedavisine bırakmaktansa Büyük Meclisin müdahalesiyle ve süratle tedavi etmeği hükümetimiz pek yerinde bir iş saymıştır. Onun için bu iş hakkında bir kanun lâiyhası hazırlanmış ve bu kanun lâiyhası Adliye encümenininin tetkikinden sonra huzurunuzda çıkan müttekâmil şeklini almıştır. Kan güdme hastalığı münhasıran bir aile beşiği içinde büyüyen bir maraz olduğu için ve lâiyha tecziyeden ziyade bir taraftan ıslah ve diğer taraftan manî tedbirleri gözönünde bulundurduğu için doğrudan doğruya kan güdme hastalığının yuvalarına hücum edilmiştir.

Katil yerinden uzaklaştırma

Bu kanun heyeti vekile kararı ile münhasıran bu hastalığın bulunduğu bölgelerde tatbik olunacaktır. Bu kanunun tatbik edildiği bölgelerde kan güdme yolu ile bir cinayet irtikâb edilecek olursa mahkeme caninin bir dam altında oturan ve lâiyhada sayılan yakın akrabalarını bulundukları yerin 500 kilometre harici-

ne çıkaracaktır. Bir dam altında bulunmayan sayılı akrabalarla diğer akrabalar hakkında hâkim takdir hakkını kullanacaktır. Bundan başka herhangi bir cürüm olmamakla beraber herhangi bir şahsın kan güdüşüğü ve intikam almak için hâzır ve fırsat yolunda bulunduğu bazı deliller ve karinelerle anlaşılabilecek olursa bu şahs da bulunduğu yerden 500 kilometre harice çıkmağa mecbur edilecektir.

Arkadaşlar, umuyoruz ki bu kanun süratle tesirini yapacak ve bu kuruntu âdeti güzel ve medenî Türkiye'mizi süratle ve ebediyen terkedecektir. Tek dileğimiz bu kanunu tatbik etmek fırsatını ele geçirmemektir.

Müstacelen müzakere ve kabulünü rica ederim. (Kabul sesleri, alkışlar.) Bakanın izahlarından sonra proje aynen kabul edildi.

Diğer kabul edilen projeler

Kamutayın dün kabul ettiği projelerin geri kalanları şunlardır:

Hayvanların bulasıcı hastalıklarına karşı mücadeleye dair beynemil mukavele ile hayvanların etlerin ve men - gei hayvanı olan diğer mahsullerin transitine dair beynemil mukavelenin ve (et ve et müstahzarlarından, taze hayvan mahsulât ve süttan çıkarılanlardan başka) olan mahsullerin ihrac ve idhaline dair beynemil mukavelenin tasdiki.

İstanbul üniversitesinin muvazenei umumiyeye alınmasına dair olan 2467 sayılı kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapılması hakkındaki 2928 numaralı kanunun 2 inci maddesinin değiştirilmesine dair, İstiklâl harbi malûllerine verilecek para mükâfatı, Maraş mebusu Alaeddin Tiridoğlunun üniversite kadrosuna dahil kürsülere tayin olunanların maaşlarına dair kanun telifi, Milli Müdafaa vekâleti hava kısmında ücretle çalışan uçuş muallimleri maaşları hakkındaki 2797 sayılı kanuna ek kanun lâiyhası, resmî devair ve müessesat ile devlete aid idare ve şirketlerde ve menafii umumiyeye hadim müesseselerde bulundurulabilecek vesaiti nakilye hakkındaki kanuna ek kanun lâiyhası.

Vilâyetler evinin tesisatı ve mefrûsatı için gelecek senelere sari taahhüdât icrasına dair kanun lâiyhası, Türkiye cumhuriyeti ile İtalya kıralığı arasında 29 ilkkânun 1936 tarihinde Romada imza edilen ticaret ve seyrisferin muahednamesiyle ticaret anlaşmasının ve bunların ilişkilerinin tasdikine dair kanun lâiyhası, Anadolu demir yolu ve Haydarpaşa limanı şirketleri esham, tahvil ve mümessil senetlerinin Sivas - Erzurum veya Ergani tahvilleri ile mübadelesine ve amortisman sandığı hakkındaki 2794 numaralı kanuna bazı hükümler ilâvesine dair olan 3136 sayılı kanuna ek kanun lâiyhası, Devlet demiryollarının ihtiyacı olan muharrik ve müteharrik edevatın siparişi için 16 milyon liraya kadar taahhüt yapılmasına dair kanun lâiyhası, Devlet memurları maaşatının tevhid ve teadülü hakkındaki kanuna merbut cetvelde bazı tadilat yapılmasına dair olan 2006 sayılı kanuna ilişik (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâiyhası, köy eğitimcileri hakkında kanun lâiyhası.

Küçük Menderes nehri ile tabillerinin ıslahı hakkındaki 2246 sayılı kanuna ek kanun lâiyhası, Sümer bank sermayesine 15,000,000 lira ilâvesine dair kanun lâiyhası, Tahranda yapılacak sefaret binalarıyla tefrisatı için sari taahhüd icrasına dair kanun lâiyhası.

Kamutay bugün saat 10 da toplanacaktır.

Leh Cumhuriyeti

Varşova'ya döndü

Varşova, 11 (A.A.) — Cumhuriyet B. Mosicki ve dış bakanı B. Bek, Bükresden buraya dönmüşler, başbakanla, bakanlar, senato ve parlamento reisleri ve şevk içinde bulunan halk tarafından karşılanmışlardır.

Kıral Karol da 25 haziranda Varşova'ya gelerek leh cumhuriyetinin ziyaretini iade edecektir.

Bugünkü Kamutay

Kamutay bugün toplanacaktır. Ruzname şudur:

Askeri ve mülki tekaüd kanununa ek kanun lâiyhası ve Milli Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.

Ankara ve civarı su tesisatının tamamlanması için 260,000 liranın sarfına mezoniyet verilmesi hakkında kanun lâiyhası.

Buğdayı koruma karşılığı kanununun bazı maddelerini değiştiren 2643 sayılı kanunun 5 inci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkere ve İktisat Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.

Çok çocuklu hâkimlere verilecek yardım paraları ile ikramiye hakkında kanun lâiyhası ve bütçe encümeni mazbatası.

Dahili istihlak vergisi kanununa müzeyyel 2448 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun lâiyhası ve Gümrük ve inhisarlar ve Bütçe encümenleri mazbataları.

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan kanuna bağlı 2 numaralı cetvelin Maarif vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun lâiyhası.

Ecnebi memleketlerde hizmet etmekte olan memur ve müstahdemlerin maaş, ücret ve tahsisatlarının tediyet hakkındaki kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun lâiyhası ve Maliye encümeni mazbatasıyla maaşatın tevhid ve teadülü hakkındaki 1452 ve 1498 sayılı kanunlara ek 1843 sayılı kanunun 2 inci ve 4 üncü maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası.

Gümrük tarife kanununu değiştiren 2255 sayılı kanuna bağlı cetvelin 695 B, C pozisyonlarında yazılı resimlerin indirilmesi hakkında kanun lâiyhası ve Gümrük ve inhisarlar ve Bütçe encümenleri mazbataları.

Kazan vergisi hakkındaki 2395 sayılı kanuna 1890, 1980 ve 2882 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun lâiyhası ve İktisat, Maliye, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.

Muamele vergisi kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında kanun lâiyhası ve İktisat, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.

Samsun sıtma mücadelesi sıhhat memurlarından Abdüssamed Seçkin hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları.

Sancağın mülki tamamiyetini tekefüle, Türkiye - Suriye hududunun teminine dair muahede ve anlaşmanın ve bunlar ile beraber imza ve teati olunan beyanname, mektub ve protokollerin tasdikı hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye encümeni mazbatası.

Türkiye ve Mısır hükümetleri arasında 7 nisan 1937 tarihinde imzalanan dostluk ve ikamet muahedeleri ile tâbiyet mukavelesinin tasdikı hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye encümeni mazbatası.

Vakıf menba sularıyla orman ve ziyinliklerin işletilmesi için vakıflar umum müdürlüğüne mütedavil sermaye verilmesine dair kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.

Türk gemi kurtarma anonim şirketi teşkilı hakkındaki 2070 sayılı kanunla müteşekkıl şirketin tasfiyesi ve imtiyaz mevzuunu teşkil eden hizmetlerin iktisat vekâletine bağlı hükmi şahsiyeti haiz bir idareye devri hakkında kanun lâiyhası ve İktisad, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× Paris — Londradaki büyük elçi B. Korben, İngiliz dış bakanlığına Fransanın yeni Lokarno hakkında bir notasını vermiştir. Notada, İtalya ve Almanyanın Cenevre kurumu dışında bir anlaşma tavsiye etmiş oldukları ilâve edilmektedir.

× Roma — İtalyanın her tarafında hurda demir toplanmaktadır. Resmî binalarla umumî bahçeleri çeviren parmaklıkların çıkarılmasına karar verilmiştir.

× Monor (Amerika) — 120 kadın ve erkek çelik endüstrisi grevci ile 200 polis memuru arasında çarpışmalar olmuş, grevciler gözyaşı döktürücü gazlar, tabanca ve bombalar karşısında, 3 - 4

Karışmazlık İspanyada türk gemileri nasıl kontrol edilecek

Karışmazlık komitesinin 8 mart 1937 tarihinde yaptığı toplantıda İspanyaya harb malzemesi, silâh ve gönüllü gönderilmemesini temin için bu memleket hududlarının kara ve denizden kontrolüne karar verilmişti. Buna iştirâk eden büyük devletler gibi İspanya ve onun idaresindeki memleketlerin sularına gidecek olan türk ticaret gemilerinin tâbi olmaları lâzım gelen kontrol usullerine dair hazırlanan talimatname Bakanlar heyetince kabul olunmuştur. Talimatnamenin tesbit ettiği esaslara göre azâsı bulunduğumuz İspanya işlerine karışmazlık komitesi tarafından kabul olunan kontrol sistemi hükümlerine türk bayrağını taşıyan gemiler tarafından riayet olunacaktır.

Herhangi bir limandan gelen ve İspanya ve ona tâbi memleketlerle Fas-taki İspanya muntakası limanlarına gidecek olan bütün türk gemileri, takib ettikleri rotaya göre tesbit olunan kontrol limanlarına uğrayarak enternasyonal komite tarafından tayin edilen en az iki veya daha fazla mürakib almak ve bu mürakibleri, İspanya sularını terkederken bunları gösterecekleri limanlara bırakmak mecburiyetinde olacaklardır. Türk ticaret gemileri baş kaptanları, gemilerine gelecek mürakiplere azamî kolaylık gösterecek ve mürakiplere her zaman, İspanyaya nakledilmekte olan yük hakkında isteyecekleri bütün malûmatı verecek ve yüke müteallik vesikaları ibraz edeceklerdir. Mürakiplere her zaman isteyecekleri sair malûmat verilecek, mürakipler gemi zabitanıyla, tayfayı ve İspanyaya giden yolcuları isticvab, bunların pasaportlarıyla gemi zabitan ve tayfasının hüviyet varakalarını tetkik edebileceklerdir. Mürakipler İspanya limanlarına yük ve yolcu çıkartırken hazır bulunabilecekler ve şüphelendikleri bütün esya ve malzemeyi kontrol edecekler ve gemi erkânı bütün bu işlere yardım edeceklerdir. Türk bayrağını taşıyan ticaret gemileri baş kaptanları karışmazlık anlaşmasına aykırı olarak, bu vapurlar tarafından nakledildiği mürakiplere görülen esliha, harb malzemesi ile yolcuların herhangi bir ispanyol limanına ihracına, ellerindeki bütün vesait ile mümanaat etmek mecburiyetinde olacaklardır. İspanyaya giden türk ticaret gemileri, şu limanlara uğrayarak mürakib almak mecburiyetinde olacaklardır.

Cebelüttarik, Duvr, Dunes, Şerburg, Brest, Le Verdon, Palemo, O-ran, Cette, Mader ve Lizbon.

Mürakibler siyasî hukuk ve masuniyeti haizdirler. Telsizle muhabere hususunda rüçhan hakları olacaktır. Talimatnamede bundan başka mürakipler için gemi sahiplerine verilecek nakil ücretleri, gemilerin mürakib almak üzere uğrayacakları limanlarda görecekları kolaylıklar, gemilerin fırtına ve herhangi bir mücbir sebeble mürakib almadan, İspanya kara sularına girmeleri halinde tâbi olacakları muameleler ve saire hakkında geniş izahat vardır.

dakikalık bir mukavemetten sonra bari-kadrlarını terketmişlerdir. 8 yaralı vardır.

× Cenevre — Milletler Cemiyeti ekonomî komitesi, dün altıncı yıllık toplantı devresini açmıştır.

× Tokyo — Japon parlamentosunun 23 temmuzda yapacağı umumî toplantı hakkındaki emirname, imparator tarafından imzalanmıştır.

× Atina — B. Metaksas, Epiri âlâkalandıran işleri gözden geçirmek üzere yarın Yanyaya gidecektir.

× Paris — Fransa'da 340.062 işsiz vardır. Geçen sene bu zaman işsizlerin sayısı 417.786 idi.

× Paris — Parlamento toplantısında B. Pol Reyno, Blum hükümetinin ekonomî ve finans politikasını şiddetle tenkid etmiş, şimdiki güçlüklerin, ücretlerin artırılması ve 40 saatlik haftadan ileri geldiğini söylemiştir.

M. T. A.

Nasıl çalışıyor?

Yurdda demir ve petrol araştırmaları faaliyetle devam ediyor

Maden tetkik ve arama enstitüsünün muhtelif şubelerinde ilk çalışma yılı içinde ele alınan mevzuatları sırayla tetkik edelim. Bu tetkik, bize, yeraltı servetlerimizi hazine için bir döviz ve vatandaş için bir iş kaynağı haline getirmek davasında olan bu cumhuriyet müessesesinin değerini, çok güzel izah edecektir:

Petrol Araştırmaları

Basbirin sondajı:

Basbirin'deki sondajın ne gibi düşüncelere dayanarak vurulmuş olduğu malumdur. Cenup vilâyetlerimizde evelce yapılmış olan jeolojik etüdler, petrol hazineleri için lâzım gelen vasıflardan bir takımının buralarda toplandığını göstermiş ve Basbirin'de müşahade olunan strüktür dolayısıyla, bu nokta, sondaj için diğerlerine tercihan seçilmişti. Çünkü biraz daha şimalde bulunan Gercüş vadisinde meydana çıkan sahrelerde, iki muhtelif seviyede, petrol emarelerine tesadüf olunmakta idi ki, Basbirin kuyusunun, bu seviyelerden birine 500 metrede, ikincisine de 1100 metre raddelerinde rastlayacağı bekleniyordu.

Kuyu, birinci jeolojik seviyeye 543 metrede ve ikinci seviyeye de 1321 metrede varmıştır. Her iki seviyede de, az miktarda asfalta tesadüf olundu ise de, mayı petrol bulunamadı, fakat ikinci seviyede, sathı arza kadar çıkabilecek kuvvette su fışkırdı ve 1327 metre derinlikte kuyunun ilerlemesi tatil edildi.

Basbirin kuyusunun petrol yerine su vermiş olması, Gercüş'de mostralari meydana çıkan sahrelere nüfuz eden yağmurların yer altında Suriye istikametine akıp giderken Basbirin strüktüründe bulunması lâzım gelen petrolü yıkayıp götürmüş olmasına hamledilebilir. Çünkü, su tabakası ile beraber 1325 metrede tesadüf olunan kalkerlerde kurumuş petrol emareleri de görüldü.

Petrol aramak maksadıyla memleketimizde yapılan bu ilk esaslı sondajın müsbet netice vermemiş olmasından, cenub mntakasında petrol ihtimallerinin ortadan kalktığı manası katıyen çıkarılmamalıdır.

Mürefte sondajları:

Trakyanın cenub sahillerinde müşahade olunan bazı emareler ötedenberi nazarı dikkati celbetmişse de, bu mntakada, cenubta olduğu kadar müsbet jeolojik vasıflar bulunmadığı da muhakkaktır.

Böyle olmakla beraber, buradaki jeografik vaziyetin kolaylığını dikkate alarak, ufak yoklama sondajlarına girilmiş ve başlangıçta, küçük bir âletle, mecmu tulleri 366 metreyi bulan 5 adet kuyu kazılmıştır. Açılan bu kuyulardan üçüne boru indirilmiş ve diğer ikisi de tuzlu suya tesadüf etmişti. Eldeki küçük âlet, ne boruları indirmeye ne de tuzlu suları zabteteğe salih görülmediğinden, yeni ve büyük bir sondaj makinesi tedarik olunarak daha esaslı sondajlara girildi.

Bu makine ile kazılan kuyu, 8 mayıs 1936 da, 125 metre derinliğine vardıkta, kuvvetle fışkıran ve kabili isti'al olan metan gazına rastladı. İcab eden emniyet tedbirleri alınarak, getirilen hususi süpaplarla kuyu ağız tıkanarak gazların zayi olmaması temin edildi.

Feveran eden bu hava gazında, bu-

har halinde bir mikdar benzin sezilerek tahlille de tesbit edildiğinden, bu mntakanın civarlarında asıl mayı madeni yağ hazinesinin bulunabileceği ümidi kuvvetlenmiş ve müteaddid kuyular kazmak suretiyle, o sahalarda esaslı bir tarzda yoklanması kararlaştırılmıştır.

Umumî Istikşaf lar

Cenubu şarki mntakası:

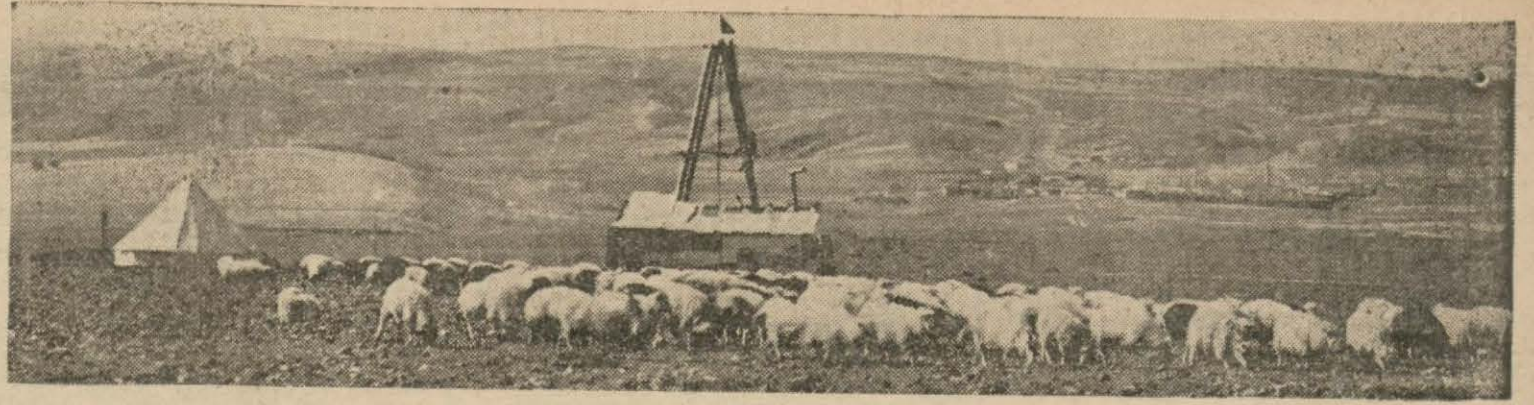
Bu mntakada yapılan jeolojik istikşaf lar, biri Gaziantep'de, diğeri de Adana'da iki müsaid strüktürün bulunduğunu göstermişti. Her ne kadar bunlarda petrol bulmak ihtimalleri varid olabilirse de, gayet derinlere inmek

**Ne kadar madenimiz var? kömürümüz ne kadar-
dır? bakırımızın vasıfları ve miktarı nedir? petrolümüz varmıdır? acaba demir servetimiz yurddan neresinde yatıyor? kurşunumuz, çinkomuz, kalayımız ve daha hatırıza ne gelirse, bir memleketin mesud olma vasıflarının başında gelen yer altı servetlerinden bizim üstü kadar altı da zengin olan topraklarımızda neler bulunuyor?**

**İki yıl önceye kadar bu sualleriniz cevabsız kalırdı. Eğer bugün, bunları öğrenmek, yani yarınki i-
leri ve modern Türkiye'yi kuracak olan temelleri bilmek isterseniz Çocuk E-
sirgeme kurumunun yanındaki binalarda çalışan bu devlet müessesesine gidiniz: Maden tetkik ve a-
rama enstitüsü, hiç şüphe yok ki cumhuriyetin kur-
duğu en verimli, en fay-**

**dalı ve bütün benzerleri-
ne örnek olmak vasıflarını taşıyacak kadar düzenli, plânlı, sistemli çalışan bir müessesedir. Defalar-
ca doymadan ve bıkmadan gezdiğiniz kömür sergisini, bu müessesenin başında olanlar hazırlamıştır. M. T. A. dergisini, yirminci asır matbaacılık tekniği ve meslek neşriyatı örneklerinin başında yer almış görüyoruz. Bu sayfanın içine sıkıştı.**

**rilmiş olan bu küçük yazımız; Maden Tetkik ve Arama enstitüsünün ilk kuruluş günü olan 22 haziran 935 den itibaren on bir aylık çalışmasına kısa bir bakıştır. Bugün bu çalışmada; bütün memleket ölçüsünde genişlemiştir. M. T. A. daha, üst tabakasına sapanın girmediği yurd köşelerinde bile top-
rak altında iş ve döviz kaynakları arıyor.**

Sakladığı büyük maden cevherleriyle yarın için bize büyük bir istikbal vâdeden Seyidömerin şimdiki manzarası ve Maden tetkik, arama enstitüsünün çalışmaları.

Müreftede petrol aramaları yapılırken

mevcuriyetinin hasıl olacağı tabakatin tetkikinden anlaşıldığından, ileride böyle mühim ve masraflı sondajlara girişmeden, o mntakaların tafsilatlı jeolojik hartalarının yapılmasına ve ilk önce, modern jeofizik usullerle, yeraltı strüktürlerinin tesbit olunması lüzum görüldü.

Gene cenubu şarkide olmak üzere, Urfa ve Gercüş tarafları gezilerek jeolojik hartalar tanzim edilmiştir.

Bu etüdlerden maada, keza cenubu şarki hududlarına doğru bir istikşaf kolu gönderilmiştir. Filhakika, İran'a ve Irak'a yakın olan illerimizin jeolojik vaziyeti hakkında en iptidai tarzda bile malûmatımız yoktu.

Sondaj yapmakta olduğumuz mntakanın şarkında ve petrollu Irak'ın şimalinde bulunan bu mntakaya sokularak tamamiyle meçhulümüz olan buradaki tabakatin neden müteşekkil olabileceğini ve bunların Basbirin'de veya Irak'da bilinen tabakata bir münasebetleri olup olmadığını görmek faydalı addedilmiştir.

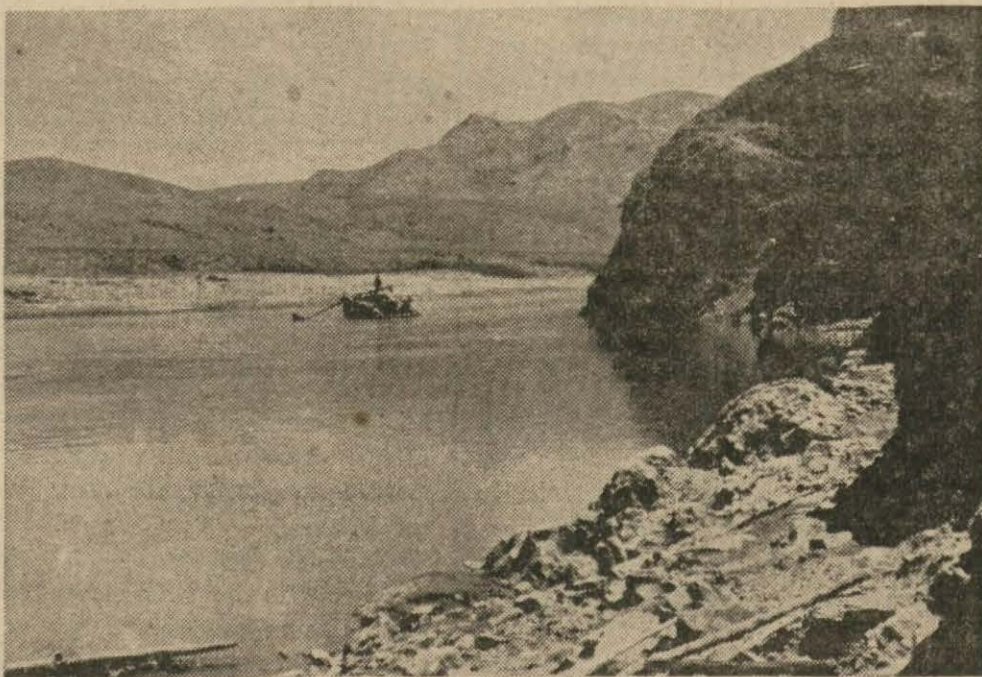
Bu maksadla jeolojik bir kafile tertib edilerek Irak hududu boyunca ve

gayet müşkil ve sarp araziye takiben Hakâri tarikiyle İran hududuna doğru sevk edilmiştir.

Mayıs sonunda, Cevar'a varmış olan kafile, oradan şimalde bükerek Van'a kadar çıkmıştır.

Trakya:

Mürefte'de bir mikdar benzini ihtiva eden kuvvetli hava gazına rastlanması üzerine, Trakya içerilerinin petrol bakımından daha esaslı jeolojik tetkike tabi tutulması lüzumu ehemiyet kesbetmiştir ve bu işe mayısta başlanılarak jeolojik harta ve maktaların tertibine girilmiştir. Arazinin nisbeten düz ve örtülü olması dolayısıyla, buradaki stratigrafik etüdler oldukça güç ise de, bu istikşaf lar esnasında, biri Keşan'la Uzunköprü arasında, biri de Anafartalar'la Arıburun arasında şimdilik iki strüktür tesbit edilmiştir. İç Trakya'da girilen umumî jeolojik istikşaf larla elân devam olunmakta olup, müstakbel sondajlar hususunda ittihaz olunacak hattı hareket, bu incelemele-
rin neticesinde belli olacaktır.

Fırat'ta Keban madeninin görünüşü

her çıkarmam, ne de maden damarlarının imtidadını ve derinliklerini aramak üzere galeri sürmenin imkânı olmadığından, eski mağaralardan daha aşağı bir rakımdan (2025) büyük bir tunel sürmek suretiyle, yukarıki mağaralarda vaktiyle işlenmiş damar köklerinin araştırılması ve bunlara tesadüf edilmese bile, tunelin müntehasından baş yukarıya vurulacak bir baca ile eski mağaralarda gözüken cevherlerle irtibat temin edilmesi münasib görüldü.

Gümüş hacı köy madeni :

Buranın evelâ jeolojik istikşafına girilmiş ve yatağa nüfuz edebilmek için, şimdiye kadar yirmiye yakın eski ocak açılarak bunların hartası alınmıştır. Temizleme ameliyatıyla beraber yürüyen jeolojik vaziyetin tesbiti işi halen devam etmektedir.

Göynük:

Vaktiyle hazinesi hassaya aid bulunmuş olan ve üstü açık imalâtla bir kaç sene müddetle çalıştırılıp bırakılan Gediz taraflarındaki bu antimon madeninde yapılan istikşaftan sonra, cevherin köklerini elde etmek maksadıyla eski imalâtın altına girilmesi kararlaştırılmış ve bir lâğım sürülmesine başlanılmıştır. Bu lâğım damarı bulduktan sonra, yatak lâyrkı veçhile muayene edilecektir.

Kuvartzhane ve Murgul madenleri:

Şark vilâyetlerinde ruslar zamanında açılan Kuvartzhane bakır madeni bundan bir kaç seneye gelinceye kadar, alman sermayeli bir şirket tarafından işletilmekte idi. Fakat, şirket imalâtı terk ettiğinden, imtiyaz feshedilmişti.

İş, Etibank'a geçirilerek, bankaca, madenin tekrar açılmasına ve fabrikanın faaliyete getirilmesine baş vurulmuştur. Şark illerimizin bu köşesinde faal bir iş hayatını yaratacak olan bu madenin işlenmesi sayesinde, hem 1800 - 2000 ton bakırın satış mahsulü olan yarım milyon liralık döviz tedariki, hem de mevcut tesisatın büsbütün harabiyetten vikayesi temin olunacaktır.

Kuvartzhane madeninin etüdü yapılırken Murgul'daki bakır madeni de gözden geçirilmiştir. Umumî harbten evel ingilizler tarafından işletilmiş olan bu maden, bilâhare tahribe uğramış büyük tesisata malikti. Bunlardan henüz kaybolmamış olanların muhafazası temin edilmiştir.

Guleman madeni:

Ergani'nin 20 km. şarkında bulunan bu krom yatağının mevcudiyeti, bundan takriben 20 sene evel bildirilerek, bu maden, devletçe bilinen madenler arasına alınmış, fakat esaslı bir etüde tâbi tutulmadığı gibi hiç bir işletme projesine de mevzu teşkil etmemişti.

Esasen, Ergani demiryolu yokken, her hangi bir teşebbüs akamete mahkûm olacaktı. Enstitüde mahallinde yapılan incelemeler, gayet muazzam bir krom yatağının karşısında olduğumuzu gösterdi. Mesahalar neticesinde, yalnız yer üstünde gözle görülebilen cevherlerin 200.000 tona baliğ olduğu ve cevherin en iyi kalitelerin evsafına malik bulunduğu tesbit edilmiştir.

Gayet az tesisat ve masrafla işletilebilecek olan bu yatağın yer altında da yüz binlerce ton imtidadı olacağı muhakkaktır.

Bu madenin dünyanın en büyük krom yataklarından belki de birincisi olduğuna söylemekle mübalağa etmiş değiliz.

Umumî Istikşaf lar

Metal istikşaf ları, bilhassa memleketin şu dört mntakasından teksif edilmiştir:

Ergani ve Diyarbekir civarları:

Guleman civarında yapılan geziler esnasında, Guleman krom yatağının azametinde olmamakla beraber, Kündikan köyüne yakın Soru Dağ, Bahro ve Kelüşk derelerinde, oldukça mühim ve bilhassa zengin ayarlı krom zuhuratı keşfedilmiştir.

Bu yataklar işletilmeye konulan Gu-
(Sonu 9. uncu sayfada)

12 - 6 - 1937

Hikâye

Aksi bir tesadüf

Ali Günok, son derece kılıbık bir kocaydı. On dört senelik evlilik hayatı bir nevi esaret hayatı gibi geçmiş, işin asıl tuhafı, zamanla bu vaziyetten bir eza duymıyacak kadar esarete alışmıştı Karısı Selime, daha ilk evlilik aylarından itibaren onun üzerinde, kuvvetli ve sarsılmaz bir otorite kurmanın yolunu bulmuştu. Önceleri bu tabiiye-te karşı mücadele etmek istememiş de-gildi. Fakat bu mücadeleden bir kerere mağlûb çıktıktan sonra artık taliine rıza göstermekten başka yapacak şey kalmamıştı.

Beyoğlundaki manifatura mağazası iyi bir randımanla işliyordu. Ali Günok bu mağazanın geliriyle halinden şikâyet etmeyecek surette oldukça refahlı bir hayat sürüyordu. Daha doğrusu bu refahlı hayatı karısı süüyordu. Çünkü, bütün kazancını, derhal akşam getirip karısına teslim etmeyi itiyad edinmişti. Sadık bir av köpeğinin, hütün bulduğu şeyleri sahibine taşımak gibi, o da, artık insiyakî bir hareketle, cebinin muhteviyatını karısının çantasına boşaltmayı huy edinmişti.

Dükkanını kapar kapamaz, bir tramvaya atlar ve soluğu evinde alırdı. Bir çok kocalar gibi, eş dostla şöyle kahvede bir kaç laf etmek, veya bir gazinoda kadeh tokuşturmak bekârlık hayatındanberi tamamiyle unutmış olduğu şeylerdi.

Ö gün de, her gün gibi, Ali Günok dükkanını kapadıktan sonra, tramvay beklerken birdenbire aşına bir yüz dikatini çekti ve hemen tanıdı: Oydu, Niyazi'di. On beş senedir izini kaybetmiş olduğu eski âziz arkadaşlarından Niyazi. Bir vakitler ne iyi dosttular. Hatta, şimdi, nişanlandıktan sonra, üçü birlikte yaptıkları gezintileri hatırlıyordu. Ne mesud zamanlar! onlar!

Bu hatıraların sıcaklığını kalbinde duyarak ona koştu ve kollarını açtı:

— Niyazi, aziz dostum. Nereden çıktın yahu! bunca zaman! kayıplara karışmıştın. Demek günün birinde böyle karşıma çıkıverecektin. Hey gidi günler. Neredesin? Nasılsın, anlat bakalım.

Fakat aziz dostu hiç de bu tesadüften memnun görünmüyordu. Bu hissini ona göstermemeye çalışarak bu birbirini kovalayan suallere cevap vermeye çalıştı. Uzun bir müddet İstanbuldan ayrılmış olduğunu, daha bir iki sene evvel döndüğünü, çok meşgul olduğunu söyledi.

Ali Günok bu tesadüften o kadar memnun kalmıştı ki, elinden kurtulup kaçmak için fırsat arayan arkadaşını sıkıştırdı:

— Yahu, bunca zamandır görüşmedik. Bir gün gel de bir kaç laf edelim, bu kadar da vefasızlık olmaz. Pazara bize akşam yemeğine gelir misin? Karım da bu ziyaretinden çok memnun kalacaktır.

Niyazi, kekeleydi, bir şeyler söylemek istedi, fakat red edemedi. Ali Günok cebinden bir kartvizit çıkarak kendi adresini yazdı ve ondan da adresini sorup defterine not ettikten sonra, acele bir işi olduğunu söyleyen eski arkadaşının yalmasını bıraktı.

Fakat yalnız kalmış kendi kendine düşündü:

— Vay canıma, ne halt ettik. Şimdi karıma, kendi müsaadesini almadan eve bir misafir davet ettiğimi nasıl söylemeli. Bahusus ki yemeğe çağır-mak tedbirsizliğinde de bulundum. Şimdi paparayı yidiğimizin resmidir.

Fakat ne yapsın, eski dostuna bir kahvede randevı vererek, eve bir kaç saat geç gelmek cesaretini de gösteremezdi. Karısı bağırıp çağırarak ve son-ra susacaktı. Misafiri kovacak da değildi ya, böyle hiddet nöbetlerine ise o zaten alışkındı.

Fakat iş sandığı gibi çıkmadı, kendisine sorulmadan yemeğe bir misafir davet edildiğini öğrenen karısı küple-re bindi ve asıl garibi bu davetlinin ismini öğrendikten sonra hiddeti bir kat daha arttı:

— Yok, Ali, çok oluyorsun, dedi. Bana sorulmadan böyle işler yapılmasına tahammül edemem. Fena bir sof-

rayla kendimi ilâleme rezil etmek istemem. Adam akıllı bir ziyafette bu zamanda kaç mal olacağını pek alâ bilirsin. Bu ay masrafımız pek fazla oldu (Bayan kendisine üç kat elbise, iki şapka, iki iskarbin, bir bilezik almıştı), ay sonuna kadar bütçemizi son derecede kısmak mecburiyetindeyiz. Sana kalsa, bir kaç gün içinde topu atarız. Şimdi yapacak bir tek iş var. Pazar günü son dakikada arkadaşına telefon edersin. Telefon numarasını not etmişsin. Hastalandırımı söyleyerek ziyaretini tehir etmesini rica edersin. Bir daha da bana danışmadan başından büyük işlere girişmezsın.

Mağdur koca, ister istemez başını önüne eğdi ve:

— Pek alâ, dedi, dediğin gibi yapar, çarşamba günü saat beşte Niyaziye telefon ederim.

Fakat pazar günü saat dörtte postacı bir kart getirdi. Eski arkadaşı mühim bir işi çıkmış olduğunu bildirerek davetine icabet edemeyeceği için özür dileyordu. Ali Günok, kendini büyük bir mahcubiyetten kurtarmış olan bu tesadüften geniş bir nefes aldı. Fakat karısı gene söylenmek için vesile bulmuştu:

— Gördün mü bak, hem söz veriyor, hem de sonradan reddetmek neza-ketsizliğini gösteriyor. Senin arkadaşlığına layık gördüğün insanlardan zaten başka şey beklenmez ki. Bir daha bana bu adamın adını anma.

İki gün sonra, Niyazinin bekâr o-dasında kahkahalarla gülüyordu:

— Abdal, diyordu, bir iş becermiş gibi, seni eve getirerek, tehlikeli bir vaziyet ihdas edecekti. Hiç buna meydan verir miyim, fakat sen akıllı davran-dım, ve onun telefon etmesine lüzum kalmadan meseleyi hai ettin. Bu aklınla seni nasıl ona tercih etmiyeyim.

Selime, senelerdir, kocasından habersizce her hafta, burada aşkıyla buluşmayı âdet etmişti. Niyazi, esasen eski arkadaşıyla münasebetini de daha ziyade bu yüzden kesmiş değil miydi?

— Onun gözünden kaçmak için, senelerdir neler çektiğimi bilmezsin. Fakat geçen gün bir dalgınlığma geldi, beni yakaladı, bundan böyle, bir daha bana tesadüf etmeyeceğinden emin olabiliyorsun. İlk iş olarak da iki gün sonra, evimi değiştiriyorum.

Nakili: Hikâyecî

DİL KÖŞESİ

"Arşidük Otto Fon Habisburg'un mütenekkiren âsi İspanyada bulunduğu teyid edilmektedir. Arşidük her gün Bask cephesinde yaralanıp San Ignacio hastahanesinde tedavi edilmekte olan dayısı prens Gaeton de Parme'yi ziyaret etmektedir."

A.A. (Akşam)

"Her gün yaralanıp tedavi edilen adam, doğrusu pek metanetli olmalı! Cümle tertibinde kelimelerin geride veya ileride bulunması bazan mana he-sabına böyle tuhaf oyunlar oynar."

"Şmid'ten gelen bir haberde tayyareci Alekseefin konduğu buz kitlesi üzerinde yoluna devam edebilmesi için gereken benzini yardıma gelen tayyare-den aldıktan sonra oradan havalanmış ve Radlof adası tayyare meydana inmiştir."

A.A. (Ulus)

Cümle bir başka ağızdan nakledil-miye başlanmışken, gördüğünüz gibi sonunda mütekelimin kendi ifadesi ha-line konulmuştur."

"Temsil edilecek eserler meyanında bilhassa bu teşekkül için tanınmış muharrirlerin yazdıkları yeni tiyatrolar büyük bir mevki tutmaktadır."

— Cümhuriyet'ten —

Tiyatro eseri yazılır ama, tiyat-ro-nun yazılması biraz tuhaf bir ifade olmuyor mu?

M. T. A.

(Başı 8. inci sayfada)

leman madeninin güzel birer ihtiyatını teşkil edeceklerdir.

Konya mintakası:

Konyanın şimalinde Sızma denilen yerde, bir civa madeninin jeolojik ettüdü yapılmış, nümuneler alınarak tahlil ettirilmiştir. Bu muayeneler, müsbet olduğundan işe başlanılmıştır.

Orta Anadolu:

Biri Sivas'ın şarkına, Zara havalisine, ikincisi de Sivas'ın cenubuna, Akdağ mintakasına doğru jeolojik ekip-ler gönderilmiştir.

Zara'nın şarkına ve Köse dağıın şark ve cenub eteklerine düşen ve Geminbeli diye anılan bu mintakada Kurtmadeni, Tülü Dere, Deredem ve Kaplanköy kurşun ve çinko zuhuratı, Camili bakır zuhuratı, Şaryeri antimon zuhuratı, A-İşleski arsenik zuhuratı gezilip jeolojileri tetkik edilmiştir.

Bu yolculuk sırasında, tesadüf eseri olarak Geminbeli'nin şarkına düşen Kızıl Mezraa mevkiinde, bir bakır zuhuratı keşfedilmiştir. Cevheri fakir a-yarlı gözükmele beraber, genişçe bir sahaya işgal ettiği hissini veren bu yatak hiç bir eski imalata sahne olmamış-tır ve ilk fırsatta kazdırılıp cevherin devamı ve yatağın genişliği tahkik et-tirilecektir. Sivas'ın cenubu ile Yoz-gat'ın şarkına gitmiş olan orta Anado-lu'nun ikinci jeolojik ekibi ise, bilhas-sa Akdağ madenleri ile meşgul olmuş-tur.

Akdağ madeninde ileride yapılabil-mesi mümkün görünen arama hafriya-tının mahiyeti ve programı, ancak bu mesahalardan sonra çizilmiş bulunacak-tır.

Demir:

Linyit aramak maksadiyle, orta A-nadolu'da yapılan geziler esnasında, kö-mürden başka bir takım tezahürlere tesadüf olunmuştur. Bu meyanda Hasan Çelebi ve Divriği taraflarında demir zu-huratı görülmüş ve mevkiin ehemiyeti-ne binaen buraların tamika edilesine karar verilmiştir. Kızılca Kışla'nın yan-ında görülen bakır tezahürü ile He-kimhan ve Çavdar mevkilerinde bulu-nan asbest damarlarının şimdilik ta-vakkufa değmez mahiyette oldukları anlaşılmıştır.

Gümüşhane havalisi:

Memleketin bu taraflarında ve Bay-burd, Şiran, Kopdağı, Kelkit, Gümüş-hane ve Harşit mintakalarında yaptır-lan jeolojik bir tarama seyahati esna-sında, evelden bilinen veya gezi esna-sında ihbar edilen ceman 23 zuhurat gezilecek ilk muayeneleri yapılmıştır.

Bu yolculuk esnasında, Gümüşhane şehrinin yanı başında bulunan ve bu kasabaya adını vermiş olan eski simli kurşun madenlerinin yeri gezilerek, jeolojik evsafı haricen tetkik edilmiş-tir. Halen büsbütün kapalı bulunan bu maden ocaklarının yeraltı vaziyetini tenvir edecek ve imalâtın ne tarihler-de ve ne gibi sebeblere mebnî terk e-dildiğini gösterecek maalesef hiç bir donemiz yoktur. Bu madenden vakti-yle çok zengin cevherlerin senelerce ı-ıkarılmış olduğu rivayet olduğundan ve istikşafımız esnasında ocak ağızla-rındaki toprak harmanlarında tek tük toplanan cevher parçaları çok yüksek ayarda gümüş ve altın muhteviyatı gös-terdiğinden, mağaraların enstitüce aç-tırılmasına ve yatağın içine girilerek cevherin imtidadı imkân ve ihtimalleri-nin tetkikine karar verilmiş ve bu iş için mahalline icab eden malzeme gön-derilmiştir.

Gelecek ay faaliyete geçilmiş bulu-nacaktır.

(Maden Tetkik Arama Enstitüsünün kömür aramaları ve diğer faaliyeti hak-kındaki malumatı ayrı bir yazı halinde vereceğiz.)

RADYO

ANKARA — Öğle neşriyatı: 13.30 - 13.50 Muhtelif plâk neşriyatı. 13.50 - 14.15 Plâkla türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15 - 14.30 Dahili ve harici haberler.

Akşam neşriyatı: 18.30 - 18.35 Plâk neşriyatı. 18.35 - 19.10 Çocuklara kara-göz (Küçük Ali). 19.10 - 19.35 Türk mu-sikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları). 19.35 - 19.50 Saat ayarı ve arapça neşriyat. 19.50 - 20.15 Türk

Dünyada olup bitenler

Bir tablonun hikâyesi

Şöhreti dünyaya yayılan bir tabloya modellik eden kadın kimdir

"Eylül sabahı,, adındaki tabloyu yapan ressam Paul Chabas 68 yaşında ol-duğu halde Paris'te ölmüştür.

Paris ressamları 1910 da, diz kapak-larına kadar su içinde olan çıplık çıplak bir kızı gösterir tablo ile bilhassa dik-kati çeken bir sergi açmışlardı. O gün-lerde henüz tanınmamış bir ressam olan Paul Chabas, bu tabloya "eylül sabahı,, adını vermişti.

Birçok dedikodulara sebebiyet veren bu tabloyu Amerikanın tanınmış sanat matrabazlarından Harry Reichenbach satın alarak Amerikaya götürmüş ve derhal reklâm yapmağa başlamıştır. Bu reklâm henüz tesirini göstermeğe vakit bulmadan, o sıralarda püritenlerin şefi olan Antony Comstok, ahlâka aykırıdır kaydıyle, tablonun teşhir edilmesinin yasak edilmesi için propagandaya baş-

lamıştır.

Fakat tablo üzerinde alâka artmış. Ve kopyesi teksir edilmiştir. Bu kadar büyük bir dedikodu mevzuu olan ese-rin kopyeleri tabiatıyla kapışılmış ve as-lı da bir rus milyoneri tarafından 10,000 dolara satın alınmıştır. Gel zaman git zaman, tablo tekrar Paris'e gelmiş ve ermeni zenginlerinden Gülbekyan'ın kol-leksiyonları arasına girmiştir.

Tablo'nun tekrar Paris'e geldiğini haber alan bir gazete, vaktiyle ona mo-dellik etmiş olan kızın şimdi aç ve sefil bir vaziyette olduğunu yazınca, ressam Paul Chabas, modelinin nikâh kâğıdla-rını neşretmek mecburiyetinde kalmış-tır. Bu kâğıdlardan, vaktiyle kendisine modellik etmiş olan kızın, şimdi, büyük bir fabrikatörün karısı olduğu anlaşı-l-maktadır.

Bir kadın avcusu

Kadınlar tarafından linç edildi öldürüldü

Geçenlerde Birleşik Amerika'da Georgia hükümetinin Atlanta şeh-rinde kadınlar bir erkeği linç etmişlerdir.

Kadınların lincine maruz kalan Mas-ter evlenmek vadiyle birçok kadınları ıf-gal etmek yüzünden hükümet memur-larını çok uğraştırmış bir adamdır. U-zun zamandanberi evlenmek vadiyle ka-dınları kandırarak paralarını alıp ge-çinen Master, tatlı dilli, güzel yüzlü, terbiyeli bir şarlatandı. Aldattığı ka-dınlar bir değil, beş değildi. Her kasa-bada her şehirde onun saadet tuzağına kendini kaptırmış olan bir sürü kadın vardı. Geçenlerde son defa aldatılmış olan genç kadınlardan biri müddeium-miye müracaat ederek şikâyetinde bulun-muş ve bunun üzerine kadim spekülâs-yoncusu tevkif edilmiştir.

Gazetelerde bu haberi alan canı yan-mış kadınlar, tevkifhanenin önüne top-lanarak, sorgu hâkimine götürüleceği bir-ânda Master'in üzerine saldırmışlar-dır. Kimi şemsiye ile kimisi baston ile, bazıları ellerindeki çanta ile hücum e-derek, polisin müdahalesine rağmen, adamda ne baş ve ne de göz bırakmış-lardır. Master yediği dayaktan iki saat sonra hastahane de ölmüştür.

Hesap yapan boga!

Enternasyonal varyete sahnelerinde hesap yapan köpeklerin görülmesi sey-rek hâdiselerden değildir. Fakat, hesap yapan bir boğayı, insan aklına güç sığdı-rabiliyor.

Bu boğa Hindistanın Seikupura şeh-rinde bulunmaktadır. Ve bugünlerde Londra'ya getirilecektir. Her halde ba-sit cemi, tarh, darb ameliyelerini yapan bu öküz hesabını şaşırılmış olan insanla-ra ayrıca bir ibret dersi de verecektir.

musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Ri-za ve arkadaşları). 20.15 - 20.30 İktisa-dî konuşma (Şevket Süreyya Aydemir). 20.30 - 21.00 Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve tanburî Ömer). 21.00 - 21.15 Ajans haberleri. 21.15 - 21.55 Stüdyo salon orkestrası (1- Mezzecapo: Barcarole. 2- Lehâr: Der Zarewitsch. 3- Manuel: Mocturne. 4- Mozart: Mar-cia Turca.) 21.55 - 22.00 Yarınki prog-ram ve istiklâl marşı.

İdama mahkûm köpek!

Bir Londra mahkemesi bugüne ka-dar işitilmemiş, görülmemiş bir mese-leyi tetkik etmekte-tir. Mesele şudur!

Köpeğin biri ötekine berikine saldı-rmak ve birçok kimseleri ısırarak suçiy-le mahkemeye verilmiştir. Mahkeme he-yeti, suçlarından dolayı köpeği, idam ce-zasıyla cezalandırmış ve hüküm yerine getirilinceye kadar tevkifhanede aliko-nulmasına karar vermiştir.

Bu kararı haber alan Londra'nın kö-ppek sahipleri, derhal protestoda bulun-muşlar, köpeğin sahibi ise kararı tem-yiz etmiştir. Temyiz mahkemesi davayı yeniden tetkik etmeğe başhyarak şa-hidler birer birer dinlemiş fakat ifa-delerinde mübânenet gördüğünden kö-peğin beraetine karar vermiştir.

Çocuğun yattığı odaya giren bir tayyare

Geçenlerde Stubington'da, mucize kabilinden, hiç bir felâkete sebebiyet vermeyen büyük bir tayyare kazası ol-muştur.

Stubington'da oturan bir tayyareci, evine yakın bir çayıra enmek istemiştir. Pilot evvela kendi evi üzerinde bir iki tur yaparak kendi çocuğunun dik-katini çekmek ondan sonra da gözüne kestirdiği çayıra inmek düşüncesiyle hareket etmiştir. Fakat, her nasılsa mo-tör birdenbire durmuş ve tayyare bütün suretiyle eve çarpmıştır. Şiddetli çar-pışma neticesinde divar delinmiş ve tay-yare, pilotun çocuğunun uyumakta ol-duğu yatak odasına girmiştir. Bu kor-kunç kazada ne çocuğa ve ne de pilota hiç bir şey olmamıştır. Korku yanları-na kâr kalmıştır. Tabii, tayyareden de hayır kalmadığını ilâveye hacet yoktur.

Havai Adaları Civarında

Ahalisi tamamiye cüzamlı olan ada

Havai' adalarının yanında bir Molokai adası vardır ki bunun bir kısmı yüksek divarlarla çevrilmiş ve öteki taraflardan ayrılmıştır. Çünkü burası cüzamlılara mahsusdur ve onların başka insanlarla temas etmeleri, bilirsiniz, tehlikelidir. Burası deniz tarafında bir yarım adadır ve iyi rüzgâr alır. Mesahası da 12 mil muhakkaktır. Bu sahanın etrafını sarp kayalıklar çevirir. Vakıa, cüzamlılardan bazıların bu kayalıklara tırmanabileceğini hatıra getirebilirsiniz. Fakat böyle bir hadise vukua gelmez. Çünkü cüzamlılar hem bünyece zayıftırlar; hem de manen böyle bir işe girişmeyecek kadar bitkindirler.

Cüzamlıları hususi müsaade almamış olanların ziyaretine müsaade etmezler. Bu müsaade de gayet güç alınır. Müsaade edilenlere de hiç bir resim almamaları şart koşulur.

Bugün esas koloni Klapapa'dadır. Çünkü buraya deniz yoluyla daha kolay gidilebiliyor. Fakat bütün malzeme haftada bir büyük kayıklarla temin edilir. Deniz fazla sert ve dalgalı olduğu için vapur yavaşamaz. Esasen muntazam bir liman da yoktur. Burada cüzamlıların içinde oturdukları evler Havai iklimine uygun olarak yapılmıştır. Üzerlerinde güneş parlar ve etraflarında çiçekler bulunur.

Burada Fransisken hemşireleri tarafından idare edilen bir kısımda Çinli bir kızın odasını, kendisi orada bulunmadığı bir sırada ziyaret ettik. Oda çok muntazamdı ve divarlarda süsler aile resimleri asılı idi. Ortada umuma mahsus müşterek bir yemek salonu vardı. Bunlara Portekiz hasta bakıcılık teşkilatı da yardım ediyor.

İçerideki cüzamlılar, ayrı ayrı evlerde otururlar, ihtilattan memnundur. Hemen her evde bir radyo bulunuyor.

Cüzamlılardan bir kısmı inek, at ve saire beslerler. Bir çok otomobilleri de vardır.

Burada bir ford acentesi de vardır. Bu adamın bize anlattığına göre burada doksan yedi otomobil vardır. Ve burada cüzamlılar, mahdud dünyalarının içinde en uzun beş mil sürüş yollarında bu arabalarla dolaşırlar.

Burada oturanlar, bütün Amerikan vatandaşları, ve yahud. Havai de bulunanlar gibi siyasi haklara malikdirler. Burası bir nahiyedir. Ve her nahije gibi sıhhat komitesinin yayin ettiği bir nahije müdürü tarafından idare olunur.

Buradaki halk, seçime de iştirak eder ve kongreye delege seçerler.

On sene evvel burada 600 cüzamlı vardı. Bugün buradan 400 kişi kalmış, ötekiler ölmüş ve gömülmüştür.

Bunların mezarını sahil tarafına kazmak lüzum gelmiştir. Çünkü yarım adanın öteki kısımlarını sırtıp ve kazılmanın imkânı yoktur. Burada ayrı ayrı din ve mezheplere mensup olan kimselerin ayrı ayrı kiliseleri ve ayrı ayrı mezarlıkları vardır.

Cüzamlılar arasında Alman ve Portekizli olanlar vardır. Bu hastalığı en kolay kapırlar Havaiillilerdir. Ve ekseriyeti bunlar teşkil ederler.

Hastalığa tutulmuş bazı kocaların yanında hasta olmayan karıları, hasta karıların yanında kocaları da yaşar. Bundan başka doktorlar ve yamakları da vardır ki hasta değildirlar.

Kalanpapa'daki cüzamlılardan isteyenler tedavi altına alınır. Fakat bunu isteyen pek az çıkmaktadır.

Tedavi için Çalmugra yağır sırtına edilir. Bunun tatbiki de hem fazla can yakıcıdır; hem de pek fazla tesiri görülmemiştir. Tedaviden bir nece çıkmadığına göre ömürlerinin son bir kaç yılı, ayı veya haftası için de bu zavallıların ne diye canını acıtmalı?

Buradaki cüzamlıların çoğu siyah gözlük takarlar. Çünkü hastalık gözlerini zayıf düşürmüştür ve Havai'nin parlak güneşine tahammül edemez. Bu hastalık, tutulanları miskinleştirir. Denizde yüzenlere pek az tesadüf edilir. Çünkü tuzlu deniz suyu cüzamlının derisini yakar.

Buraya yabancılar az gelir; fakat gelince de tâ uzaktan onları gören ha-

Adada cüzamlılar medenî hayatın bütün nimetlerinden bol bol istifade ederler

Adayı gezen bir gazeteci gördüklerini hikâye ediyor

talar, yüzlerini çevirir ve uzaklaşıp giderler.

Burada kapı dışında gördüğümüz cüzamlıların manzarası çok hazindi. Elleri kabarmış, parmakları düşmüş, kulakları şişmiş, yüzleri eski romalıların cüzamlılara verdikleri ismi hatıra getiriyordu: "arslan suratlı insanlar", fakat tuhafı şudur ki hastalık bu derece ilerledikten sonra iltirab azalmaktadır. Yeniden yeniye bu hastalığa tutulmuş olanların çektiği sancı ve iltirab daha fazla olduğunu söylüyorlar.

Yerli hükümet Kalanpapa'da muhafızlık edenlere haftada yirmi kilo kadar nohud, bir kilo et, günde bir buçuk dolar, bir senede elbise bedeli olarak 24 dolar, ayrıca elli, altmış dolar verir.

Burada tedavül eden para hep madenidir. Bunlar Honoluluya gönderileceği zaman güzelce dezenfekte edilir.

Köyde bir sinema vardır. Burada en son filmler Pazartesi günleri bir de, cuma ve cumartesi akşamları da yirmi beşer santime gösterilir. Hulâsa burada medenî insanların malik oldukları şeylerden hemen hepsi vardır. Hattâ arada sırada otomobil kazaları bile olur. Dahası var. Biz orada iken bir cinayet bile oldu. Bir kadın hasta bir erkek hastayı roververle vurdu. Biz adadan ayrılırken mahallî memurlar, katil nerede bulacaklarını araştırmakta ve kendisine esasen çekmekte olduğu iltirabtan daha ağır ne ceza verebileceklerini düşünmekte idiler.

Her tarafı adam akıllı dolaşmağa imkân yoktu. Fakat biz, elektrik merkezini, mezbahayı, soğuk hava deposunu ve buna benzer bir takım müesseseleri gördük. Bunlar san ki hayat ve sıhhati yolunda bir memlekette bulunuyormuşusuz hissini veriyorlardı. Fakat biraz ötede bir dükkân vardı ki devamlı surette tabut yapıyordu. Umumi çamaşırhane gayet asrı ve yeni makinelerle mücehhezdi. Burada hastaların elbiseleri parasız yıkanır.

Burada çalışan adam bir Fransiskenli idi. Bu adamcağız San Fransisko'da 1915 de açılan sergide o zaman çok güzel olan bir Hula muganniyesiyle evlenmişti. Biraz sonra bu kadının cüzamlı olduğu anlaşılmış, buraya gelmişti. Cüzamlıların temiz olan karı veya kocaları istedikleri tarafa gitmeğe mezundurlar. Fakat bu adam, bir çokları gibi, öyle yapmamış, kalmış, buraya gelmişti.

Buradaki posta memuru cüzamlıdır. Muzika şefi ise cüzamlı değildir. Mektuplar, koloniden ayrılmadan önce on sekiz saat etüvde kaldıktan sonra sevkolunur.

Havai üniversitesinden mezun bir japon, buradaki umumî mağazanın müdürüdür. Buradaki fiyatlar, Amerikadaki fiyatlardan bir kaç santim daha aşağıdır. Çünkü burada fazla kâr etmek düşünülmez. Bu mağaza müdürü, bir zamanlar meşhur bir leybol şampiyonu imiş. Günün birinde bir parmağının duygusu kaybolmuş. İlk günlerde bunun leybol oyunundan ileri geldiğini sanmış. Fakat ağrılar, sızılar artınca bir kan tahliline lüzum görmüş. Netice felâketi haber vermiş. Fakat hemen tedaviye başladığı için hastalık iyileşmiş ve yahud

tevakkuf etmiş. Ondan sonra bir fabrikada çalışmış, lâkin bir sene sonra âraz yeniden baş gösterdiği için adamcağız, Klanpapa'ya gitmek ve ailesi ne bir daha görünmemek arzusunda bulunmuş. İki sene evvel yalnız kulakları şişdiği halde bugün bütün çehresi hazin bir şekil almıştır. Bu adamcağız kendisiyle konuştuğumuz zaman, çektiği en büyük iltirabın burada üniversite mezunu münevverler bulup konuşmamak olduğunu söyledi. Cüzam illetine yakalandıktan sonra hayat, vasatı olarak sekiz sene kadar devam etmektedir.

Cüzamlılar evlenmişler, çocuk sahibi olmuşlardır. Ne çocuklarına, ne de "temiz", eşlerine hastalık geçmemiştir. Çünkü cüzam tenasül aletlerine nüfuz edememektedir. Hattâ cüzamlı bir ana ile babadan doğan çocuklar, sade cüzamsız olmakla kalmamakta, bilahare cüzam illetine karşı başka çocuklardan daha fazla muvemet ve muafiyet göstermektedirler.

"Temiz", bir kadın kalanpapa'da beş tane cüzamlı erkekle evlenmiş, bunların bir kısmından çocuk doğmuş, bu çocukların hiç birisi cüzamlı olmadığı gibi kadın da beşincisinin ölümünden sonra "temiz", olarak buradan ayrılmıştır.

Katolikler, izdivaca ve çocuk doğurmağa mani olmanın o kadar aleyhindedirler ki bir cüzam kolonisinde bile bu fikirlerinden vaz geçmemektedirler.

Kalanpapa'da doğan çocuklar, annelerinin bir defa görmesi ne bile müsaade edilmeksizin buradan alınıp uzaklaştırılmaktadır. Honoluluda cüzamlı ana ve babalardan doğan çocuklara muhsus bir yurd vardır ki otuz senedenberi bu çocuklar arasında cüzam illeti görülmemiştir. Kalanpapa, "temiz", işçilerinkilerde dahil olmak üzere hiç bir çocuk göremezsiniz. Hiç birmektep de yoktur. Onun için burada size, insanların evvelâ küçük olup ta sonradan büyüdüklerine dair bir fikir gelmiyor. En ufak hasta 14 yaşındadır. Bundan on sene evvel, ada, bugün olduğu gibi çocuksuz değildi. Bugünkü reis, kendi çocukları da dahil olmak üzere, bütün çocukların adadan uzaklaştırılması hakkında bir emirname imzalamıştır.

Çocuk çehrelerinin ve seslerinin bulunmayışı buranın hususiyetlerinden birisini teşkil eder.

Kalanpapa'nın "temiz", lere mahsus olan kısmı yeşil bir çitle ayrılmıştır. Cüzamlılar, asla bu tarafa ayak basamazlar. Doktorlar, hasta bakıcılar ve idare adamları bu yeşil çitin beriki tarafında yaşarlar.

Bunlar kapıları ayaklarıyla açar, kapı tokmaklarına el sürmez, hulâsa, büyük bir zaruret olmadıkça hiç bir şeye dokunmazlar. Sigaralarını bile önce yakar ve dokunulmamış tarafını ağızlarına koyarlar.

Bir gün öğleden sonra, buranın idare reisi, leybol oyuncusu olduğunu söylediğimiz mağaza müdüründen bir mektup aldı. Bunda hiç tereddüd göstermedi. Çünkü karşısındaki adamı, bu suretle müteessir ve mahcup etmek istemiyordu. Fakat cüzamlı gözden kaybolur olmaz, hemen iki elini de bir mayı ile bol bol dezenfekte etti.

Kalanpapa'nın bütün tarihinde Domien isiminde birisi ile onun arkadaşı olan bir işçi cüzama tutulmuşlardır. Bir de bundan evvel orada bulunan iki doktor şüphe altındadır.

İşçiler işleri bittikten sonra kendi mahallerine çekilip kitab okur ve yahud radyo dinlerler. Tabii,

'Garp cephesinde sükûnet var,, romanının müellifi

Erik Römark "3 arkadaş,, isminde bir roman yazdı

Büyük harbe bir nefer olarak çarpıştıktan sonra "Garp cephesinde sükûnet vardır,, isimli bir roman yazarak büyük bir şöhrat ve servet kazanan Alman muharriri Erich Maria Remarque'ı bilirsiniz. Nazi rejimi tarafından bütün kitapları toplatılıp yakıtılan bu adam, şimdi kendi memleketinde yaşamamaktadır. Remarque, yukarıda söylediğimiz meşhur romanından sonra "geriye dönüş" isimli ikinci bir roman daha yazmıştır. Şimdi, aynı muharrir, altı sene sonra yeni bir roman yazmıştır. Bu yeni roman "üç arkadaş" ismini taşıyor.

Bu yeni "üç arkadaş" romanı da gene aynı janrda bir romandır; şu kadar var ki bu harb içindeki sahnelerden değil, harb sonrası dünyasının iltirablarından, inkisarlardan bahsetmektedir.

Alman muharririnin yazı yazmak, tahlil, his ve karakter tasviri, nükte kabilyeti bu yeni eserinde daha olgun bir şekilde kendini göstermektedir.

"Üç arkadaş" daki kahramanlar, ilk iki kitaptan daha kuvvetli bir surette tasvir edilmektedir. Öyle denilebilir ki bu eser, zamanımızda yazılan aşk hikâyelerinin en kuvvetlilerinden birisi olmuştur.

Bu kitapta muharririn daha önceki eserlerinde görülmiyen bir olgunluk ve bir mevzu vahdeti vardır. Eseri kısaca anlatalım:

Bu yeni kitapta muharririn daha önceki mi söylenmiyen bir alman şehrinde geçmektedir. Vakanın bir kısmına sahne olarak da bir dağ sanatoryomu seçilmiştir. Hikâyeyi, 1928 senesinde 30 yaşlarında bulunan Robert Lohkamp isminde eski bir asker anlatıyor. Burada dikkat edilecek bir nokta var: Remarque' de 1928 senesinde otuz yaşında idi. Bu tarih, huzursuzluğun arttığı, işsizliğin çoğaldığı, siyasî toplanılarda hissiyatın büsbütün acılaştığı her tarafa şiddetle baş vurulduğu bir devri gösteriyor.

Lohkamp ile onun iki yakın dostu Gottfried Leuz ve Otto Köster bu bozulmuş dünyanın ellerini; etkelerini gekip huzur içinde yaşamak arzusunda dırlar. Yaşayabilmek için hücre bir tarafa bir otomobil tamiri yapan ve benzin satan bir dükkân açıyorlar. Her üçü de bütün almanların çok müstaid oldukları bir şey yapıyorlar: Bruder-schaft (kardeşlik). Artık "birisi hepisi, ve hepisi birisi için" dir.

O günden sonra hayatları hep bir arada geçiyor. Bütün eğlenceleri zaman zaman buluşup hep bir arada içki içmektedir.

Robert, en gençleri ve pek çok şeyler görmüş bir nesil içinde yetişmiş olmakla beraber en tecrübesizi ve içlerinde en duygulu, en alıngan olanıdır. Bununla beraber, kendi söylediğine göre, başkalarına bakınca onun halinden şikâyet etmesi için pek az sebep vardır.

Doğru, tahsili yarıda kalmıştır; şimdi gördüğü iş vücudunu ve ruhu koruyabilmektir. Fakat sıhhati yerindedir; kuvvetlidir ve elinde bir işi de vardır. Hayat, tam istediği gibi geçmiyor, fakat Robert, kendi kendisine acımakla vakit geçirmek arzusunda değildir.

Bunun Hasse isminde bir oda kom-

bunlar da yeni yeni yerler görmek isterler; fakat ziyaretçiler buraya gayet seyrek uğrar.

Fakat beşeriyete hizmet etmek için burada bulunan bu adamlar, yine hallerinden memnun gibi bir tavur takınmak isterler. Bunlar, burada benim ve belki sizlerin, hepinizin yapamıyacağı çetin ve tehlikeli bir işi yapabilmek kudret ve feragatini gösteren kimselerdir.

Bu adaya cüzam illetinin çinliler tarafından getirildiği ve ilk defa bunun şekerçiler arasında baş gösterdiği söylenir. Fakat bu hastalığın kimlere sirayet edip kimlere etmediği meçhuldür; sebebi de bilinmez. Buraya ilk defa çinli ameleler 1852 senesinde gelmişler ve adada cüzam da ilk defa 1853 de baş göstermiştir. 1828 senelerinde

şusu vardır ki bir yerde kâtiblik etmektedir ve her gün işinden atılacağı korkusu içindedir. Bunun insanlar arasında bütün tanıdığı bir kış piyano çaldığı Café international'deki uygunsuz kadnlardır; bütün tanıdığı kızlar da bunlardır. Robert, bununla da konuşmakta, ona neşe, kuvvet vermeğe çalışmakta ve bir arada oturup içki içmektedir.

Robert, bundan sonra Patricia Holmann isminde bir kadınla tanışıyor ve onu seviyor. Eserin bu sevginin uyanışını anlatan pasajları çok kuvvetlidir. Bu kadın, kendisine dünyanın ilk kadını imiş gibi geliyor. Bunun hayatına karışması da delikanlının anlayamadığı bir mucize halindedir.

Bu sevgi başlayınca dünya, Robert için yavaş yavaş, fakat sevilir bir surette değişiyor.

İlk önceleri ne kadın, ne de erkek bunu tamamiye fark edip birbirlerini söyleyemiyorlar, bu duygularının geçici birer sempati olduğunu sanıyorlar. Fakat aradan vakit geçince işin öyle olmadığını bu alâkanın ikisinin hayat ve telâkkisini de alt üst edecek kadar kuvvetli olduğunu hissediyorlar. Eserin bu kısmı da çok iyi ifade edilmiştir.

Harb görmüş ve harbe dair roman yazmış muharrirler arasında bazan birbirine pek ziyade benzer taraflar bulunur. Meselâ amerikan romancı Heming Way'ın "silâhlara veda" isimli bir romanında sevdiği bir hasta bakıcı vardır ki onunla İtalyadan İsviçreye kaçarlar; birbirleriyle çılınca sevirler; fakat bu kadın, İsviçrede bir hastahane ötür.

"Üç arkadaş" romanında Robert'in sevdiği Patricia' da verem hastalığına yakalanır ve bir sanatoryomda hayata gözlerini kapar.

Arada bu benzerlik bulunmasına rağmen Remarque, bu son eserinde aşk ve ihtiras sahnelerini daha kuvvetli ve daha duygulu bir surette anlatmağa muvaffak olmuştur.

Robert, ağzından kan boşandıktan sonra yatağa boylu boyuna yatan Patricia'nın yanbaşımda duruşunu şöyle anlatıyor:

"Orada durdum ve ona baktım. O, şimdiye kadar söylediğini iştmediğim bir söz söyledi. Kadınları tanıtmıştım. Maceralara girişen, birinden kaçıp ötekine giden, keyfine bakan, sakın akşamlarda buluşulan, sonra elden kaçırılan kadınları tanıtmıştım. Bundan başka bir şey de istememiştım. İhtimal ki bu duygum, bir insanın yalnız kendisine ve yalnız kendi arka daşlarına itimad etmesinden başka bir ihtiyacı olmadığına kanaat getirmiş olmandandı.

Halbuki şimdi işin öyle olmadığını anlıyorum. Ben bu kadın için bir şeydim ve benim orada onun yanında bulunmam onu bahtiyar edebiliyordu. O, böyle bir söz söylemişti. Fakat söylediklerinin sonu gelmeyecek gibi geliyordu. Bu, bir insanı parçalayıp yep yeni bir şekle sokabilecek kudrette idi.

Bu sevgi idi; hattâ sevgiden daha fazla bir şeydi ki, onun uğruna insan yaşayabilirdi.

Bir insan, sevgi için yaşayamaz; fakat bir insan için belki....."

buralarda bulunmuş olan misyonerler yazdıkları kitaplarda ophtalmic scorfola ile elephautiasis hastalıklarının bulunduğu bahsetmektedirler ki bunların cüzamin ilk ârazı olması ihtimal içindedir.

Honolulu daki kuin hastahanesi doktorlarından birisi 1864 de burada " yeni bir hastalığa ve onun gayet çabuk yayılmasına ,, herkesin dikkatini çekmiştir. Bununla beraber cüzama karşı tedbirler ancak 1866 senesinde alınmağa başlamıştır. Ondan sonra hükümet, hastaları Molokai'nin bir kısmında tecrid etmek işine girişmiştir. İlk gönderilen hastalar 140 kadardı.

Amerikanın bundan başka cüzamlılara mahsus kamplar ve hastahaneleri de vardır. Harry A. Frank (Current History dergisinden)

KREM BALSAMIN

Kumral, Sarıgın, Esmet her tene tevafuk eden yegâne sıhhi kremlerdir. Cildi besler, Çil, Leke ve sivilceleri kâmilan izale eder. Yarım asırdanberi kibar mahfellerin takdir ile kullanıldıkları sıhhi güzellik kremleridir.

KREM BALSAMIN 4 ŞEKİLDE TAKDİM EDİLİR

- 1 - Krem Balsamin yağlı gece için penbe renkli
- 2 - Krem balsamin yağsız gündüz için beyaz renkli
- 3 - Krem Balsamin acı badem gündüz için beyaz renkli
- 4 - Krem Balsamin acı badem gece için penbe renkli.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Belediye Reisliğinden

Otobüs idaresi muhasebesine şehri (80) lira ücretli bir memur imtihanla alınacaktır.

İmtihan, güzel yazı ve daktilo, ticaret hesabından umumî muhasebeden olmak üzere otobüs idaresinde haziranın 25 inci cuma günü saat 17.30 da yapılacaktır.

İstekli ticaret ve lise mezunlarının imtihan gününden evvel 2 foto ile nüfus ve tahsil vesikalarını istida ile belediye reisliğine vermeleri ilân olunur. (1532) 2-2612

Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğünden

Dairenin münhal bulunan 150 liralık ücretli ecnebi muhaberat memurluğu için 17.6.1937 tarihinde saat 14 de bir müsabaka yapılacaktır. Taliplerin fransızca dan türkçeye ve türkçeden fransızca ya tercüme yapacak derecede bu lisana ve tâli derecede ikinci bir ecnebi lisana vakıf olmaları ve ayrıca daktilo bilmeleri şarttır. Bu şartları haiz olanların icab eden vesâikle müsabaka gününe kadar umum müdürlüğe müracaatları ilân olunur. (1549) 2-2631

Sihat ve İçtimâî Muavenet Vekâleti : Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Müdürlüğünden

- 1 - Muhammen bedeli 5200 lira yeşillik, pancar, şalgam, havuç 23.6.937 çarşamba günü saat 11 de kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Bu işe girmek isteyenler (390) liralık muvakkat teminat ile ticaret odasına kayıtlı ve bu işle meşgul olduğunu tevsik etmesi,
- 3 - Şartname parasız olarak müessese muhasib mutemedliğinden alınabilir.
- 4 - Teklif mektupları yukarıda birinci maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar daireye getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Dış zarfın mühür mu mu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1474) 2-2527

D. D. Yolları Tekait Sandığı Müdürlüğünden

- 1 - Devlet demiryolları tekaüt sandığı müdürlüğüne müsabaka ile bir memur alınacaktır. Müsabakaya girmek için en aşağı orta mektepten mezun olmak şarttır. Kazanana tahsil derecesine göre 61 altmış bir liradan 113 yüz on üç liraya kadar aylık ücret verilebilir.
- 2 - Müsabaka 21 haziran 1937 pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır.
- 3 - İstiyenlerin aranılan vesâik ve müsabaka şartlarını öğrenmek üzere pullu istidaname ile veya doğrudan doğruya sandık müdürlüğüne müracaatları. (1496) 2-2550

PEK YAKINDA Kronof İncileri

İzmir Belediyesinden:

Bayındırlık sahasında Şükrü Kaya bulvarının montörü meydana niyle bu meydanla Gazi bulvarı arasındaki kısmının parke ve kesme taşla döşenmesi işi 15.6.937 salı günü saat 16 da kapalı zarfı eksiltme ile ihale edilecektir. Bedeli keşfi yirmi iki bin altı yüz iki liradır. İşin bedelinin yedi bin altı yüz iki lirası nakden ve mütebaki on beş bin lirası Bayındırlık sahasında arttırmaya çıkarılacak arsalarla ödenecektir. Keşif, şartname ve planı yüz on üç kuruş mukabilinde baş mühendislikten satılır. Taşradan istiyenler keşif şartname ve plan ücretiyle birlikte posta ücreti peşinen gön. derilmelidir. İştirak için bin altı yüz doksan beş lira 15 kuruşluk muvakkat teminat makbuzu veya banka teminat mektubu ile birlikte 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklifler ihale günü olan 15.6.937 günü saat on beşe kadar encümen reisliğine verilir. (1421) 2-2438

Doktor aranıyor

Keçiborlu Kükürtleri Türk Anonim Şirketinden :

Şirketimizin Keçiborludaki madeni için bir doktora ihtiyaç vardır. Ev, şofaj, ve ekleraj madence temin olunmaktadır. Taliblerin şirketin Ankara'da İş hanında Eti banktaki merkezine tahriren müracaatları lâzımdır. (1490) 2-2542

Tosya Belediyesinden

Açık Eksiltme İlânı :

- 1 - Eksiltmeye konulan iş: Tosya kasabasında yeniden yapılma olan yirmi yataklı hastahane için keşif ve projesindeki ikinci kısmının inşaatına aittir. Bu kısmın keşif bedeli (9508 lira 85) kuruştur.
- 2 - Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
 - A - Eksiltme şartnamesi.
 - B - Mukavelename
 - C - Nafia işleri genel şartnamesi.
 - D - Fenni şartname
 - E - Hususi şartname.
 - F - Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cedveli
 - G - Proje.
- İstekliler bu evrakı Tosya belediyesinde görebilirler.
- 3 - Eksiltme 29 mayıs 1937 den 17 haziran 1937 tarihinde perşembe günü saat 14 de Tosya belediye dairesinde belediye encümeninde açık eksiltme usulüyle yapılacaktır.
- 4 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 713 lira 17 kuruş muvakkat teminat vermesi ve müteahhidin bu işi yapabileceğine dair Nafia vekâletinden alınmış ehliyet vesikası ibraz etmesi lâzımdır. İsteklilerin mezkûr günde belediye encümeninde hazır bulunmaları ilân olunur. (1414) 2-2423

Ankara Valiliğinden:

Şehir stadyomu iç methaline asılacak olan 4.60×2.70 m. ebadında mermer hitabe 28 haziran 937 pazartesi günü saat 15.5 da vilâyet daimi encümen odasında ihaleşi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1738 lira 80 kuruştur. Muvakkat teminat 131 liradır.

İsteklilerin ticaret odası vesikası, nafia müdürlüğünden alınacakları ehliyet vesikası ve teminat mektub veya makbuzlarıyla birlikte yukarıda adı geçen gün ve saatte vilâyet encümenine müracaatları. Bu işe aid şartname ve keşif evrakı Ankara vilâyeti nafia müdürlüğünden görülebilir. (1542) 2-2628

Birlik Kurumu

KURU OLUR.

Ziraat

Eti Bank

Ereğli Kömürleri İşletmesinden

Bazı gemi ve motorlar Zanguldağa gelerek peşin para mukabilinde kömür almak üzere satış birliğine müracaat etmektedirler. Teşkilâtımız kömür satışlarını İstanbul müdürlüğümüz nezdinde teksif ettiğinden gerek ihrakiye ve gerek hamule olsun kömür satın almak için - şimdilik İSTANBULDA BAĞÇEKAPIDA TAŞHAN DA. 6. İNCİ KATTA (ETİBANK EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ KÖMÜR SATIŞ ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜNE) (Telefon 20031) müracaat etmeleri rica ve badema alelade ahvalde mübayaa için Zonguldak mümessilligimize vaki olacak müracaatların ifa olunamayacağı ilân olunur.

Hamiş - İstanbul şube müdürlüğümüz yakında yazihaneyi değiştireceğinden bu keyfiyet de ayrıca alâkadarana ilân edilecektir. (1489) 2-2541

MADENİ KROM YAZILARI

Fennin son icadı olan işbu yazılarla gayet zarif ve sağlam tabelalar yapılır, katiyen düşmez ve kararır her istenilen yere, cama, tahtaya, demire, divara, mermer üzerine yapıştırılabilir, fiyatlar gayet ucuzdur. Her nevi sipariş kabul edilir.

Telefon: 1847

2-2305

Yıldız Teçim evi
Ulus meydanı No. 6

Ankara Valiliğinden:

Şehir stadyomu etraf methallerine yapılacak demir kapılar 28 haziran 937 pazartesi günü saat 15.5 da vilâyet daimi encümen odasında ihaleşi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1842 lir 44 kuruştur. Muvakkat teminat 139 liradır. İsteklilerin nafia müdürlüğünden alınacakları ehliyet fenniy vesikası ve teminat mektub veya makbuzlarıyla birlikte yukarıda adı geçen gün ve saatte vilâyet encümenine müracaatları. Bu işe aid şartname ve keşif evrakı Ankara vilâyet nafia müdürlüğünde görülebilir. (1541) 2-2627

REÇETELERİNİZİ

(Sakarya Eczane) sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilaçları bulunur. Resmî, hususî müessesata azami kolaylık gösterilir. Ulus, Halk sineması sırasında Telefon: 2018

Ankara Valiliğinden:

1.7.937 tribüne rastlayan perşembe günü saat 15 de Ankara vilâyeti dahilinde toplanan vilâyet daimi encümeni odasında (2649) lira (60) kuruş keşif bedelli Polatlı Haymana yolunun 0+000-24+000 kilometresinde 1440 metre mikâb kum ihzaratı işi açık eksiltmeye konulmuştur.

Bu işe aid şartname ve itinerer vilâyet nafia müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat (198) lira (75) kuruştur.

İsteklilerin ticaret odası vesikası ve teminat mektubu veya makbuzlarıyla ihale günü saat 15 de daimi encümen riyasetine müracaat etmeleri lâzımdır. (1529) 2-2624

Ankara Belediye Reisliğinden:

Su işleri idaresi için (300) lira aylık ücretle bir yüksek mühendis alınacaktır. Lisan bilenler ve evvelce şehir suları işlerinde çalışmış olanları tercih edilir.

Taliplerin askerlik hizmetini ifa etmiş bulunması ve fotoğrafı istidatlarını, aşağıda yazılı vesikaların suretlerini raptederek (Ankara belediyesi reisliğine) göndermeleri lâzımdır.

- 1 - Diploma ve ruhsatname,
- 2 - Evvelce çalışmış olduğu yerlerden almış olduğu sertifikalar
- 3 - Nüfus cüzdanı. (1530) 2-2625

TÜRK HAVA KURUMU

BÜYÜK PİYANGOSU

2. ci keşide 11 - Haziran - 1937 dedir.

Büyük İkramiye

40.000 Liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat var dır.

Ayrıca: (3.000) liradan başlayarak (20) liraya kadar büyük ve küçük birçok ikramiyelerle amortileri havi olan bu zengin plândan istifade etmek için bi. bilet almaktan çekinmeyiniz...

Başvekâlet Levazım

Müdürlüğünden:

- 1 - Eksiltmeye konulan iş: 18.000 - 20.000 litre benzindir. Bu benzinden 5.000 - 6.000 İstanbulda ve Yalovada verilmek şartıyla.
- 2 - İhale, açık eksiltme suretiyle yapılacaktır.
- 3 - Tahmin edilen bedel 4940 liradır.
- 4 - Eksiltme 22 haziran 1937 salı günü saat on beşte başvekâlet levazım müdürlüğündeki eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 5 - Muvakkat teminat akçası 370 lira 50 kuruştur. Eksiltmeye girecekler, eksiltmeden evvel bu parayı maliye merkez muhasebeciliği veznesine yatırarak alacakları makbuz ile birlikte komisyona müracaat edeceklerdir.
- 6 - Eksiltme şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. (1488) 2-2540

Sıhhat ve İçtimâî Muavenet vekâletinden:

Kara İsalı kazasındaki maktalardan kesilecek altı bin yüz metre mikâb gayrı mamûl kereste pazarlık suretiyle ihale olunacağından taliblerin haziranın 14 üncü pazartesi günü saat 14 te Mersinde sıhhiye müdüriyetinde toplanacak komisyona müracaatları (1536) 2-2616

Ankara Deferdarlığından:

Kıymeti	Cinsi	Sahibi	İzahat
3600	Ahşap ve Mukaddem Mah.	Şakir kızı	400 liraya
	Dede hanı sokak 26 No.	Güleser	ipotek

Yukarıda yazılı gayri menkul sahibinin vergi borcundan dolayı satılacağından 21 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Taliplerin 14. 6. 937 Pazartesi günü saat 15 de Ankara Vilâyeti İdare heyetine müracaatları ilân olunur. (1380) 1 - 2341

Ankara Telefon Müdürlüğünden

- 1 - Ankara telefon müdürlüğü ihtiyacı için bastırılacak 5000 adet telefon kılavuzunda ilân ve reklâm neşri hakkı açık arttırma ya konulmuştur.
- 2 - Müteahhit aynı zamanda kılavuzların basımı ile ciltlenmeleri işini de deruhte edecektir.
- 3 - Tahmin olunan bedel 3200 liar muvakkat teminat 240 liradır.
- 4 - Şartnamlar parasız olarak Ankara Telefon Müdürlüğü muamelât kaleminden alınabilir.
- 5 - Arttırma 18.6.1937 günü saat 15 te Ankara Telefon Müdürlüğünde toplanacak alım komisyonunda yapılacaktır.
- 6 - İsteklilerin kanunen aranacak vesikalar ve güven paralarıyla tayin olunan gün ve saatte adı geçen alım komisyonuna müracaatları ilân olunur. 2-2479

Ankara Valiliğinden:

Ankara merkez kazası 937 malî yılı taş kum kireç tuğla ve saire rusumu kapalı zarf usulüyle müzayedeye konulmuş ise de talibi çıkmadığından 20.5.937 gününden itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur.

Taliplerin eski bedeli olan 17400 lira üzerinde %7,5 ğu nisbetinden teminatlarıyla mezkûr müddet zarfında pazartesi ve perşembe günleri vilâyet daimi encümenine şartnamesini görmek istiyenlerin hususî idare tahakkuk ve tahsil müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (1502) 2-2565

Hava Yolları Devlet İşletme İdaresinden

- 1 - Ankara - İstanbul arasında 7.6.937 (dahil) den itibaren
 - A - Cumartesi günü hariç haftanın diğer günlerinde.
	Kalkış	Variş	
	S. D.	S. D.	
Ankaradan:	9	10 50	İstanbul
İstanbuldan:	15 30	17 20	Ankaraya günlük seferlerimiz vardır.
- B - Cumartesi günleri:
 - Ankaradan: 15 30 17 20 İstanbula günlük bir seferimiz vardır. Cumartesi günü İstanbuldan Ankaraya avdet seferimiz yoktur.
 - C - Pazartesi günleri:
 - İstanbuldan: 7 8 50 Ankaraya ilâve seferimiz vardır.

- 2 - Acentelerimiz:
- Ankarada - P. T. T. genel direktörlüğü binasında
- İstanbulda - Karaköy P. T. T. binasında
- 3 - Yolcularımızı ücretsiz nakleden idare otobüslerinin acentelerden meydanlara hareket saatleri:
- A - Ankarada - (cumartesi hariç) - 8.30 da
- Ankarada - cumartesi günü - 15.00 de
- B - İstanbulda - (cumartesi hariç) - 14.30 da
- İstanbulda - pazartesi günü - 6.00 da
- 4 - Pazar günleri - Yeşilköy, Ankarada şehir gezinti uçuşları ayrıca vardır.
- Sayın yolcularımıza ilân olunur. (1441) 2466

Diplomali radyo mütehassısıamız tarafından amatörlere teknik bilgi ve

Her türlü radyo tamirati!

Halil Naci Mıhçıoğlu
Anafartalar No: 111

Ankara Belediye Reisliği İlanları

İLAN

Hipodrom sahasında açılacak olan küçük bahçevan yatı okuluna bu yıl 30 talebe alınacaktır. Şartları anlamak üzere taliblerin ilk okul diplomaları ve hüviyet cüzdanlarıyla 15 haziran 1937 tarihine kadar koşu yerindeki bahçeler direktörlüğüne müracaat eylemeleri. (1517) 2-2585

İLAN

1 — Yenişehirde 1055 inci adada, 9 parselde 39,25 metre murabbar belediye malı arsa onbeş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (98) liradır.

3 — Muvakkat teminatı 7,5 liradır.

4 — Şartnamesini görmek isteyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 29 haziran 1937 salı günü saat on buçuk da belediye encümenine müracaatları. (1553) 2-2633

Milli Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlanları

İLAN

1 — Her bir metresine biçilen ederi 1.2508 kuruş olan 100.000 metre siyah renkte sivil ipi müteahhid nam ve hesabına olmak üzere pazarlıkla alınacaktır

2 — Şartnameini parasız almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün komisyona gelmeleri.

3 — İlk teminat miktarı 93 lira 78 kuruştur.

4 — İhalesi 14. 6. 1937 Pazartesi günü saat 15 dedir.

5 — Pazarlığa gireceklerin 2490 sayılı kanun. 2 ve 3 ncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlarını ihale saatinde M. M. V. Satın alma komisyonuna getirmeleri (1370) 1 - 2333

Devlet Demiryolları ve Limanları Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlanları

İLAN

İlk eksiltmesi feshedilen ve muhammen bedeli (42.000) lira olan 100 ton renkli veya beyaz üstü 216.937 pazartesi günü saat 15 de yeniden kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (3150) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7.5.936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde nafia vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 210 kuruş mukabilinde Ankara, İzmir, Haydarpaşa ve Adana veznelere satılmaktadır. (1411) 2-2483

İLAN

Aşağıda isimleri muhammen bedelleri ve muvakkat teminatları yazılı muhtelif malzeme 23.7.937 cuma günü saat 15.30 da ayrı ayrı sıra ile ve kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin muvakkat teminatları ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7.5.937 gün ve 3297 NO.lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika tekliflerini aynı gün saat 14.30 - a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara malzeme dairesinden, H. Paşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır.

Malzemenin ismi	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı
1 — 4 adet elektrikli bagaj araba ve teferuatı	9000	675
2 — 14 adet elektrikli el matkap makina ve teferuatı	12000	900
3 — Bir adet boru ucu daraltma tezgâhi	4000 (1468)	300 2-2524

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlanları

1.200 KİLO KILRIT ANTİMON 700 KİLO CAM TOZU

Tahmin edilen bedeli 1690 lira olan yukarıda mikdarı ve cinsi yazılı malzeme askeri fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 28.7.937 çarşamba günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 126 lira 75 kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesakile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları (1478) 2-2529

1.200 KİLO KLORAT DÖPOTAS

Tahmin edilenbedeli 1200 lira olan yukarıda mikdarı ve cinsi yazılı malzeme askeri fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 26.7.937 pazartesi günü saat 15 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 90 lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesakile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1477) 2-2528

561 TON ADI KOK KÖMÜRÜ

Tahmin edilen bedeli 13.464 lira olan yukarıda mikdarı ve cinsi yazılı mahrukat askeri fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 23.6.937 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 1009 lira 80 kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyon vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesakile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1453) 2-2505

1000 KİLO KALAY VARAKI

Tahmin edilen bedeli 2100 lira olan yukarıda mikdarı ve cinsi yazılı malzeme askeri fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 26.7.937 tarihinde pazartesi günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 157 lira 50 kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesakile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1452) 2-2504

5 TON MUKAVVA

Tahmin edilen bedeli 4250 lira olan yukarıda mikdarı ve cinsi yazılı malzeme askeri fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 23.7.937 cuma günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 318 lira 75 kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. üncü maddelerindeki vesakile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1451) 2-2503

Bakkallar Cemiyeti Başkanlığından :

Bakkallar cemiyetinin yıllık umumî toplantısı son olarak 13 haziran 1937 pazar günü saat 14 de esnaf cemiyetleri binasında yapıldığından cemiyetimize mensup azaların muayyen günde cemiyet binasına gelmeleri ilân olunur. 2-2629

Kiralık Ev

ÇANKAYADA: Okul arkasında asfalt yol üstünde su, elektrikli, havagazı, banyolu ve mutfak döşeli bağlı ev kiralıktır. Taliblerin içindekilere müracaatları. 2-2589

Acele Satılık Ev

Belediye otobüs idaresi muhasebe şefi Enver İren'e müracaat. 2-2536

ZAYİ

İstanbul Erenköy merkezinden aldığım 33445 sayılı ikamet tezkeremi zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Yunan tebaasından
Nikola Millas
2-2636

ZAYİ

Ankara belediyesinden şoför ehliyeti olan 65 sicil No: ve gerekliliği Abdullah oğlu Ali namında olan ehliyetimi zayı ettiğimden yenisini alacağımı, eskisinin kıymeti olmadığını ilân ederim.

Şoför Ali
2-2635

İşçi Çocuk Aranıyor

Çiftlik mağazalarından mal alıp şehir dahiline tevzi edecek açık göz satıcı çocuklara ihtiyaç vardır. Talib olanlar Orman çiftliğine müracaat etsin. 1.2347

Möbleli Oda

Yenişehirde alman ailesi yanında kiralık oda: almanca bilenler tercih olunur. Ankara best restant R. G. 2-2596

Kiralık Daire

Yenişehirde Necatibey cad. 4. No.lu (Kızılay parkına bitişik) evin üst katı 1.7.937 den itibaren kiralıktır. Telefon 1530. 2-2595

Kiralık apartman

Her tarafa hakim manzara, dört geniş oda ve müştemilat, mükemmel konfor, asfalt yakını.

Yenişehir, Selânik caddesi, Kızıllırmak sokak. 4 2-2568

Kiralık

Kooperatif karşısında Noter dairesinin üstündeki apartman. Kısmen veya tamamen 2-2584

Satılık Otomobil

Halen faaliyette olan ve yedek aksamı haiz şevrole marka açık tenezzüh bir otomobil 350 liraya satılıktır.

Adres: Anafartalar caddesi mühendis han. 2 numarada Bay Mustafaya müracaat. 2-2475

Mürebbiye Aranıyor

9-11 yaşında almanca bilen iki erkek çocuğuna ders vermek üzere bir alman mürebbiyesine ihtiyaç vardır. 3063 telefona veyahud Düzenli sokak No: 15 müracaat. 2-2617

İzmir Belediyesinden:

Basmahane dokuz Eylül meydanının parke ve kesme taşlarıyla Basmahane istasyonu karşısındaki yolun da yalnız parke taşlarıyla yeniden tefriş işi 15.6.937 salı günü saat 16 da kapalı zarf ile ihale edilecektir. Heyeti umumiyesinin keşif bedeli yirmi iki bin iki yüz liradır. Keşif ve şartname ve projesi yüz on bir kuruş bedel mukabilinde baş mühendislikten satılır. Tasradan müracaat vukuunda şartname ve keşif ve proje bedeli ile birlikte posta ücreti peşinen gönderilmelidir. İştirak için bin altı yüz altmış beş liralık muvakkat teminat makbuzu veya banka teminat mektubu ile birlikte 2490 sayılı kanununun tarihi dairesinde hazırlanmış teklifler ihale günü olan 15.6.937 salı günü saat 15 şe kadar encümen reisliğine verilir. (1420) 2-2437

ZAYİ

Zayı ikamet vesikasının yenisini çıkaracağımın eskisinin hükmü yoktur.

Refika

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rifkî ATAY

Başmuharriri Muavini Nasuhî BAYDAR

Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü Mümtaz Faik FENİK.

Çankırı caddesinde basılmaktadır.

KUMBARAN

Kasiyer ve tezgâhtar Bayan Aranıyor

Satış mağazalarımızda çalıştırılmak üzere kasiyer ve tezgâhtar bayanlara ihtiyaç vardır. Taliblerin şartlarımızı öğrenmek üzere her gün Orman çiftliğinde direktörlüğe bizzat müracaat eylemeleri. 1-2281

Kiralık Köşkler

Dikmende şosa yolu üzerinde Kırşehir sayı 10 Hazım B. rekçiye aid mücedded 3 köşk mevsimlik ve senelik kiraya verilecektir. Köşklere görmek için Dikmende marangoz Bay Ahmet veya bekci Aliye pazarlık etmek için de diyanet işleri reisliği mutemedi B. Necibe müracaatları 2-2617

Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlanları

İLAN

1 — Manisa tümen kıtaatının bir senelik ihtiyacı için 28 bin kilo sade yağ kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.
2 — Şartnamesi 136 kuruş mukabilinde komisyonda görülebilir.
3 — 28.6.1937 pazartesi günü saat 17 de münakasası tümen satın alma komisyonunda yapılacaktır.
4 — Muhammen bedeli beher kilonun 97 kuruş olup tutarı 27160 liradır.
5 — Teminatı muvakkatesi 2037 liradır.
6 — İsteklilerin kanunî vesikaları ve teminatı muvakkateleyle birlikte kapalı zarflarını ihale saatinden en az bir saat evline kadar Manisa tümen satın alma komisyonuna vermeleri (1588) 2-2626

İLAN

1 — Ankara garnizonu kıtaat ve müessesatı için kapalı zarftan pazarlığa çevrilen 200 ton koyun etine pazarlık günü istekli çıkmadığından 18.6.937 cuma günü saat 15 de tekrar pazarlığı yapılacaktır.
2 — Koyun etinin tutarı 70 bin lira olup muvakkat teminatı 4750 liradır. Şartnamesi 350 kuruş mukabilinde komisyondan verilir.
3 — İsteklilerin kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki yazılı vesika ve teminat makbuzlarıyla yazılı gün ve saatte levazım amirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (1523) 2-2623

ÇANKIRI ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ RİYASETİNDEN:
Çankırı hazinei maliye vekili Salim Kılavuzun Çankırıdan Emir Süleyman oğlu Hüsnü ve Saray imamı oğlu Sadık ve refikaları aleyhine ikame eylediği fazla para almaktan dolayı alacak davasının yapılmakta olan duruşmasında adı geçen Sadığın mahalli ikamet meghul bulunması dolayısıyla ilânen yapılan tebligat üzerine mahkeme günü olan 18 mart 1937 perşembe günü mahkemeye gelmemiş olduğundan gıyap kararında kendisine ilânen tebliğine ve on gün zarfında itiraz etmesine ve mahkeme günü olan 15.7.1937 tarihine müsadif perşembe günü saat on dörtte Çankırı asliye hukuk mahkemesinde hazır bulunmadığı ve itiraz da etmediği takdirde mahkemenin gıyabında bakılarak intaç edileceği ilân olunur. (1548) 2-2630

Niğde Belediyd Reisliğinden

Urayımız imar işlerinde istihdam olunmak üzere 80 lira aylık ücretli bir fen memuru aranmaktadır. Talip olanların vesaiiki resmiyeleleriyle birlikte belediyemize müracaat eylemeleri. (1550) 2-2632

YENİ

SİNEMALAR

HALK

BUGÜN BU GECE

Büyük sanatkar Emil Jannigs'in yarattığı şaheser

HAYAL ve HAKİKAT

Hissî ve terbiyevî çok kuvvetli bir film

İlâve olarak: HATAY Zaferi müna-sebetiyle İstanbulda ULU ÖNDERİMİZE yapılan candan tezahürat ve ayrıca CANLI RESİMLER

BUGÜN BU GECE

Gözleri kamaştıran bir lüks ve ihtişâ n içinde ve kulaklar için de hakiki bir ziyafeti musikiye teşkil edecek olan mevsimin en nefis revüsü

Dans devam ediyor

Baş Rolde : Marlen Dietrich'in rakibi

ZARAH LEANDER

İlâveten : Eğlenceli Canlı Resimler